

APSTIPRINĀTS

ar Engures novada domes 20.11.2012. lēmumu (prot. Nr.11 p.13)
„Par Engures novada teritorijas plānojuma apstiprināšanu un saistošo noteikumu izdošanu”

Teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un grafiskā daļa – funkcionālais zonējums un ciemu robežas apstiprinātas ar pašvaldības 20.11.2012. saistošajiem noteikumiem Nr.19 „Par Engures novada teritorijas plānojuma grafiskās daļas un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu apstiprināšanu”

Engures novada domes priekšsēdētājs

G.Važa

Engures novada teritorijas plānojums 2013. – 2025.gadam

Paskaidrojuma raksts

SATURS

TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDES PAMATOJUMS	5
TERITORIJAS PLĀNOJUMA MĒRĶIS UN UZDEVUMI	5
TERITORIJAS PLĀNOJUMA SASTĀVS	6
I ENGURES NOVADA PAŠREIZĒJĀS IZMANTOŠANAS APRAKSTS. ATTĪSTĪBAS RESURSI	7
1. NOVADA ĢEOGRĀFISKAIS NOVIETOJUMS	7
2. DABAS RESURSI.....	8
2.1. RELJEFS	8
2.2. ĢEOLOĢISKĀ UZBŪVE	8
2.3. MŪSDIENU ĢEOLOĢISKO PROCESU RAKSTUROJUMS	9
2.4. AUGSNES	9
2.5. DERĪGO IZRAKTEŅU ATRADNES	9
2.6. PAZEMES ŪDEŅI	12
2.7. ZEMES LIETOJUMA VEIDI	12
2.8. VIRSZEMES ŪDEŅI	13
2.8.1. Ūdensteces	13
2.8.2. Ūdenstilpes	13
2.9. MEŽI	14
2.10. PURVI.....	14
2.11. LAUKSAIMNIECĪBAS ZEMES.....	14
3. IEDZĪVOTĀJI	17
3.1. IEDZĪVOTĀJU SKAITS.....	18
3.2. IEDZĪVOTĀJU GALVENĀS VECUMA GRUPAS	18
3.3. IEDZĪVOTĀJU BLĪVUMS.....	19
3.4. NODARBINĀTĪBA UN BEZDARBS.....	20
4. APDZĪVOJUMS	21
4.1. APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA	21
4.2. CIEMI	23
5. APBŪVES TERITORIJAS.....	25
5.1. DZĪVOJAMĀS APBŪVES TERITORIJAS	25
5.2. SABIEDRISKĀS APBŪVES TERITORIJAS.....	25
5.2.1. Izglītības iestādes.....	25
5.2.2. Veselības aprūpes, sociālo pakalpojumu iestādes	26
5.2.3. Kultūras iestādes un infrastruktūra	26
5.2.4. Sporta infrastruktūra	26
5.2.5. Kapsētas.....	26
5.3. KOMERCIESTĀŽU APBŪVE	27
5.3.1. Ekonomiskās aktivitātes	27
5.3.2. Mazumtirdzniecība un pakalpojumi	27
5.4. RAŽOŠANAS TERITORIJAS	27
5.5. TŪRISMS.....	28

5.6. BŪVNICĪBAS AKTIVITĀTES	31
6. INŽENIERINFRASTRUKTŪRA	32
6.1. TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA	32
6.1.1. Autoceļi, ceļi un ielas	32
6.1.2. Dzelzceļš	34
6.1.3. Sabiedriskais transports	34
6.1.4. Osta	34
6.1.5. Lidlauks	34
6.2. ŪDENSAPGĀDE UN NOTEKŪDEŅU SAVĀKŠANA	35
6.2.1. Ūdensapgādes sistēmas	35
6.2.2. Notekūdeņu savākšana un attīrīšana	36
6.3. MELIORĀCIJA UN LIETUSŪDEŅU KANALIZĀCIJAS SISTĒMA	37
6.4. SĪLTUMAPGĀDE	40
6.5. ENERGOAPGĀDE	40
6.6. GĀZES APGĀDE	40
6.7. KOMUNIKĀCIJAS	40
6.8. MAZĀS HIDROELEKTROSTACIJAS	43
7. DABAS UN KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS	43
7.1. ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS UN OBJEKTI	43
7.1.1. Ķemeru nacionālais parks	43
7.1.2. Dabas liegumi	43
7.1.3. Dabas parki	43
7.1.4. Aizsargājamā jūras teritorija „Rīgas līča rietumu piekraste”	44
7.1.5. Dabas pieminekļi:	44
7.2. MIKROLIEGUMI	45
7.3. NOZĪMĪGAS AINAVU TERITORIJAS	45
7.4. KULTŪRAS PIEMINEKĻI	47
7.5. VĒSTURISKĀ APBŪVE	48
7.6. KULTŪRVĒSTURISKI NOZĪMĪGI OBJEKTI UN TERITORIJAS	48
8. VIDES KVALITĀTE UN RISKI	50
8.1. VIRSZEMES ŪDEŅU KVALITĀTE	50
8.2. NOTEKŪDEŅU IETEKME UZ VIDI	50
8.3. GAISA KVALITĀTE	51
8.3.1. Stacionārie gaisa piesārņojuma avoti	51
8.3.2. Mobilie piesārņojuma avoti	51
8.4. TROKŠŅI	51
8.5. RISKĀ OBJEKTI UN TERITORIJAS	52
8.6. ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA	52
8.7. PIESĀRŅOTĀS UN POTENCIĀLI PIESĀRŅOTĀS VIETAS	52

II TERITORIJAS PLĀNOJUMA RISINĀJUMU APRAKSTS UN PAMATOJUMS	54
1.TERITORIĀLAIS KONTEKSTS	54
1.1.NACIONĀLAIS KONTEKSTS	56
1.2. REĢIONĀLAIS KONTEKSTS.....	57
1.3. SPĒKĀ ESOŠIE VIETĒJA LĪMEŅA TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS UN PLĀNOŠANAS DOKUMENTI:	58
2.TERITORIJAS PLĀNOJUMA RISINĀJUMI.....	59
2.1. ATTĪSTĪBAS MĒRĶI UN VIRZIENI	59
2.2.NOVADA VĒLAMĀ TĒLPISKĀ ATTĪSTĪBA	59
2.2.1. Policentrisks apdzīvojums.....	60
2.2.2. Daudzveidīgas lauku teritorijas	61
2.2.3. Inženierinfrastruktūra un satiksme	63
2.2.4. Kopīgās interešu teritorijas.....	65
2.3.TERITORIJAS FUNKCIONĀLAIS ZONĒJUMS	66
2.4.ĀIEMU ROBEŽAS UN FUNKCIONĀLAIS ZONĒJUMS.....	71
2.5.LAUKU TERITORIJAS FUNKCIONĀLAIS ZONĒJUMS	75
2.6.TERITORIJAS UN OBJEKTI AR ĪPAŠIEM NOTEIKUMIEM.....	75
PIELIKUMI	76

Teritorijas plānojuma izstrādes pamatojums

Administratīvi teritoriālās reformas rezultātā izveidota Engures novada pašvaldība, kuras administratīvajā teritorijā ietilpst trīs teritoriālās vienības: Engures pagasts, Lapmežciema pagasts un Smārdes pagasts.

Pašvaldībai nepieciešams jauns teritorijas plānojums, kurš būtu par pamatu ilgstošai, stabilai novada ekonomiskai attīstībai, nodrošinot atbilstošu dzīves līmeni, izmantojot novadā esošos resursus, ievērojot tradīcijas, apzinot kultūrvēsturisko mantojumu un veicinot tā saglabāšanu, regulējot būvniecības attīstību.

Engures novada attīstība un ekonomiskā izaugsme prasa pārskatīt pašvaldību teritorijas plānojumus noteikto teritorijas zonējumu, to pamatojumus un struktūru, kā arī teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus, padarot tos elastīgākus un diferencējot atsevišķo pagastu prasības pret būvniecību.

Strādājot vienotā Engures novadā, ir būtiski, lai visu novada administratīvo teritoriju plānojumi un tajos ietilpstošie apbūves noteikumi būtu ērti pieejami un viegli lasāmi ikvienam novada iedzīvotājam, tāpēc ir būtiski tos izstrādāt vienotā programmatūrā ar vienotiem apzīmējumiem.

Pieaugot sabiedrības izpratnei par teritorijas plānojumu, uzņēmēji un iedzīvotāji apjautuši, ka pašreiz spēkā esošie plānojumi dažkārt nepieļauj izmantot nekustamo īpašumu, kā iecerēts.

Pašvaldību darbinieki praktiskajā darbā ar teritorijas plānojumiem ir konstatējuši dažas nepilnības un kļūdas plānojumā, kā arī sastapušies ar situāciju, kad novada attīstību veicinošas idejas ir jānoraida plānojuma ierobežojumu dēļ, tādēļ, izstrādājot jauno teritorijas plānojumu, nepieciešams novērst iepriekš pieļautās neprecizitātes teritorijas zonējumā, kā arī iestrādāt izmaiņas, kam par pamatu kalpo grozījumi likumdošanā.

Teritorijas plānojuma mērķis un uzdevumi

Engures novada teritorijas plānojums 2013.-2025. (turpmāk – Teritorijas plānojums) ir Engures novada pašvaldības administratīvās teritorijas plānojums, kurā parādīta teritorijas pašreizējā izmantošana, noteikta plānotā (atļautā) izmantošana un izmantošanas aprobežojumi ar ilgtermiņa perspektīvu uz 12 gadiem.

Teritorijas plānojuma izstrādes mērķis ir radīt plānošanas dokumentu kopumu ilgtspējīgas un līdzsvarotas attīstības veicināšanai novadā, balstoties uz sabiedrības un speciālistu pamatotu viedokli atbilstoši visu novadā ietilpstošo teritoriālo vienību attīstības interesēm.

Teritorijas plānojuma izstrādes uzdevumi:

- Teritorijas plānojuma izstrāde jābalsta uz Engures novada integrētās attīstības programmā 2012. – 2018.g. definētajām attīstības prioritātēm;
- izvērtēt Engures, Lapmežciema un Smārdes pagastu spēkā esošos attīstības plānošanas dokumentus;
- izvērtēt Engures novada teritorijas attīstības potenciālu un noteikt tā izmantošanai nepieciešamās prasības un ierobežojumus;
- analizēt esošās apbūves teritorijas un, ņemot vērā ierobežojumus, ko nosaka inženierģeoloģiskie apstākļi, teritoriju apgādes iespējas ar inženierkomunikācijām izstrādāt priekšlikumus dzīvojamu, ražošanas un noliktavu, darījumu iestāžu un sabiedrisko objektu izvietojumam un attīstībai
- izvērtēt Engures novada teritorijā spēkā esošo teritorijas plānojumu nosacījumus visu atļauto zemes izmantošanas veidu apbūves teritoriju apbūvei, lai veicinātu novada ekonomisko attīstību, radītu priekšnoteikumus vides kvalitātes un teritorijas racionālas izmantošanas nodrošināšanai, kā arī vides risku novēršanai;

- noteikt vienotus teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumus visā novada teritorijā, paredzot plānotās teritorijas, kurās iespējams dažādēt teritorijas izmantošanu;
- atbilstoši LVĢMC sniegtajai informācijai precizēt derīgo izrakteņu atradnes;
- noteikt būvniecībai nelabvēlīgās teritorijas, precizējot applūstošo teritoriju robežas;
- paredzēt teritorijas inženierbūvju un komunālo objektu izvietošanai, izstrādāt ielu tīkla attīstības koncepciju un noteikt sarkanās līnijas ciemu teritorijās, kas veicinātu optimālu transporta sistēmas funkcionēšanu un pakalpojumu pieejamību;
- teritorijas plānojuma risinājumos paredzēt iespējas saglabāt dabas un kultūrvēsturisko mantojumu, teritorijas ainaviskās vērtības un bioloģisko daudzveidību atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām;
- teritorijas plānojuma risinājumos ņemt vērā uzņēmējdarbības attīstības intereses un paredzēt priekšnosacījumus investīciju

piesaistei (lidosta *Tukums*, Engures osta, tūrisma objekti, u.c.);

- teritorijas plānojuma risinājumos ņemt vērā augstākstāvošo teritorijas plānošanas dokumentu prasības;
- izvērtēt un nepieciešamības gadījumā precizēt apstiprinātās ciemu robežas.

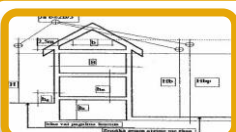
Teritorijas plānojuma sastāvs

Teritorijas plānojumam ir šādas sastāvdaļas:

- Paskaidrojuma raksts.
- Grafiskā daļa.
- Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi.
- Pārskats par vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma izstrādi.

I Paskaidrojuma raksts

II Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi

III Grafiskā daļa

IV Pārskats par teritorijas plānojuma izstrādi

Vides pārskats

I ENGURES NOVADA PAŠREIZĒJĀS IZMANTOŠANAS APRAKSTS. ATTĪSTĪBAS RESURSI

1. Novada ģeogrāfiskais novietojums

Engures novads atrodas Latvijas centrālajā daļā, Zemgales kultūrvēsturiskajā reģionā, Rīgas plānošanas reģionā.

Engures novads robežojas ar Jūrmalas pilsētu, Mērsraga novadu un Tukuma novadu (Tukuma pilsētu, Degoles, Sēmes, Slampes, Tumes, Zentenes pagastiem).

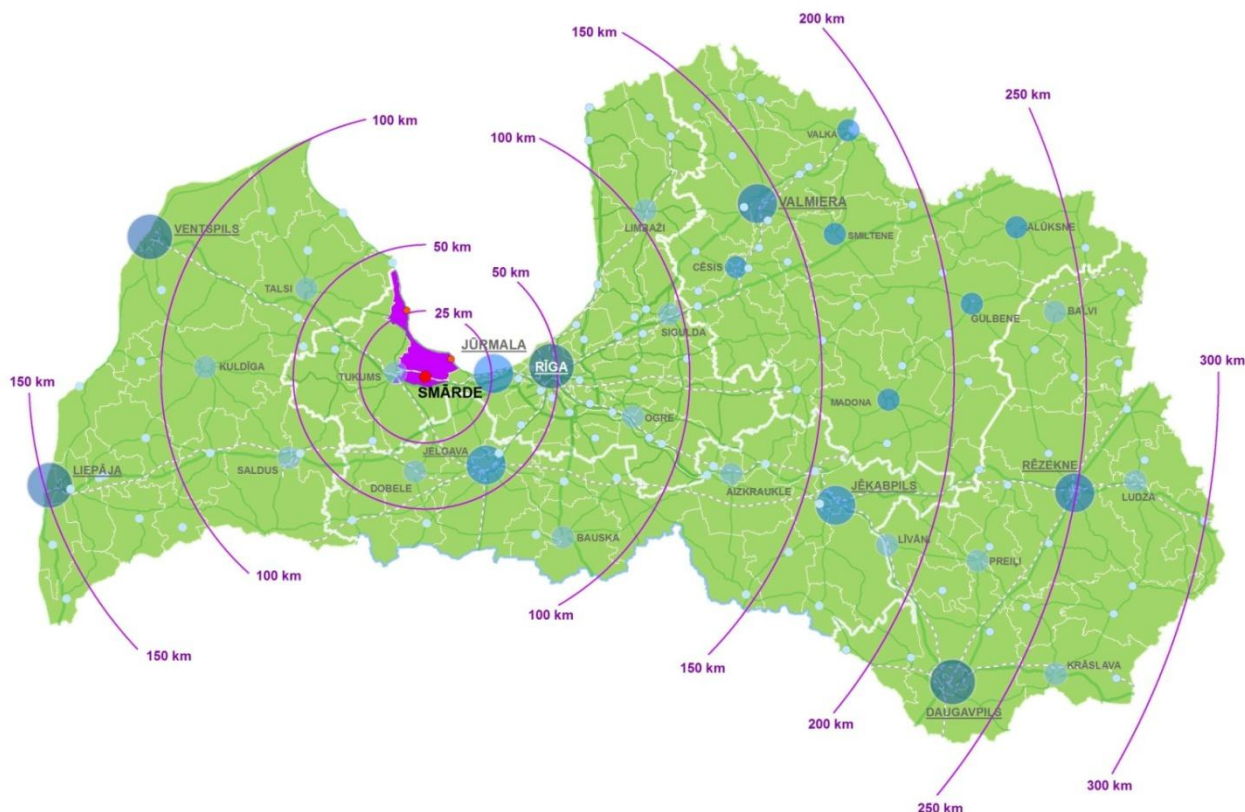
Engures novada platība ir 395,33 km², to veido trīs teritoriālās vienības¹:

- Smārdes pagasts
- Engures pagasts
- Lapmežciema pagasts

Novada administratīvais centrs – Smārde.
Pakalpojumu centri - Engure un Lapmežciems.

Smārde atrodas 12 km attālumā no Tukuma, 50 km attālumā no Rīgas un 20 km attālumā no Jūrmalas.

1.attēls. Engures novada ģeogrāfiskais
novietojums

¹ "Latvijas Republikas administratīvo teritoriju un teritoriālo vienību zemes pārskats uz 2011. gada 1. janvāri", Valsts zemes dienesta informācija, <http://www.vzd.gov.lv>

2. Dabas resursi

2.1. Reljefs

Ģeogrāfiski Engures novads atrodas Rīgas jūras līča dienvidrietumu piekrastē. Novada teritorija ietilpst:

- Piejūras zemienē (Engures un Lapmežciema pagasti);
- Viduslatvijas zemienē (Smārdes pagasta austrumu daļa);
- Ziemeļkursas augstienē (Smārdes pagasta rietumu daļa);
- Austrumkursas augstienē (Smārdes pagasta dienvidu daļa).

Engures un Lapmežciema pagasti ietilpst Piejūras zemienes Engures līdzenumā, kas stiepjas gar Rīgas jūras līča piekrasti 6 – 25 km platumā ar senkrasta vaļņiem un kāpu grēdām. Zemienes pusē virsma ir plakana ar vāju noslieci uz jūru. Piekrastē daudzās vietās paceļas krasta vāli, kāpu masīvi un grēdas. Absolūtā augstuma atzīmes ir no 0 - 20 m vjl., krasta vālu absolūtās atzīmes vidēji ir 12 m pie Ķesterciema un Engures.

Kāpu grēdas labi iezīmē robežu ar Viduslatvijas zemienes Tīreļu līdzenumu, kura mala iesniedzas novada austrumu daļā, kur virsa ir lēzeni viļņota un Rīgas jūras līča virzienā nedaudz pazeminās. Līdzenais reljefs, ģeoloģiskā uzbūve, augstais gruntsūdens līmenis un lielais nokrišņu daudzums noteikuši plašu pārmitru teritoriju veidošanos. Veidojušies galvenokārt augstie purvi (Ķemeru – Smārdes tīrelis u.c.).

Smārdes pagasta austrumu daļu aizņem Austrumkursas augstienes Spārnenes viļņotais līdzenums, bet ziemeļu daļa iekļaujas Vanemas (Talsu – Tukuma) paugurainē, kuras pakāje uz robežas ar Engures līdzenumu atrodas ~25 m vjl., bet robeža ar Abavas senleju – 60 – 80 m vjl. Liela virsas augstuma amplitūda ir arī garenvirzienā. Vanemas pauguraines teritorijas ass daļu aizņem visaugstākā un visvairāk izlocītā Raudas paugurgrēda, kuru no D un Z puses norobežo 1-2 km plati pazeminājumi.

Cēres un Raudas apkaimē 100 m vjl. pārsniedz vairāki pauguri - **Milzukulns** (113,8 m vjl.) izceļas visvairāk, lai gan dažus kilometrus uz ZR no

Milzukulna atrodas vēl augstāki pauguri - **Pūneikukalns** (125,7 m vjl.) un **Poļu kalns** (118,7 m vjl.).

Milzukulns ietilpst Ziemeļkursas augstienes fiziogeogrāfiskajā rajonā, Vanemas pauguraines Raudas paugurmasīvā. Teritorijai raksturīgs morēnas paugurgrēdu un vaļņu paugurotais (morēnpauguru, dauguļu un kēmu) reljefs. Milzukulns atrodas ZZR-DDA virzienā orientētu, ~ 0,7 km garu viļņveida grēdu krustpunktā. Tas ir kēmu paugurs ar noapaļotu piramidālu virsotni. Milzukulna absolūtais augstums ir 113,8 m vjl., relatīvais augstums 57 m dienvidu nogāzē, 45 m rietumu nogāzē, nogāžu slīpums līdz 45°.

2.2. Ģeoloģiskā uzbūve

Kristālisko pamatklintāju pārsvarā veido intruzīvie ieži – dažāda sastāva granītu un gabro-anortozītu komplekss. Vidējo kompleksu – **pirmskvartāra noguluma segu** veido ķīmiskās izgulsnēšanās un klastiskie (drupu) ieži. Pirmskvartāra nogulumiežu segas visvecākie ir kembrija sistēmas nogulumi. Ordovika nogulumi lielākoties kaļķakmeņi, pamatnē arī mergēļi un māli, veidojušies jūras apstākļos un tie pārsedz kembrija terīgēnos iežus. Silūra sistēmas nogulumus veido mergēļi, kaļķakmeņi, māli, argilīti un tie konkordanti pārklāj ordovika karbonātiskos slāņus. Engures apkārtnē silūra nogulumu biezums sasniedz 400 m, bet pie novada dienvidu robežas – tikai 170 – 200 m. Derīgie izrakteņi ordovika un silūra slāņkopās nav konstatēti. Devona sistēmas nogulumi sastopami visā novada teritorijā.

Kvartāra nogulumu veido nogulumiežu segas virsējo kārtu, kā arī pašreizējā reljefa formas. Ar kvartāra nogulumiem saistītas būvmateriālu izejvielu (smilts, smilts-grants, mālu, saldūdens kaļķiežu) atradnes, sastopamie ūdeņi tiek izmantoti ūdensapgādē. Mazāk izplatīti ir ledāja kušanas ūdeņu veidojumi – fluvioglaciālie un limnoglaciālie nogulumu. Leduslaikmeta noslēgumā veidojās Baltijas ledus ezera nogulumu, alūvijs Slocenes virspalu terasēs, bet plašu smilts nogulumu izplatības rajonos arī kāpas. Kurzemes apledojuma nogulumu niecīgās izplatības dēļ kvartāra nogulumu sega gandrīz viscaur sastāv no pēdējā – Latvijas leduslaikmeta un pēdleduslaikmeta veidojumiem. Glacigēnie nogulumu (morēna) sastopami visā teritorijā, tie pārklāj devona iežus, izņemot Slocenes senleju,

kā arī iecirkņus pie Kaņiera ezera u.c., kur morēna ir izskalota².

2.3. Mūsdienu ģeoloģisko procesu raksturojums

Izplatīti upju ģeoloģiskās darbības (erozijas un akumulācijas), pārpurvošanās procesi, Rīgas jūras līča piekrastē - krasta zonā notiekošie ģeoloģiskie un hidrodinamiskie procesi.

Upju ģeoloģiskā darbība norisinās ielejās un gultnēs. Vietās, kur upju gultnes meandrē vērojami t.s. gultnes procesi. To darbības rezultātā norisinās irdenā materiāla, kas veido palienes, noskalošana un pārvietošana pa upi uz leju, kur tas tiek akumulēts kādā citā upes ielejas daļā. Šis process izpaužas kā krastu noārdīšana (sānu erozija), visai ievērojami mainot upju šķērsprofilus. Minētais process dažreiz norisinās visai intensīvi. Vietās, kur ieleju nogāzes ir stāvas, palu un virspalu terases izveidotas vāji, dažviet vērojama gultnes erozija. Šī procesa darbības rezultātā notiek gultnes padziļināšanās un garenprofila izlīdzināšanās. Šie upju ģeoloģiskās darbības procesi vislabāk redzami lielāko upju ielejās. Mazāko upīšu un strautu gultnes lielākoties ir iztaisnotas melioratīvo darbu veikšanas laikā pagājušā gadsimtā.

Pārpurvošanas procesu izpausmes vērojamas reljefa pazeminājumos, kur zemes virspusē atsedzas ūdeni vāji caurlaidīgi nogulumi. Līdz ar to šajos iecirkņos ūdens notece ir apgrūtināta vai nenotiek vispār. Procesu iedarbībai lielākoties ir pakļautas starppauguru, nevienmērīgas akumulācijas ieplakas un reljefa pazeminājumi upju palienēs. Pārpurvošanās procesi noris ļoti lēnām, un to darbība novērojama arī mūsdienās. Dažviet neapdomīgi veiktu celtniecības darbu rezultātā, kuras laikā tiek traucēta notece, veidojas pārmitri apstākļi, sākās minerālgrunts pārpurvošanās, turpinās kūdras uzkrāšanās un purvu augšana gan horizontālā, gan vertikālā virzienā. Vidējie kūdras uzkrāšanās tempi nenosusinātos purvos ir aptuveni 1 mm/gadā.

Krasta zonā notiekošo ģeoloģisko un hidrodinamisko procesu darbība novērojama visā

piekrastes zonā. Novadā krasta zonas kopgarums ir aptuveni 50 km, no tiem 70% veido aprimuši vai aprimstoši abraziņas (erozijas) krasti, turpat 20% uzskatāmi par dinamiskā līdzsvara krastiem un tikai neliela daļa (ap 10%) ir teritorijas ar aktīvu krasta zonas noskalošanu. Noskalošanas procesiem pakļautās teritorijas ir izplatītas nevienmērīgi, galvenokārt tās saistītas ar vietām, kur krasta zemūdens nogāzē ir sanešu materiāla „deficīts” vai arī krasta zonas posmos, kurus neaizsargā virspludmaļu terase. Būtisku krasta noskalošanu konstatē tikai pēc stiprām vai biežās atkārtotām vētrām. Viens no sanešu plūsmas deficītu izraisošiem faktoriem ir hidrotehniskā būvniecība piekrastes zonā. Kopumā ostu moli traucē sanešu plūsmas kustību zemūdens nogāzē, tā rezultātā tiek izsaukta smilts materiāla izgulsnēšanās ostu pretvēja pusē un pastiprināta krasta noārdīšana ostas aizvēja pusē. Tuvāko gadu laikā var prognozēt nevienmērīgu krasta izskalošanas pastiprināšanos visā Rīgas jūras līča teritorijā, bet īpaši vietās, kur nav vai ir vāji izteikta virspludmales terase- posmā no Engures līdz Ķesterciemam, no Klapkalnciema līdz Ragaciemam un pie Bigauņciema³.

2.4. Augsnes

Piejūras zemienē izplatītas podzolaugsnes, zemākajās, vājāk drenētajās vietās izplatītas velēnu glejaugsnes un velēnpodzolētās glejaugsnes. Mazāk ir iekultivēto un purvu augšņu. Nelielās platībās satopamas arī velēnu karbonātaugsnes. Tīreļu līdzenumā raksturīgas tipiskās glejaugsnes, podzolaugsnes, podzolētās glejaugsnes, ļoti lielās platībās sastopamas purvu augsnes. Spārnenes vijņotajā līdzenumā izplatītas velēnu podzolaugsnes un erodētās velēnu podzolaugsnes. Austrumu daļā - velēnu karbonātaugsnes, bet vājāk drenētajās vietās – velēnu glejaugsnes.

2.5. Derīgo izrakteņu atradnes

Novada zemes dzīles ir samērā bagātas ar derīgajiem izrakteņiem. Konstatētas dolomīta, māla, kūdras, smilts un smilts-grants un saldūdens kaļķieža atradnes (2.attēls).

² „Īss pārskats par Tukuma rajona ģeoloģisko uzbūvi, zemes dzīļu resursiem, pazemes ūdeņiem un to aizsargātību”, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra, Rīga, 2006.

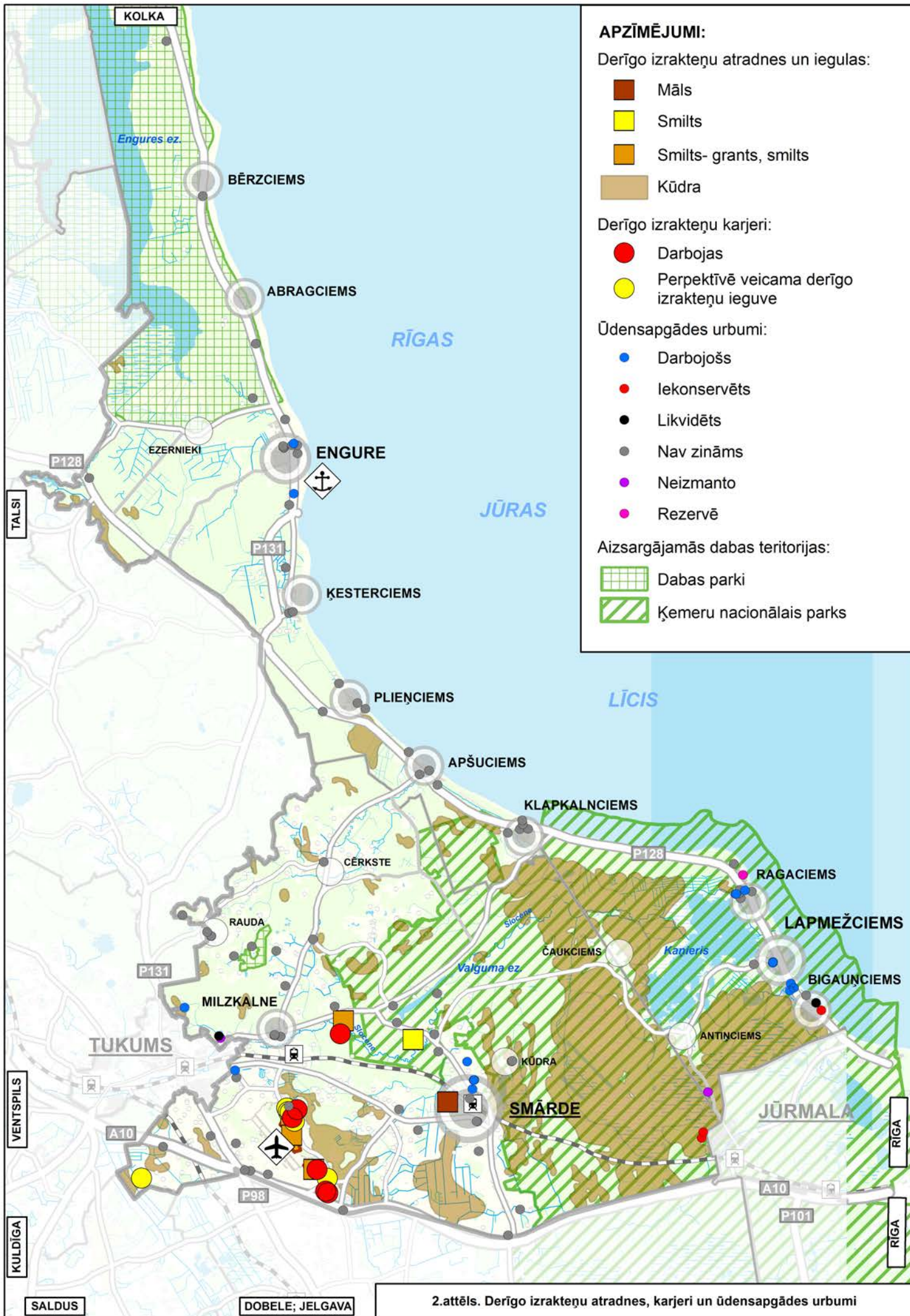
³ „Īss pārskats par Tukuma rajona ģeoloģisko uzbūvi, zemes dzīļu resursiem, pazemes ūdeņiem un to aizsargātību”, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra, Rīga, 2006.

Pagājušā gadsimta vidū pētīta **dolomīta atradne**, **māla atradne** un **saldūdens kaļķieža atradne** Smārdes pagastā. Atšķirīgos laika periodos pētītas septiņas **smilts un smilts-grants atradnes** un vairākas **kūdras atradnes**, kuru platība mainās no 2 līdz 4612 ha (Ķemeru-Smārdes tīrelis)⁴. Derīgo izrakteņu atradņu raksturojums sniegts 1.pielikumā.

Derīgo izrakteņu ieguve tiek veikta trīs smilts un smilts – grants atradnēs:

- „Bērziņi” (Smārdes pagasts);
- „Ruži” (Smārdes pagasts);
- „Radziņciems” (Smārdes pagasts).

⁴ „Īss pārskats par Tukuma rajona ģeoloģisko uzbūvi, zemes dziļu resursiem, pazemes ūdeņiem un to aizsargātību”, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra, Rīga, 2006.

2.6. Pazemes ūdeņi

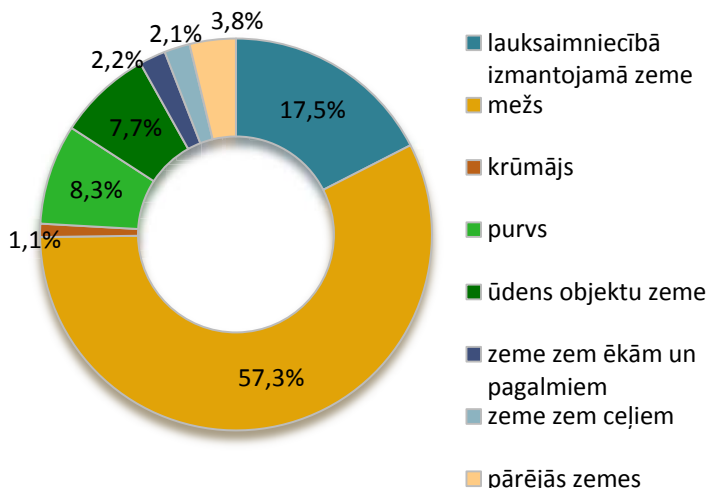
Aktīvās ūdensapmaiņas zona uzskatāma par galveno saldūdens ieguves avotu. Piejūras zemienes teritorijā pazemes ūdeņi sastopami Baltijas ledus ezera smilšainajos nogulumos (**Kvartāra pazemes ūdeņi**) Engures ezera apkārtnē vai purvu nogulumu izplatības vietās (Lapmežciema pagastā Kaņiera ezera apkārtnē). Kvartāra nogulumu ūdens horizonti ir vāji aizsargāti no virszemes piesārņojuma un to resursi, kopumā sliktās kvalitātes vai nelielo apjomu dēļ ir ierobežoti.

Pļaviņu – Amulas ūdens horizontu kompleksa (D_{3pl-aml}) ūdeņi ar dažādām mineralizācijas pakāpēm. sastopami Smārdes pagasta teritorijā,

Arukilas – Amatas ūdens horizontu komplekss (D_{3ar-am}) apvieno Amatas (D_{3am}), Gaujas (D_{3gj}), Burtnieku (D_{3br}) un Arukilas (D_{3ar}) ūdens horizontus. Šis komplekss izplatīts visā novada teritorijā. Gaujas ūdens horizonts tiek uzskatīts par labāko ūdens ieguves avotu ziemeļrietumu un rietumu daļā (Engures novadā). Salīdzinoši ar centrālajiem apgabaliem šajā teritorijā ūdenim ir laba kvalitāte. **Arukilas – Burtnieku horizonts (D_{2ar+br})** iegul zem Gaujas horizonta 300 un vairāk metru dziļumā. Horizontu izmanto ūdensapgādē centrālajā un austrumu daļā, kur augstāk iegulošajam Gaujas horizontam ir sliktāka ūdens kvalitāte. Atsevišķie ūdens horizonti Arukilas – Amatas kompleksā ir savā starpā hidrauliski saistīti, jo starp tiem nav ievērojamu sprostsplāņu⁵. Ūdens horizontu raksturojumu skatīt 1.pielikuma 5.tabulā.

2.7. Zemes lietojuma veidi

Pēc zemes lietojuma veida procentuāli lielāko novada daļu aizņem meža zemes (57,3%), lauksaimniecībā izmantojamās zemes (17,5%), purvi (8,3%) un ūdensobjekti (7,7%)⁶.

3.attēls. Zemes lietojuma veidi

1.tabula. Zemes lietojuma veidi (ha)

zemes lietojuma veids	platība (ha)
mežs	22654,6
lauksaimniecībā izmantojamā zeme	6910,7
purvs	3268,6
ūdens objektu zeme	3059,3
pārējās zemes	1509
zeme zem ēkām un pagalmiem	865,1
zeme zem ceļiem	832
krūmājs	434

⁵ „Īss pārskats par Tukuma rajona ģeoloģisko uzbūvi, zemes dziļu resursiem, pazemes ūdeņiem un to aizsargātību”, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra, Rīga, 2006.

⁶ Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām (pēc nekustamā īpašuma lietošanas mērķa) un pa zemes lietošanas veidiem (ha) uz 01.01.2011., Valsts zemes dienests, <http://www.vzd.gov.lv>

2.8. Virszemes ūdeņi

Ūdens objektu zeme aizņem 3059,3 ha novada teritorijas (7,7%).

2.8.1. Ūdensteces

Lielākā novada upe **Slocene** (kopgarums 44 km) tek cauri novada dienvidu daļai un Valguma ezeram, ietek Kaņiera ezerā. Līdz Vašlejas ietekai upes ieleja ir plata un 20 m dziļa, bet tālāk uz leju tā pakāpeniski kļūst seklāka. Gultne augšgalā un vidustecē ir regulēta un atgādina novadgrāvi. No Tukuma gultne izteikti līkumaina. Slocene tek cauri Valguma ezeram un ietek Kaņierī. Agrāk Slocene cauri Dūņierim un Slokas ezeram ietecēja Lielupē. Lielākās pietekas novada teritorijā – Skujupīte un Smirdgrāvis. 2001.gadā Slocenē pie Milzkalnes, līdzās vecajām Šlokenbekas ūdensdzirnavām, ierīkota Šlokenbekas HES. Slocene gandrīz visā tās garumā atrodas Ķemeru nacionālā parka lieguma zonā, izņemot augšteci (no Valguma ezera līdz Skudrupītei), kas atrodas ainavu aizsardzības zonā, bet lejtece – dabas rezervāta zonā.

Lāčupīte (31 km), Engures pagasta dienvidu daļā ietek jūrā.

Citas novada ūdensteces – Kalnupe (atrodas Rideļu HES), Engures upe (20 km), Melnupe (13 km), Teitupe (14 km), Pliņupe, Skujupīte (20 km), Smirdgrāvis (10 km), Medupīte, Vecslocene (8 km), Vēšupīte (18 km), Siliņupe, Stirnupe, Starpiņupīte.

2.8.2. Ūdenstilpes

Novada teritorijā ir 23 dabīgu un mākslīgu ūdenskrātuvju, kas lielākas par 1 hektāru (skatīt 2.tabulu).

Engures ezers atrodas Engures pagasta ziemeļu daļā ir lielākais Latvijas piejūras ezers, tā garums ap 19 km, platums līdz 4,5 km, kopējā platība - ap 35 km² dziļums dziļākajās vietās nepārsniedz 2,5 m, vidējais dziļums - 0,4 m.. Ezeru no visām pusēm ietver meži, zemes joslu starp ezeru un jūru klāj galvenokārt priežu audzes, rietumu krastā pārsvarā jaukti skujkoku-lapkoku meži. Ezerā ir vairākas salas. Bioloģiskās daudzveidības aizsardzībai izveidots dabas parks „Engures ezers”.

2.tabula. Ūdenstilpes

Nosaukums	pagasts	platība
Engures ezers	Engures	4130,7
Kaņieris	Lapmežciema	1127,8
Valguma ezers	Smārdes	60,3
Rideļu dzirnavezers	Engures	45
6 Zaļā purva dīķi	Smārdes	27
Dūņieris	Lapmežciema	25,3
Kūdraines ezers	Engures	8
Šlokenbekas dzirnavezers	Smārdes	7,7
Purva ezers	Smārdes	5
Kugraines ezers	Engures	4,6
Purva ezers	Smārdes	4,5
Akmeņradziņu ezers	Lapmežciema	3,6
Slaviešu ūdenskrātuve	Smārdes pagasts	3,5
Aklezers	Engures pagasts	1,8
Smārdes dzirnavezers	Smārdes pagasts	1,8
Putnu ezers	Lapmežciema	1,4
Raudas ezers	Smārdes	1,4
Koknesis	Smārdes	1,3
Melnezers	Smārdes	1,3
Hercoga Jēkaba kanāls	Engures	1,2
Ķeldes ezers	Engures	1,1
Aklezers	Smārdes	1,0
Šņideru dīķis	Smārdes	1,0
Varžu ezers	Smārdes	1,0

Dūņieris atrodas Lapmežciema pagasta A daļā, platība 25,3 ha, vidējais dziļums – 0,3 m, atrodas Ķemeru nacionālā parka dabas lieguma zonā, iztek Vecslocene un Siliņupe. Neliels, ļoti sekls piejūras lagūnu tipa ezers ar dūņainu un dūņām segtu dolomītu grunti un dzeltenīgu ūdeni. Ezeram raksturīgi līčaini krasti un pussalas

Kaņieris atrodas Lapmežciema pagasta centrālajā daļā (neliela platība arī Smārdes pagastā), platība - 1127,8 ha, vidējais dziļums 0,6 m, maksimālais – 1,8 m, ezerā ir 7 salas. Atrodas Ķemeru nacionālā parka dabas lieguma un dabas rezervāta (R daļa) zonās. Ietek Slocene, Medupīte, vairāki grāvji, iztek Vecslocene (uz Dūņieri) un Starpiņupīte (uz Rīgas līci). Ezeram dažādos laika posmos vairākkārt mainīts ūdens līmenis.

Valguma ezers atrodas Smārdes pagasta centrālajā daļā, platība - 60,3 ha, vidējais dziļums – 10,4 metri. Ietek un iztek Slocene, atrodas Ķemeru nacionālā parka ainavu aizsardzības zonā. Ezers ir populāra vieta atpūtai pie ūdens, laivu izbraucieniem un makšķerēšanai.

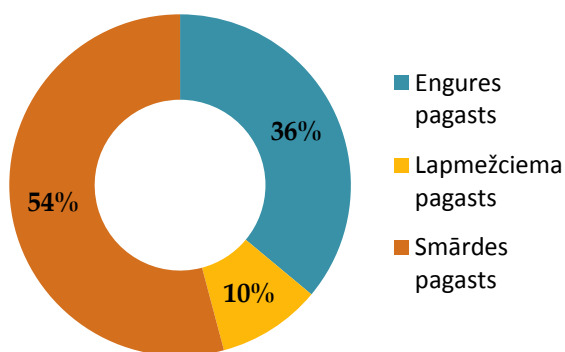
Rideļu dzirnavezers atrodas Engures pagasta centrālajā daļā, platība – 45 ha, vidējais dziļums

1,6 m. Mākslīgs, uzstādināts ezers, ietek un iztek Kalnupe, darbojas ūdensdzirnavas (Rideļu HES).

Kanālu izbūve ir ietekmējusi dabisko ūdens noteci. Slocenes upe vairs neietek Lielupē. Kaņiera ezers ar kanālu (Starpiņupīti) savienots ar jūru, bet Slocenes vecā gultne (Vecslocene) posmā starp Kaņiera un Dūņiera ezeriem ievadīta meliorācijas grāvju tīklā. Dūņieris savienots ar jūru, izrokot kanālu (Siliņupi).

2.9. Meži

Pēc Valsts meža dienesta datiem Engures novadā meža zemju kopplatība ir 25533,4 ha (57% novada platības), tai skaitā mežs – 22210 ha, zeme zem meža infrastruktūras objektiem – 5018 ha, mežā ietilpstošie pārplūstošie klajumi – 273,4 ha, purvi – 244,8 ha un lauces – 99,4 ha. 83% no meža zemēm pieder valstij.

4.attēls. Meža zemju sadalījums pa pagastiem

Lielākās mežu teritorijas atrodas novada A, centrālajā un Z daļā. Salīdzinoši mazāk mežu ir teritorijā starp Smārdi un Tukumu. Lielā daļā meža platību vides aizsardzības nolūkos noteikti mežsaimnieciskās darbības aprobežojumi – īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās Ķemeru nacionālā parka teritorijā, Baltijas jūras aizsargjoslās, aizsargjoslā ap Tukuma pilsētu u.c

Novada teritorijā atrodas AS „Latvijas valsts meži” valdījumā esošās zemes ar aptuveno platību 9951 ha un ceļi ar kopējo garumu 77,558. Līdz 2017.g. plānota trīs jaunu meža ceļu būvniecība (kopējais

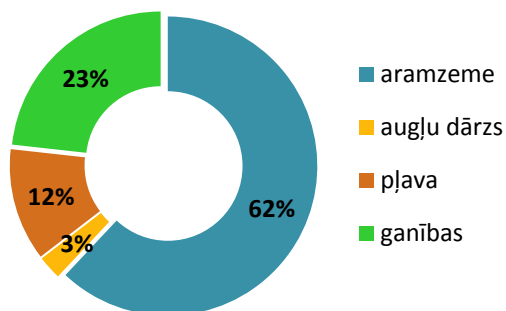
garums 6,8 km) un deviņu ceļu rekonstrukcija (kopējais garums 21,1 km). Līdz 2015.gadam plānota meliorācijas sistēmu rekonstrukcija 522 ha platībā. VAS „Latvijas valsts meži” mežu zonējums pēc apsaimniekošanas mērķiem parādīts 5.a attēlā, infrastruktūra – 5b attēlā.

2.10. Purvi

Purvi aizņem 3268,6 ha novada teritorijas (1,1%) Veidojušies galvenokārt novada austrumu daļā (Raganu purvs, Zaļais purvs, Čaukciema purvs, Mazais tīrelis), piejūrā (Ogu purvs, Pūšu purvs, Zvejnieku tīrelis u.c.) un uz dienvidiem no Engures ezera.

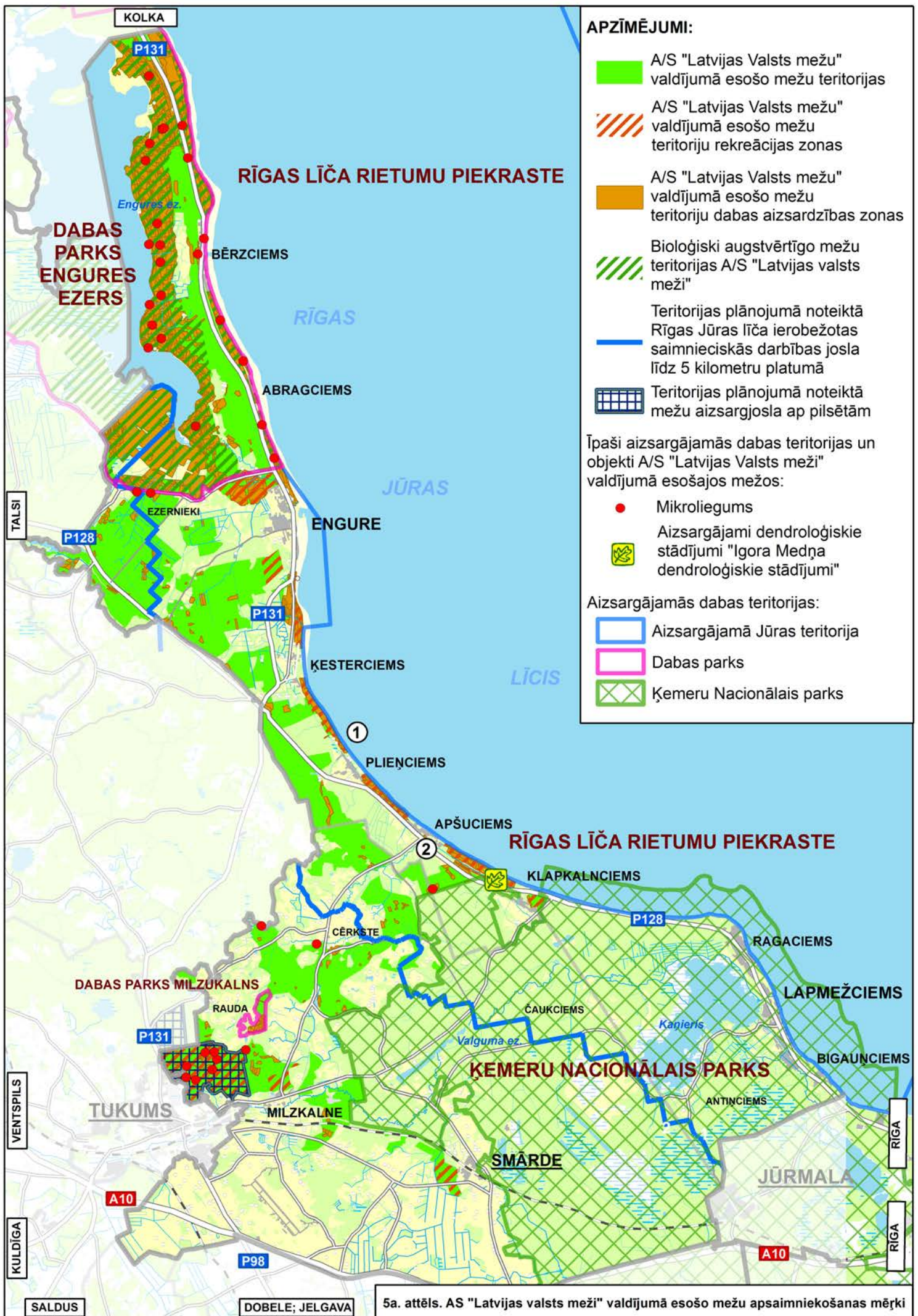
2.11. Lauksaimniecības zemes

Lauksaimniecībā izmantojamās zemes aizņem tikai 17,5% novada teritorijas (6910,7 ha). Plašākās lauksaimniecībā izmantojamo zemju teritorijas atrodas Smārdes pagasta centrālajā

5.attēls. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes lietošanas veidi

daļā - starp Smārdi, Tukumu un Milzkalni un starp Tukumu Raudu un Cērksti (5c.attēls). No novada lauksaimniecībā izmantojamās zemes 62% veido aramzeme (4284,5 ha), 23% - ganības (1606,4 ha).

APZĪMĒJUMI:

- A/S "Latvijas Valsts mežu" valdījumā esošo mežu teritorijas
- A/S "Latvijas Valsts mežu" valdījumā esošo mežu teritoriju rekreācijas zonas
- A/S "Latvijas Valsts mežu" valdījumā esošo mežu teritoriju dabas aizsardzības zonas
- Bioloģiski augstvērtīgo mežu teritorijas A/S "Latvijas valsts meži"
- Teritorijas plānojumā noteiktā Rīgas Jūras līča ierobežotas saimnieciskās darbības josla līdz 5 kilometru platumā
- Teritorijas plānojumā noteiktā mežu aizsargjosla ap pilsētām

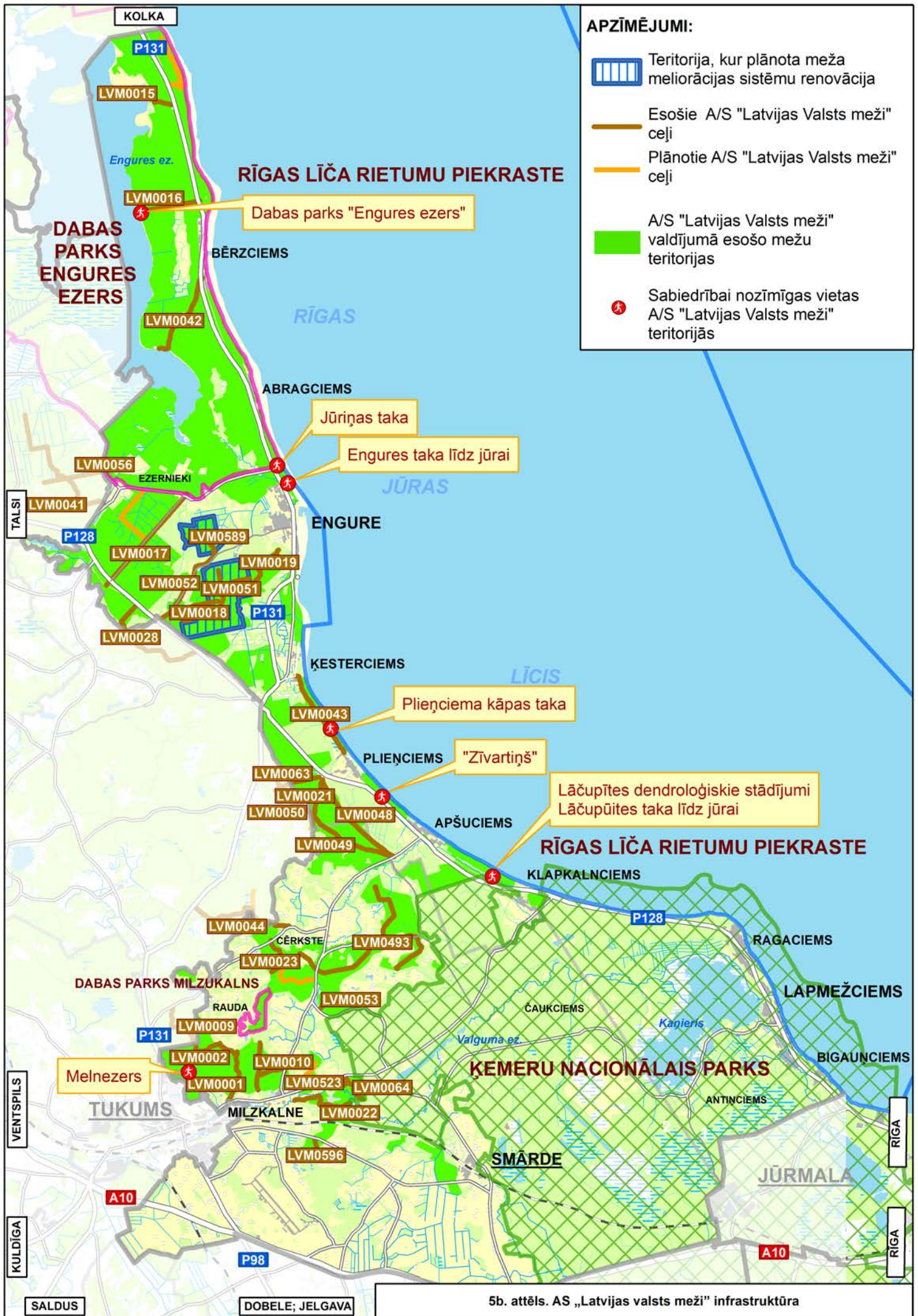
Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti A/S "Latvijas Valsts meži" valdījumā esošajos mežos:

- Mikroliegums
- Aizsargājami dendroloģiskie stādījumi "Igora Medņa dendroloģiskie stādījumi"

Aizsargājamās dabas teritorijas:

- Aizsargājamā Jūras teritorija
- Dabas parks
- Ķemeri Nacionālais parks

5a. attēls. AS "Latvijas valsts meži" valdījumā esošo mežu apsaimniekošanas mērķi

APZĪMĒJUMI:

Teritorija, kur plānota meža meliorācijas sistēmu renovācija

Esošie A/S "Latvijas Valsts meži" ceļi

Plānotie A/S "Latvijas Valsts meži" ceļi

A/S "Latvijas Valsts meži" valdījumā esošo mežu teritorijas

Sabiedrībai nozīmīgas vietas A/S "Latvijas Valsts meži" teritorijās

5b. attēls. AS „Latvijas valsts meži” infrastruktūra

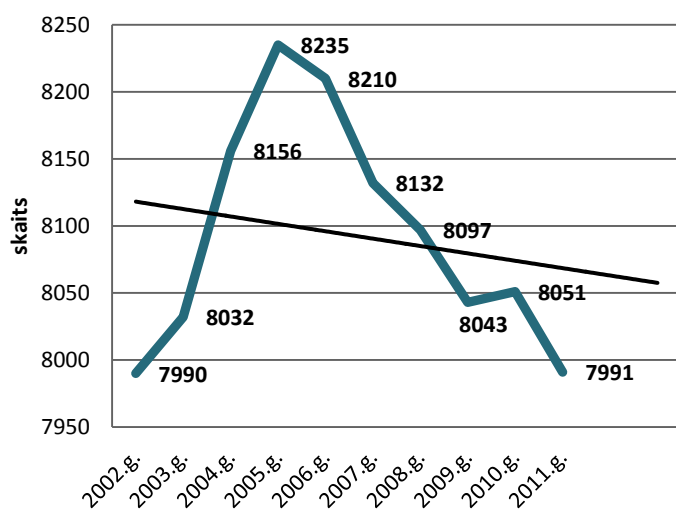

5.c.attēls. Meliorētās lauksaimniecības zemes

3. Iedzīvotāji

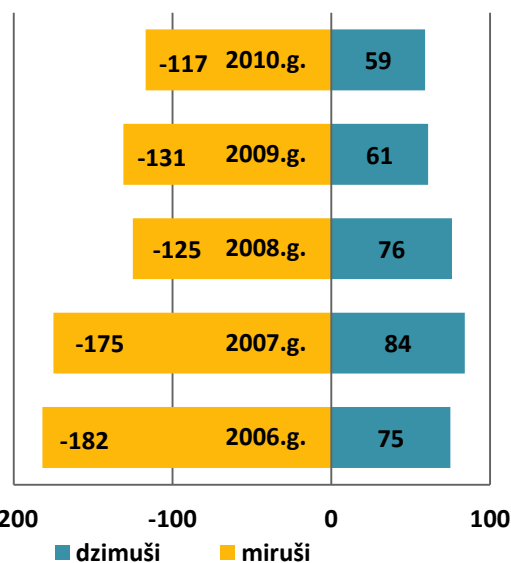
3.1. Iedzīvotāju skaits

2011.gada sākumā Engures novadā dzīvoja **7991 iedzīvotāji**⁷. Pēdējos 10 gados pastāvīgo iedzīvotāju skaits mainījies nenozīmīgi. Līdz 2005.gadam bija vērojams iedzīvotāju skaita pieaugums (par 245 iedzīvotājiem), bet kopš 2005.gada skaits pakāpeniski samazinājies par 244 iedzīvotājiem (3%), sasniedzot 2002.g. rādītājus (6.attēls)⁸.

6.attēls. Iedzīvotāju skaita izmaiņas

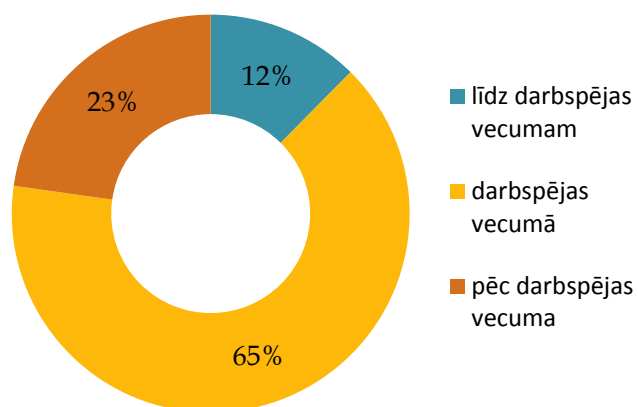
Iedzīvotāju skaita svārstības skaidrojamas ar negatīvu dabisko pieaugumu (7.attēls⁹). Pēdējos piecos gados dabiskās kustības rezultātā iedzīvotāju skaits samazinājies par 375 cilvēkiem. Iedzīvotāju skaits nedaudz palielinājies pateicoties ilgtermiņa migrācijai (par 156 iedzīvotājiem pēdējo piecu gadu laikā).

7.attēls. Iedzīvotāju dabiskā kustība

3.2. Iedzīvotāju galvenās vecuma grupas

2011.gada sākumā 992 iedzīvotāji (12%) bija pirms darbības vecumā, 5180 (65%) – darbības vecumā un 1819 (23%) pēc darbības vecuma¹⁰ (8.attēls¹¹).

8.attēls. Pastāvīgo iedzīvotāju galvenās vecuma grupas 2011.g.

⁷ Centrālās statistikas pārvaldes datubāzes dati, <http://data.csb.gov.lv>

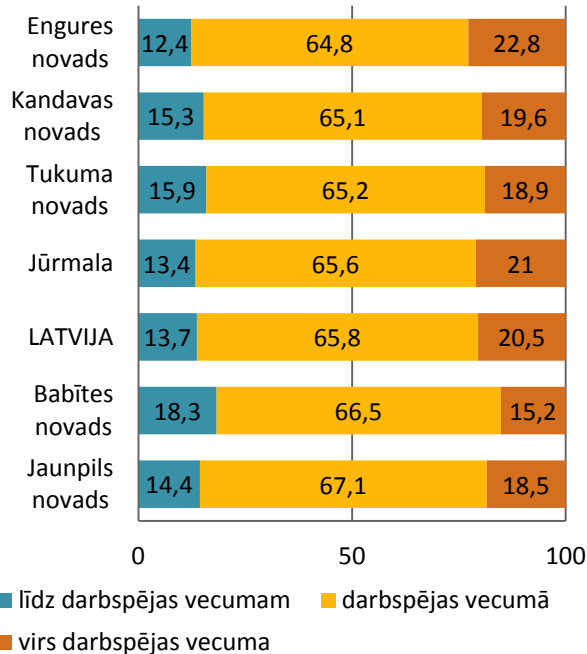
⁸ izmantoti Centrālās statistikas pārvaldes datubāzes dati, <http://data.csb.gov.lv>

⁹ Centrālās statistikas pārvaldes datu bāze, <http://data.csb.gov.lv>

¹⁰ Pastāvīgo iedzīvotāju galvenās vecuma grupas attēlotas atbilstoši likumdošanā noteiktajam darbības un pensijas vecumam.

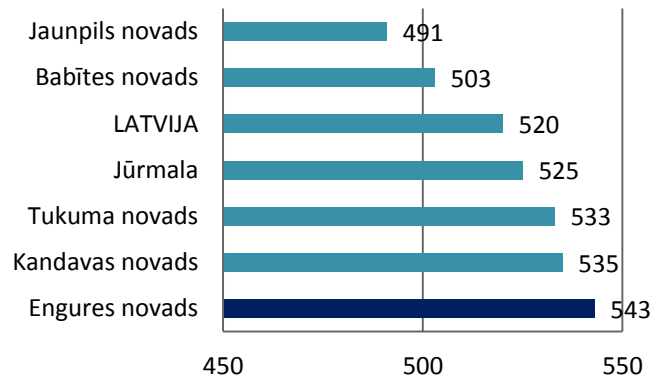
¹¹ Centrālās statistikas pārvaldes datu bāzes dati, <http://data.csb.gov.lv>

Salīdzinot ar vidējiem Latvijas un tuvāko pašvaldību rādītājiem, Engures novadā ir procentuāli lielāks iedzīvotāju skaits virs darbības vecuma un mazāks iedzīvotāju skaits līdz darbības vecumam (9.attēls¹²).

9.attēls. Pastāvīgo iedzīvotāju galvenās vecuma grupas 2011.gadā (procentos)

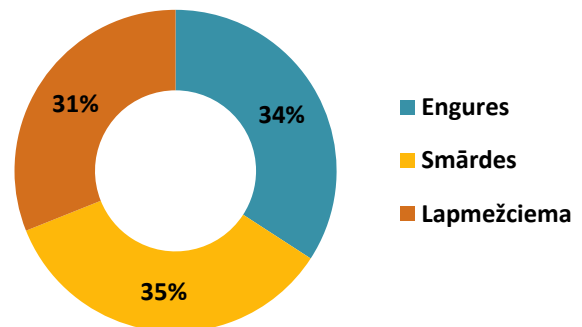
Ņemot vērā iedzīvotāju sadalījumu galvenajās vecuma grupās, likumsakarīgi demogrāfiskās slodzes¹³ rādītājs 2011.gadā novadā bija lielāks nekā vidēji Latvijā un tuvākajās pašvaldībās (10.attēls¹⁴).

10.attēls. Demogrāfiskā slodze 2011.g.

3.3. Iedzīvotāju blīvums

Iedzīvotāju skaitliskais sadalījums novada administratīvajās vienībās ir vienmērīgs. Katrā no novadu veidojošajiem pagastiem dzīvo trešdaļa iedzīvotāju.¹⁵

11.attēls. Iedzīvotāju skaits pagastos

Vidējais iedzīvotāju blīvums novada teritorijā ir 20,2 cilvēki/km², kas ir mazāks rādītājs kā vidēji Latvijā (34,5 cilvēki/km²) (12.attēls¹⁶).

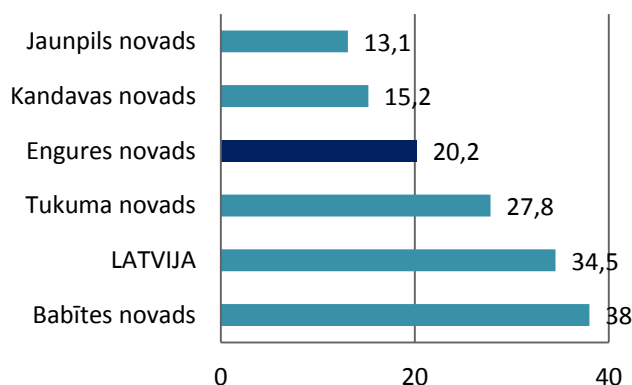
¹² Centrālās statistikas pārvaldes datu bāzes dati, <http://data.csb.gov.lv>

¹³ Darbības vecumu nesasnējušo un pārsniegušo iedzīvotāju skaits vidēji uz 1000 iedzīvotājiem darbības vecumā

¹⁴ Centrālās statistikas pārvaldes datubāzes dati, <http://data.csb.gov.lv>

¹⁵ Iedzīvotāju reģistra dati, 01.07.2011.g., <http://www.pmlp.gov.lv/lv/statistika>

¹⁶ Centrālās statistikas pārvaldes datubāzes dati, <http://data.csb.gov.lv>

12.attēls. Iedzīvotāju blīvums

Ņemot vērā atšķirīgo novadu veidojošo pagastu platību, iedzīvotāju blīvums atsevišķās administratīvajās vienībās ir izteikti dažāds. Lapmežciema pagastā iedzīvotāju blīvums ir 4 reizes lielāks kā Smārdes pagastā un 2,5 reizes lielāks kā Engures pagastā (3.tabula).

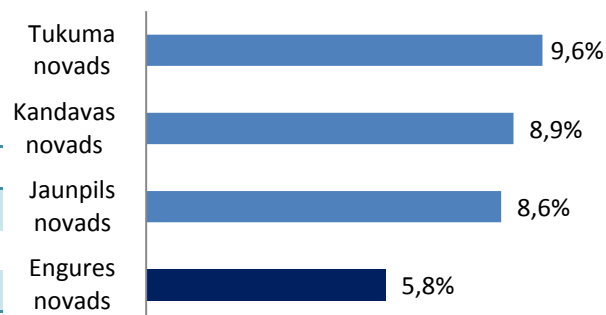
3.tabula. Iedzīvotāju blīvums pagastos¹⁷

	platība	iedzīvotāji	blīvums
Lapmežciema pagasts	49,1	2476	50,4
Engures pagasts	133,4	2693	20,2
Smārdes pagasts	215,4	2751	12,8

3.4. Nodarbinātība un bezdarbs

2009.gadā vislielākais nodarbināto skaits sabiedriskajā un privātajā sektorā Engures novadā bija apstrādes rūpniecībā (33,4%), tirdzniecībā, autotransporta remontā, būvniecībā, izglītībā un veselības un sociālajā aprūpē. 2010.gada 4.ceturksnī, salīdzinot ar to pašu periodu gadu iepriekš, Engures novadā par 4,5% bija palielinājies aizņemto darbavietu skaits un praktiski nebija brīvu darba vietu¹⁸.

2011.gada jūnija beigās bija 304 reģistrētie bezdarbnieki¹⁹. Reģistrētā bezdarba līmenis bija 5,8%, kas ir ievērojami zemāks rādītājs kā tuvākajās pašvaldībās (13.attēls²⁰)

13.attēls. Reģistrētā bezdarba līmenis (procenti)

¹⁷ Iedzīvotāju reģistra un Centrālās statistikas pārvaldes dati, 2011.g. 1.jūlijs

¹⁸ dati no Engures novada integrētās attīstības programmas 2012. – 2018.gadam, SIA "NK konsultāciju birojs"

¹⁹ Nodarbinātības valsts aģentūras dati, <http://www.nva.gov.lv>

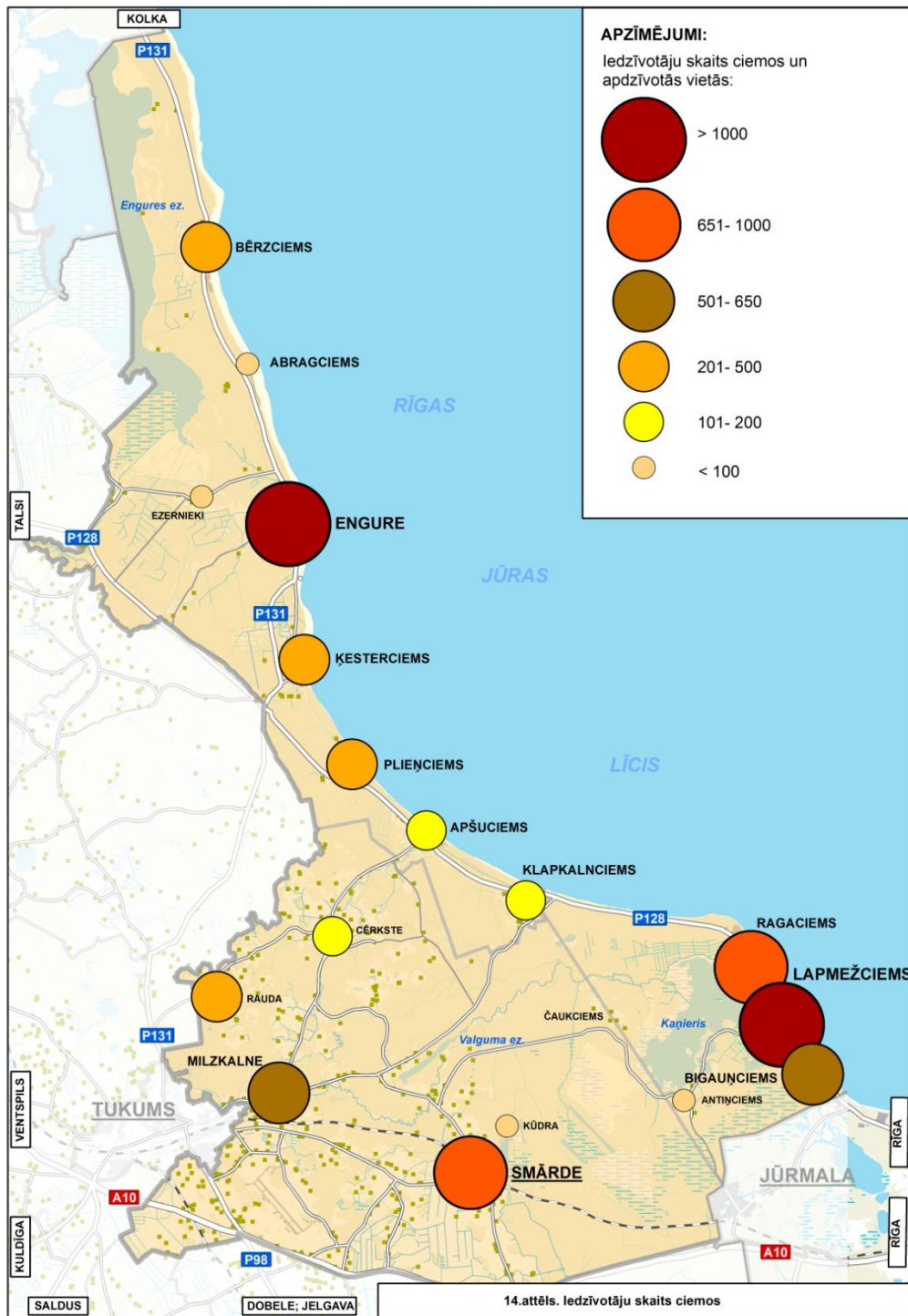
²⁰ izmantoti Nodarbinātības valsts aģentūras dati, <http://www.nva.gov.lv>

4. Apdzīvojums

4.1. Apdzīvojuma struktūra

Novada apdzīvojumu veido ciemi un to organizācija teritoriālā sistēmā. Apdzīvojuma struktūru

galvenokārt ietekmējis novada ģeogrāfiskais novietojums – jūra, Engures un Kaņiera ezeri un plašas purvu un mežu teritorijas novada austrumu daļā.

Apdzīvotās vietas pēc to funkcijām iespējams iedalīt nosacītās grupās (15.attēls).

15.attēls. Engures novada apdzīvotās vietas

Lapmežciema pagasta lielākās apdzīvotās vietas - Bigauņciems, Lapmežciems un Ragaciems veidojušās starp dabiskiem šķēršļiem – jūras piekrasti un ezeru no otras puses un tiem nav skaidri izteiktu robežu. Kopējā ciemu teritorija aizņem ~7 km garu teritoriju gar valsts pirmās šķiras autoceļu P128 Sloka-Talsi.

Engures novada lielākie ciemi - Klapkalnciems, Apšuciems, Plieņciems, Ķesterciems, Engure,

Abragciems un Bērzciems veidojušies plašā, ~40 km garā jūras piekrastes posmā gar autoceļiem P128 Sloka-Talsi un P131 Tukums – Ķesterciems – Mērsrags – Kolka.

Smārdes pagasta lielākā apdzīvotā vieta – Smārde veidojusies dienvidu daļā pie dzelzceļa līnijas (dzelzceļa iecirknis Torņakalns-Tukums II). Milzkalne – ap kādreizējo Šlokenbekas muižas apbūvi, 5 km attālumā no Tukuma pilsētas.

Mazākās novada apdzīvotās vietas veidojušās kā kādreizējo muižu un pusmuižu apbūve vai viensētu grupas lauksaimniecībā izmantojamās zemēs – Ezermuiža, Čaukiems, Antiņciems, Rauda, Lielaisciems, Radziņciems, Čaukiems, Kūdra, Cērkste, Ozolpils, Aizpure, Tīle, Pūcmuiža, Ošlejas.

Cērkste (106 iedzīvotāji) - kādreizējās muižas un pagasta centrs Smārdes pagasta ziemeļu daļā pie autoceļa V1448. Apbūvi veido individuālās mājas abpus pašvaldības ceļam Cērkste-Cērkstes skola un atsevišķas ražošanas ēkas. Ozolpils (67 iedzīvotāji) – kādreizējais muižas centrs, šobrīd viensētu grupa novada D daļā pie valsts autoceļa A10. Radziņciems (67 iedzīvotāji) - viensētu grupa Smārdes pagastā uz A no Milzkalnes. Lielaisciems - apdzīvota vieta Smārdes pagasta centrālajā daļā, veido atsevišķas viensētas.

Piejūras apdzīvoto vietu funkcionālai sasaistei nozīmīgākās transporta asis ir valsts reģionālās nozīmes autoceļi P128 Sloka – Talsi un P131 Tukums – Ķesterciems – Mērsrags – Kolka. Lapmežciema pagasta ciemi ģeogrāfiskā novietojuma dēļ funkcionāli saistīti ar Jūrmalas pilsētu.

Piejūras ciemu (Klapkalnciems, Apšuciems) sasaistei ar novada centrālo teritoriju nozīmīgi ir valsts vietējās nozīmes valsts autoceļi V1448 Milzkalne - Cērkste – Apšuciems un V1449 Valgums – Klapkalnciems. Smārdes ciemu ar Tukuma pilsētu un valsts galveno autoceļu A10 saista autoceļi V1446 Tukums - Milzkalne - Smārde – Slampe, V1475 Ozolpils - Kalēji – Smārde. Ezermuižas ciemu ar Enguri sasaista valsts autoceļš V1441 Rideļi – Engure.

4.2. Ciemi

Spēkā esošajos teritorijas plānojumos robežas noteiktas 16 ciemiem – Abrugciems, Antiņciems, Apšuciems, Bērzciems, Bigauņciems, Čaukciems, Engure, Ezernieki, Klakalnciems, Ķesterciems, Lapmežciems, Milzkalne, Pliņciems, Ragaciems, Rauda, Smārde.

Pēc iedzīvotāju skaita lielākās apdzīvotās vietas ir pagastu centri - Engure, Lapmežciems un Smārde.

Vairāk nekā 500 iedzīvotāju ir arī Lapmežciema pagasta Bigauņciemā un Ragaciemā un Smārdes pagasta Milzkalnē.

Vairāk nekā 200 iedzīvotāju vai tuvu tam ir Smārdes pagasta Raudas ciemā un Engures pagasta ciemos – Pliņciemā, Apšuciemā, Bērzciemā, Ķesterciemā un Klakalnciemā.

Pārējos ciemos un apdzīvotajās vietās ir ap 100 vai mazāk iedzīvotāju (4.tabula).

4.tabula. Engures novada apdzīvotās vietas ²¹

<i>Ciems/Apdz.vieta</i>	<i>Pagasts</i>	<i>Iedzīvotāju skaits</i>
Engure	Engures	1580
Lapmežciems	Lapmežciema	1291
Smārde	Smārdes	794
Ragaciems	Lapmežciema	693
Milzkalne	Smārdes	557
Bigauņciems	Lapmežciema	504
Rauda	Smārdes	283
Pliņciems	Engures	240
Bērzciems	Engures	237
Ķesterciems	Engures	237
Apšuciems	Engures	185
Klakalnciems	Engures	172
Cērkste	Smārdes	106
Abrugciems	Engures	76
Ezermuiža	Engures	76
Ozolpils	Smārdes	67
Radziņciems	Smārdes	67
Antiņciems	Lapmežciema	<50
Čaukciems	Lapmežciema	<50
Lielaisciems	Smārdes	<50

²¹ Engures novada pašvaldības dati 2011.g. martā, Engures novada integrētās attīstības programma 2012. – 2018.gadam, SIA „NK konsultāciju birojs”

Engure

Engure (1580 iedzīvotāji) atrodas Engures pagasta ziemeļu daļā, galvenokārt izvietots gar jūras krastu. Ciemu D-Z virzienā šķērso valsts reģionālais autoceļš P131 (ciema teritorijā Jūras iela), struktūru veido 39 ielas. Engures dienvidu daļā apbūve izvietota šaurā teritorijā ap valsts reģionālo autoceļu P131. Lašu, Avotkalna un Graudu ielu rajonā apbūve retināta. Ciema centrālajā daļā - plašas individuālo māju apbūves teritorijas, daudzstāvu daudzdzīvokļu māju kvartāls, publiskās infrastruktūras būves (izglītības iestādes, kultūras nami, bibliotēkas, baznīca, pārvaldes ēka) un mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekti (veikali, degvielas uzpildes stacija, aptieka, kafejnīcas, viesnīca u.c. pakalpojumi). Centrālajā daļā - plašas Engures ostas teritorijas un ražošanas objekti - SIA „Unda” u.c. Ciema ziemeļu daļā - mežainākas teritorijas un Engures upe jūras pusē un savrupmāju apbūve, autoceļa P131 rietumu pusē – individuālo māju apbūve.

Lapmežciems

Lapmežciems (1291 iedzīvotājs) atrodas Lapmežciema pagasta centrālajā daļā, starp Bigauņciemu un Ragaciemu. Lineāra struktūra, stiepjas galvenokārt gar jūras piekrasti. Galvenā transporta ass – valsts reģionālais autoceļš P128, ciema struktūru veido 22 ielas. Dienvidu robežu ar Bigauņciemu veido Siliņupe, apbūve izvietota abpus autoceļam P128. Centrālajā daļā publiskās infrastruktūras objekti (pirmsskolas izglītības iestāde, pamatskola, muzejs, bibliotēka, pārvaldes ēkas, sporta klubs, doktorāts, tautas nams) un komercobjekti (veikali, kafejnīcas, aptieka, naktsmītnes, pasta nodaļa, degvielas uzpildes stacija, atsevišķi zivju pārstrādes uzņēmumi). Dzīvojamo apbūvei veido individuālās dzīvojamās mājas un atsevišķas daudzstāvu dzīvojamās mājas ciema centrālajā daļā. Lapmežciems ziemeļu daļā saplūdis ar Ragaciemu.

Smārde

Smārde (794 iedzīvotāji) atrodas novada dienvidu daļā, ~5 km uz ziemeļiem no valsts galvenā autoceļa A10. Ciemu centrālajā daļā sadala dzelzceļa iecirknis Torņakalns-Tukums II, ciema struktūru veido 19 ielas.

Sasaisti ar Milzkalni un Tukuma pilsētu nodrošina valsts vietējās nozīmes autoceļi V1446 un V1475. Abpus dzelzceļa līnijai veidojusies kompakta individuālo māju apbūve, ciema ziemeļu daļā arī publiskas būves (novada dome, Smārdes pamatskola un pirmsskolas izglītības iestāde, bibliotēka) un komercobjekti (ražošanas uzņēmumi, pasts, veikali, kafejnīcas, ārstu prakse u.c.). Centrs telpiski neorganizēts, izkļiedēts. Nav izteikta kodola.

Ragaciems un Bigauņciems

Ragaciems (693 iedzīvotāji) atrodas Lapmežciema pagasta centrālajā daļā starp jūru un Kaņiera ezeru. Galvenā transporta ass – valsts autoceļš P128, ciema struktūru veido 20 ielas. Apbūvi galvenokārt veido individuālo māju apbūve un atsevišķi komercobjekti - veikali, viesu mājas, kafejnīca, autoserviss u.c. Dienvidos pa Starpiņupīti robežojas ar Lapmežciemu, ar kuru faktiski saplūdis.

Bigauņciems atrodas Lapmežciema pagasta dienvidu daļā, robežojas ar Jūrmalas pilsētu. Ciema transporta ass – autoceļš P128, struktūru veido 14 ielas. Teritorijā starp valsts autoceļu P128 un jūru blīvāka apbūve ciema dienvidu daļā, ziemeļu daļa – retāka apbūve un kokiem apaugušas kāpas. Teritorijā starp autoceļu P128 un ciema rietumu robežu – individuālo māju apbūve. Ciemā atrodas veikals un viesu nams.

Milzkalne

Milzkalne (557 iedzīvotāji) atrodas novada centrālajā daļā, ~5 km no Tukuma pilsētas centra un 10 km no Smārdes ciema. Ar Smārdi un Tukumu Milzkalni savieno autoceļš V1449, ar Apšuciemu - autoceļš V1448. Ciema rietumu daļā - individuālo māju apbūve, centrālajā daļā – daudzstāvu daudzdzīvokļu mājas, mazdārziņi, Šlokenbekas muižas apbūve, ceļu būves uzņēmuma SIA „Šlokenbeka” būves, publiskās būves - Milzkalnes sākumskola, bibliotēka, tautas nams, komercobjekti (viesu nams, veikali). Ciema rietumu daļā – individuālā apbūve un lauksaimniecībā izmantojamās zemes.

Engures pagasta piejūras ciemi - Bērciems, Abrugciems, Ķesterciems, Plienčiems, Apšuciems, Klapkalnciems

Bērciems (237 iedzīvotāji) atrodas Engures pagasta ziemeļu daļā, šaurā teritorijā ap valsts autoceļu P131. Apbūvi veido individuālās dzīvojamās mājas. **Abrugciems** (76 iedzīvotāji) atrodas pagasta ziemeļu

daļā - šaurā, izstieptā teritorijā starp jūru un valsts autoceļu P131. Apbūvi veido individuālās dzīvojamās mājas.

Ķesterciems (237 iedzīvotāji) atrodas Engures pagasta centrālajā daļā, galvenās transporta ass – autoceļš P131 un pašvaldības ceļš Ķesterciema ceļš. Blīvākā individuālo māju apbūve ciema centrālajā daļā starp jūru un Ķesterciema ceļu. Dienvidu daļā - SIA "Albatross" tūrisma mītne, atsevišķi komercobjekti (viesu māja un veikals). Ciema ziemeļu un dienvidu daļā zemes sadalīta apbūves gabalos, šobrīd reti apbūvēta.

Plienčiems (240 iedzīvotāji) atrodas pagasta dienvidu daļā, apbūvēta teritorija starp jūru un autoceļu P128. Apbūvi veido dzīvojamās mājas un atsevišķi ražošanas un komercobjekti (metālapstrādes uzņēmums, SIA „ULMES” zivju cehs, veikals, kafejnīcas, atpūtas vietas u.c.). Apbūves gabalos sadalīta teritorija uz rietumiem no autoceļa P128.

Apšuciems (185 iedzīvotāji) atrodas Engures pagasta dienvidu daļā. Galvenās transporta ass – valsts autoceļi P128 un V1448 (Milzkalnes, Tukuma pilsētas virziens), 4 ielas. Kompakta individuālo māju un bijušās apbūve teritorijā starp jūru un valsts autoceļu P128. Bijušās Apšuciema skolas būves ciema centrālajā daļā. Pieejami atsevišķi pakalpojumi - feldšeru punkts, veikali, viesu nams. Apbūves gabalos sadalītas plašas teritorijas ciema daļā uz rietumiem no autoceļa P128. Apšuciema robežās iekļauts Lāčupītes vasarnīcu ciems.

Klapkalnciems (172 iedzīvotāji) atrodas Engures pagasta dienvidu daļā, teritoriālu sasaisti ar apkārtējām apdzīvotajām vietām nodrošina valsts autoceļi P128 un V1449 (Milzkalnes, Tukuma pilsētas virziens). Apbūvētas teritorijas nelielā platībā ap Lāčupītes ieteku jūrā un uz dienvidiem no valsts autoceļa P128. Ciemā atrodas sporta un atpūtas bāze „Ronīši”, ciema dienvidu daļā iekļautas plašas neapbūvētas teritorijas.

Rauda

Rauda (283 iedzīvotāji) atrodas Smārdes pagasta ziemeļu daļā (daļa ciema – Tukuma novada Sēmes pagastā), 6 km attālumā no Tukuma pilsētas centra. Ciemā atrodas Raudas pansionāta apbūve, atsevišķas daudzdzīvokļu mājas, mazdārziņu teritorija dienvidu daļā.

Antiņciems, Čaukiems un Ezermuiža

Antiņciems un Čaukiems ir ciemi Lapmežciema pagasta austrumu daļā, kuru apbūves struktūru veido atsevišķas viensētas. Ezermuiža (76 iedzīvotāji) – ciems Engures pagasta Z daļā, aptver viensētu grupu un lauksaimniecības zemes pie valsts autoceļa V1441 *Rideļi – Engure*.

5. Apbūves teritorijas

5.1. Dzīvojamās apbūves teritorijas

Dzīvojamajai apbūvei ciemos raksturīga relatīvi kompakta uzbūve un struktūra, ar raksturīgām dzīvojamām ēkām un to koncentrāciju vienkopus mazās zemes vienībās, veidojot lielāku apbūves blīvumu, un kurai nepieciešama centralizēta inženiertehniskā apgāde. Šāda tipa dzīvojamā apbūve veidojusies ciemu teritorijās un atsevišķās vietās ārpus tām, veidojot urbanizētas teritorijas laukos.

Dzīvojamā apbūve nosacīti iedalāma mazstāvu (2 stāvi) un daudzstāvu (3 un vairāk stāvi) dzīvojamajā apbūvē, ņemot vērā apbūves un ar to saistītās teritorijas vietu telpiskajā struktūrā.

Kompaktas mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas izveidojušās visos novada ciemos (izņemot Ezerniekus, Antiņciemu, Čaukiemu, kur raksturīga izkļiedēta atsevišķu viensētu apbūve). Daudzstāvu dzīvojamās mājas atrodas Engures, Lapmežciema, Smārdes, Milzkalnes un Raudas ciemos.

Vairākās vietās novada lauku teritorijā veidojas vai vēsturiski pastāvējušas nosacīti kompakts dzīvojamās apbūves teritorijas (pie Tukuma D robežas, Kūdrā) vai teritorija sadalīta nelielās zemes vienībās dzīvojamās apbūves veidošanai (uz Z no Smārdes ciema, pie Apšuciema Tukuma virzienā, Cērkstē u.c.).

5.2. Sabiedriskās apbūves teritorijas

5.2.1. Izglītības iestādes

2011.gadā Engures novadā darbojās šādas izglītības iestādes:

- Engures pirmskolas izglītības iestāde „Spārīte”;
- Pirmskolas izglītības iestāde Lapmežciema pamatskolā;
- Pirmskolas izglītības iestāde Smārdes pamatskolā;
- Milzkalnes sākumskola;
- Lapmežciema pamatskola;
- Smārdes pamatskola;
- Engures vidusskola;
- Engures Mūzikas un mākslas skola.

Smārdes pirmsskolas iestāde atrodas trīs ēkās, visām novada izglītības vispārējās izglītības iestādēm nepieciešami rekonstrukcijas, energoefektivitātes paaugstināšanas un aprīkojuma uzlabošanas darbi. Engures Mūzikas un mākslas skolas ēka nodota ekspluatācijā 2009.gadā, tās tehniskais stāvoklis ir ļoti labs.

Laika periodā no 2002./2003. m.g. līdz 2010./2011. mācību gadam izglītojamo skaits novada pirmsskolas un vispārējās izglītības iestādēs ir samazinājies par 42 bērniem jeb 4,4%. Samazinājums noticis, krītoties skolēnu skaitam vispārējās izglītības iestādēs. Kopš 2009./2011.gada izglītojamo skaits novadā pieaug, pateicoties straujam izglītojamo skaita pieaugumam pirmsskolas izglītības iestādēs²².

²² informācija - Engures novada integrētās attīstības programma 2012. – 2018.gadam, SIA “NK konsultāciju birojs”

5.2.2.Veselības aprūpes, sociālo pakalpojumu iestādes

Engures novadā pieejama primārā veselības aprūpe un tiek nodrošināta neatliekamā medicīniskā palīdzība (tuvākās brigādes atrodas Tukumā, Jūrmalā un Rojā). Sekundārās un terciārās veselības aprūpes pakalpojumi ir pieejami tuvākajās (kaimiņu) pašvaldībās – Tukumā, Jūrmalā un Rīgā.

Saskaņā ar Ārstniecības iestāžu reģistra datiem, novada teritorijā reģistrētas 11 ārstniecības iestādes, kas sniedz veselības aprūpes pakalpojumus:

- Apšuciema pagasta feldšeru punkts;
- Engures pirmsskolas izglītības iestādes "Spārīte" veselības punkts;
- ārstes prakse;
- sešas zobārstniecības prakses;
- divas ģimenes ārstu prakses.

Ģimenes ārsti pakalpojumus sniedz Smārdes pagasta doktorātā, Apšuciema feldšeru un vecmāšu punktā, Engures doktorātā un Lapmežciema doktorātā. Ģimenes ārsta pakalpojumi uz vietas netiek nodrošināti Milzkalnē. Ģimenes ārstu prakšu vietas atrodas pašvaldībai piederošos īpašumos, telpu stāvoklis labs²³.

Sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību novadā sniedz Engures novada pašvaldības iestāde – Sociālais dienests. Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus pieaugušām personām sniedz pašvaldības iestāde – pansionāts „Rauda” Raudas ciemā.

5.2.3.Kultūras iestādes un infrastruktūra

Novadā darbojas 11 kultūras iestādes:

- Engures kultūras nams,
- Milzkalnes tautas nams,
- Lapmežciema tautas nams,
- Saieta nams Engurē,
- sešas bibliotēkas – Engurē, Apšuciemā, Bērzcimē, Milzkalnē, Smārdē un Lapmežciemā
- Lapmežciema muzejs.

Engures kultūras nama ēka būvēta 1962.gadā. Ēkā atrodas Engures pagasta pārvaldes administrācija,

bibliotēka un kultūras nams. Engures kultūras nams nav rekonstruēts un telpas ir nolietotas.

Saieta nams izveidots kultūras tūrisma veicināšanai, paredzēts veidot Engures Jūrskolas un pagasta vēstures ekspozīcijas. Saieta nams atrodas atjaunotajā bijušās Engures jūrskolas ēkā, kas pilnībā rekonstruēta 2010.gadā.

Lapmežciema Tautas nams celts 1957.gadā, daļēji rekonstruēts 2006.gadā. Remonts nepieciešams Tautas nama iekštelpām. Muzejs izvietots 1979.gadā celtā ēkā, kura kopš uzbūvēšanas nav rekonstruēta. Muzejs apsaimnieko unikālu Lapmežciema kultūrvēstures pieminekli – Lapmežciema sedumu ar trīs zvejnieku tīklu būdām.

2005.gadā atklāta Smārdes pagasta jaunā Milzkalnes tautas nama mazā zāle, bet 2007.gadā – lielā zāle Šlokenbekas muižā. Šlokenbekas muižā darbojas Latvijas Ceļu muzejs.

Smārdes ciemā trūkst kultūras iestāžu. Tiek veidots parks „Vēja dārzs”, kurā vasaras sezonas brīvdabas pasākumu organizēšanai ir nepieciešama brīvdabas estrāde un saliekamā skatuve.²⁴

5.2.4.Sporta infrastruktūra

Lapmežciemā darbojas Lapmežciema sporta komplekss, sporta aktivitātēm izmantojamas skolu sporta zāles (Engures vidusskolā, Smārdes pamatskolā, Milzkalnes sākumskolā) un stadionos (Engurē un Lapmežciemā), kā arī Engures kultūras namā (galda spēles – novuss, teniss un šahs, kā arī karatē nodarbības).

Sporta nodarbēm, kas nav pieejamas Engures novadā, iedzīvotāji izmanto apkārtējo pašvaldību sporta infrastruktūru (Tukuma ledus halle, Tukuma sporta centrs u.c.)

5.2.5.Kapsētas

Novada teritorijā atrodas 15 kapsētas (5.tabula).

Lapmežciema pagastā esošajās kapsētās Antiņciemā un Ragacimē trūkst brīvu teritoriju apbedījumu veikšanai un to paplašināšana nav iespējama gan esošās apbūves, gan blakus esošo teritoriju zemo augstuma atzīmju dēļ. Čauku kapos šobrīd apbedījumi netiek veikti (rezerves kapsēta).

²³ informācija - Engures novada integrētās attīstības programma 2012. – 2018.gadam, SIA "NK konsultāciju birojs"

²⁴ informācija - Engures novada integrētās attīstības programma 2012. – 2018.gadam, SIA "NK konsultāciju birojs"

Jaunas kapsētas izveidei plānota spēkā esošajā Lapmežciema pagasta teritorijas plānojumā noteiktā un ierādītā teritorija uz ZR no Ragaciema Gausās jūdzes.

5.tabula. Kapsētas

<i>Kapsētas nosaukums</i>	<i>Atrašanās vieta</i>
Antiņciema kapi	Antiņciems
Apšuciema kapi	Klapkalnciems
Bēzciema kapi	Bēzciems
Čauku kapi	Čaukiems
Cērkstes kapsēta	Cērkste
Engures jaunie kapi	Engure
Engures kapi	Engure
Jaunie Engures kapi	Engure
Kārniņu kapsēta	pie Smārdes
Klapkalnciema kapi	Klapkalnciems
Ķesterciema kapi	Ķesterciems
Lielāciema kapsēta	Lielais ciems
Lapmežciema kapi (plānota)	pie Ragaciema
Mārtiņu kapsēta	pie Milzkalnes
Pliņciema kapi	Pliņciems
Ragaciema kapi	Ragaciems
Šķēžu (Puriņu) kapi	pie lidlauka <i>Tukums</i>

Novadā atrodas vairākas kapsētas ar vēsturisku nozīmi: Somu jēgeru kapi un Otrā pasaules kara karavīru piemiņas memoriāls un viens apbedījums (Engures pagasta Klapkalnciemā). Smārdes pagastā atrodas – Šķēžu kapi, Barona kapi un kapsēta pie Antiņciema.

5.3. Komercestāžu apbūve

5.3.1. Ekonomiskās aktivitātes

Novada atrašanās Rīgas aglomerācijas zonā, pie nozīmīgiem satiksmes mezgliem un jūras rada iespējas veidot uzņēmumus, kas darbojas tādās nozarēs, kā zvejniecība un zivju pārstrāde, tūrisma un rekreācijas pakalpojumi, vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības pakalpojumi kā arī citās nozarēs.

Lielākie novada uzņēmumi (pēc apgrozījuma) 2009.gadā bija ir SIA „UNDA” (zivju pārstrāde), SIA „Šlokenbeka” (ceļu būve un remonts) un SIA „MC” (degvielas mazumtirdzniecība). Trīs no desmit lielākajiem uzņēmumiem nodarbojas ar zivju pārstrādi un zvejniecību.

6.tabula. Novada uzņēmumi ar lielāko apgrozījumu 2009.g.

	<i>Uzņēmums</i>	<i>Darbības nozare</i>
1.	SIA "UNDA"	Zivju pārstrāde, zvejniecība
2.	SIA "Šlokenbeka"	Ceļu būvniecība un remonts
3.	SIA "MC"	Degvielas mazumt.
4.	"SILU KUDRA" SIA	Kūdras ieguve, apstrāde
5.	SIA "Mežaragi"	Nekust.īpašumi
6.	SIA "Rochling Automotive Milzkalne"	Detaju un piederumu ražošana mehānisk.transporth.
7.	SIA "PHL"	Autobusu noma, jahtu būve
8.	SIA "ZIVTIŅA N"	Zivju pārstrāde
9.	SIA "CONSUS"	Pārtikas piedevas, garšvielas, ražošana, tirdzniecība
10.	SIA "Liedags"	Zivju pārstrāde

Lielākais skaits uzņēmumu darbojas lauksaimniecības nozarē, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozarēs –(2009.gadā 92 uzņēmumi, jeb 27,1%).

Otra lielākā nozare pēc uzņēmumu skaita ir vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības, automobiļu un motociklu remonts (2009.gadā 50 uzņēmumi, jeb 14,7%).

5.3.2. Mazumtirdzniecība un pakalpojumi

Visos lielākajos novada ciemos darbojas dažāda profila mazumtirdzniecības objekti (kopā vairāk nekā 20 veikalu un tirdzniecības vietu). Engurē, Lapmežciemā un Smārdē darbojas pasta nodaļas. Engurē, Lapmežciemā, Smārdē un Smārdes pagasta „Valdaišos” atrodas degvielas uzpildes stacijas. Nav pietiekami plašs pieejamo pakalpojumu klāsts (trūkst šūšanas pakalpojumu, frizētavu, ķīmiskās tīrītavas, apavu remonta pakalpojumu u.c.)

5.4. Ražošanas teritorijas

Lielākās novada ražošanas teritorijas atrodas pie lidlauka Tukums, Engures ostā, Smārdes ciema dienvidu daļā, Milzkalnē un atsevišķi uzņēmumi novada lauku teritorijā.

Lai attīstītu multifunkcionālu teritoriju kā lielāko rūpniecības centru Tukuma apkārtnē, pašvaldība izveidojusi SIA „Smārdes Industriālais parks”, kurā

50% kapitāldaļu pieder Engures novada domei. Smārdes Industriālais parks atrodas pie lidlauka *Tukums*, parka teritorijas kopējā platība ir 97,46 ha, kuru plānots izmantot ēku, telpu un zemes nomaizņēmējdarbības vajadzībām. Teritorijā atrodas 20 ēkas, kuras var potenciāli izmantot kā biroju, ražošanas un noliktavu telpas. Ēkas kopā ar to pagalmiem aizņem 33,12 ha platību. Ēku tehniskais stāvoklis kopumā ir slikts un tām ir nepieciešama rekonstrukcija. Militāro teritoriju sekmīgi apguvuši jau vairāki uzņēmumi.

Engures ostā darbojas SIA „UNDA” (zivju pārstrāde), SIA „Enmar” (katamarānu ražotne), SIA „Rojas jahtu klubs” (jahtu serviss, tiek būvēta viesnīca burātājiem un kempings), SIA „Šote” (zvejas tīklu un traļu ražotne), A/S „Engures mehāniķis” (zvejas kuģu remonts).

Vēsturiski piekrastes galvenā ekonomiskā darbība bija saistīta ar zvejniecību un zivju produktu ražošanu un ar tām saistītām aktivitātēm. Ekonomisko pārmaiņu laikā vairāku zivjapstrādes rūpnīcu vietā, kas dažādu iemeslu dēļ bija pārtraukušas vai samazinājušas savu darbību, veidojās jauni uzņēmumi, pārsvarā tirdzniecībā un ar to saistītos darbības veidos.

5.5. Tūrisms

Tūrisma piedāvājums Engures novadā vērsts uz dabas un kultūrvēsturisku objektu apmeklēšanu, kā arī aktīvo atpūtu. Daudzus tūristus piesaista arī zivju tirdziņi un ikgadējie zvejnieku svētki.

Nozīmīgākie tūrisma piesaistes objekti:

Engures pagastā: pludmale, Lāčupītes dendrārijs, Plienčiema Baltā kāpa, Engures evaņģēliski luteriskā baznīca, Engures jūrskolas piemiņas ekspozīcija, dabas taka „Ciedru priedes”, Rideļu dzirnavas, dabas parks „Engures ezers” (Engures ornitoloģisko pētījumu centrs, Orhideju taka, Gājēju takas, dzīvei savvaļā pieradināto mājdzīvnieku (govis un zirgi) aploki), piemiņas vieta Viktoram Cojam.

Lapmežciema pagastā: pludmale, Lapmežciema muzejs, putnu novērošanas torņi, Starpiņupes slūžas, Ragaciema zivju tirdziņš.

Smārdes pagastā: Šlokenbekas muižas komplekss, Latvijas ceļu muzejs Šlokenbekas muižā, Ķemeru nacionālais parks, Milzkalna dabas parks (aktīvā atpūta, t.sk. slēpošana), Valguma mežāre un ezers,

Milzkalnes Lielais Miķeļakmens, Lustužkalns, Ozolpils muiža.

Novadā ir ļoti plašas **aktīvās atpūtas un dabas tūrisma iespējas** – dabas takas, makšķerēšana un laivu noma, putnu vērošana, medības, jahtu izbraucieni, kvadraciklu noma, izklaides lidojumi lidlaukā *Tukums*, ūdens izklaides (laivas, ūdens velosipēdi, veikbords, u.c.), peintbols, kalnu un distanču slēpošana, zirgu izjādes, velo noma, atrakcijas un sporta spēles.

Novadā ir četras Rīgas jūras līča **peldvietas** – Ragaciems, Klapkalnciems, Ķesterciems un Abragciems. Abragciema pludmale ir Zilā karoga pludmale. Vasarā ļoti daudz tūristu atpūšas pludmalē, tai skaitā vietās, kuras nav labiekārtotas. Novada lielākajās apdzīvotajās vietās izveidoti bērnu rotaļu laukumi.

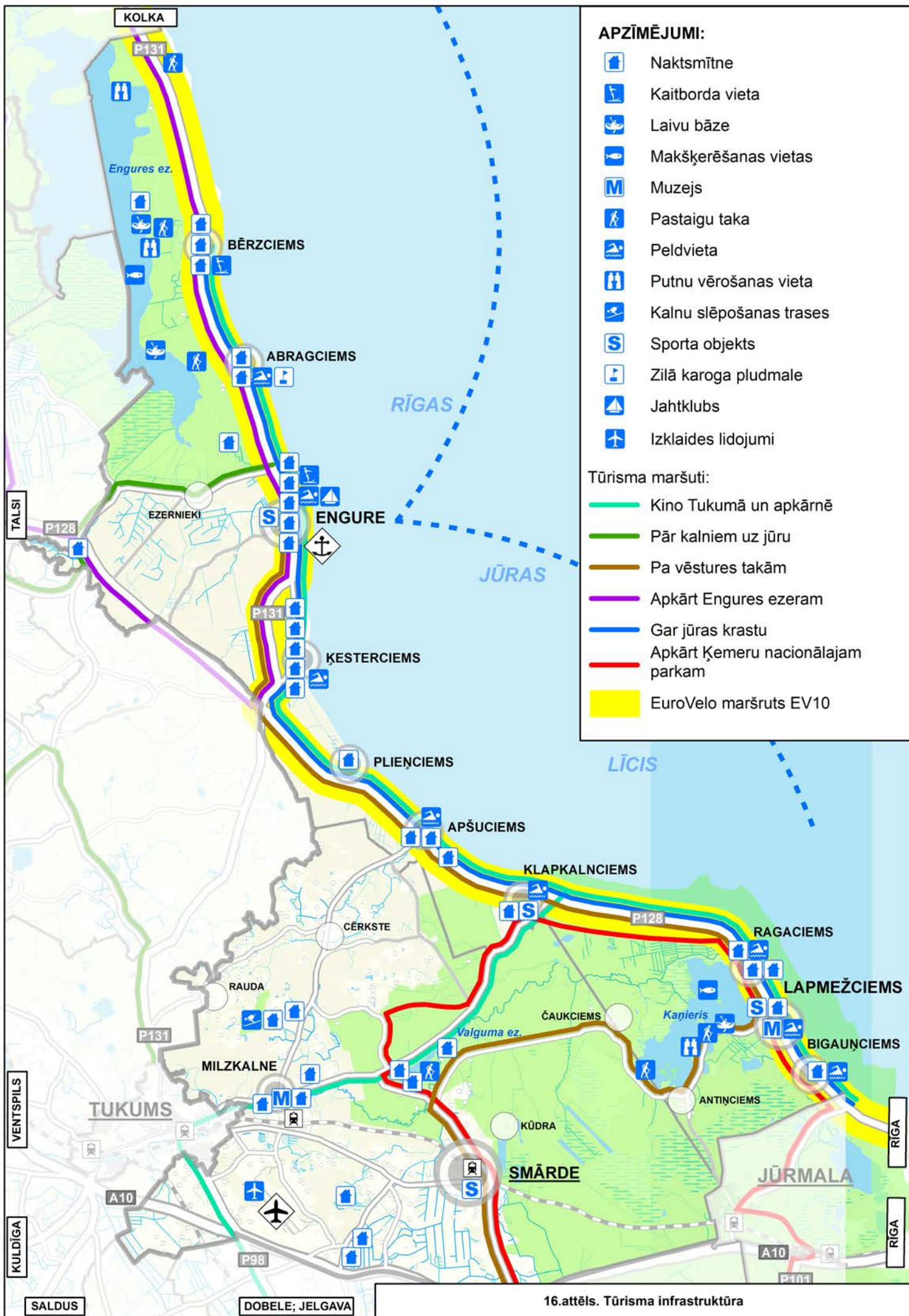
Novada teritorija iekļaujas četros **tūrisma maršrutos** un Eurovelo maršrutā EV10 (16.attēls).

2011.februārī Engures novadā bija 44 **naktsmītņu vietas**: 15 viesu nami, trīs atpūtas kompleksi, 10 brīvdienu mājas, viena tūristu māja, trīs kempingi, septiņas jauniešu/tūristu mītnes, divas viesnīcas, viens motelis, viena lauku māja un divas telšu vietas.

Lielākā daļa no novada **tūrisma naktsmītnēm** (un gultasvietām) atrodas piekrastē, kā arī lielākā daļa no nakšņojošajiem tūristiem apmetas piekrastes naktsmītnēs.

Novada bagātīgos tūrisma resursus un labvēlīgo ģeogrāfisko stāvokli pilnībā neļauj izmantot tūrisma infrastruktūras nepietiekamais nodrošinājums, t.sk. auto stāvlaukumu (īpaši jūras tuvumā) un atpūtas vietu trūkums²⁵.

²⁵ informācija - Engures novada integrētās attīstības programma 2012. – 2018.gadam, SIA “NK konsultāciju birojs”

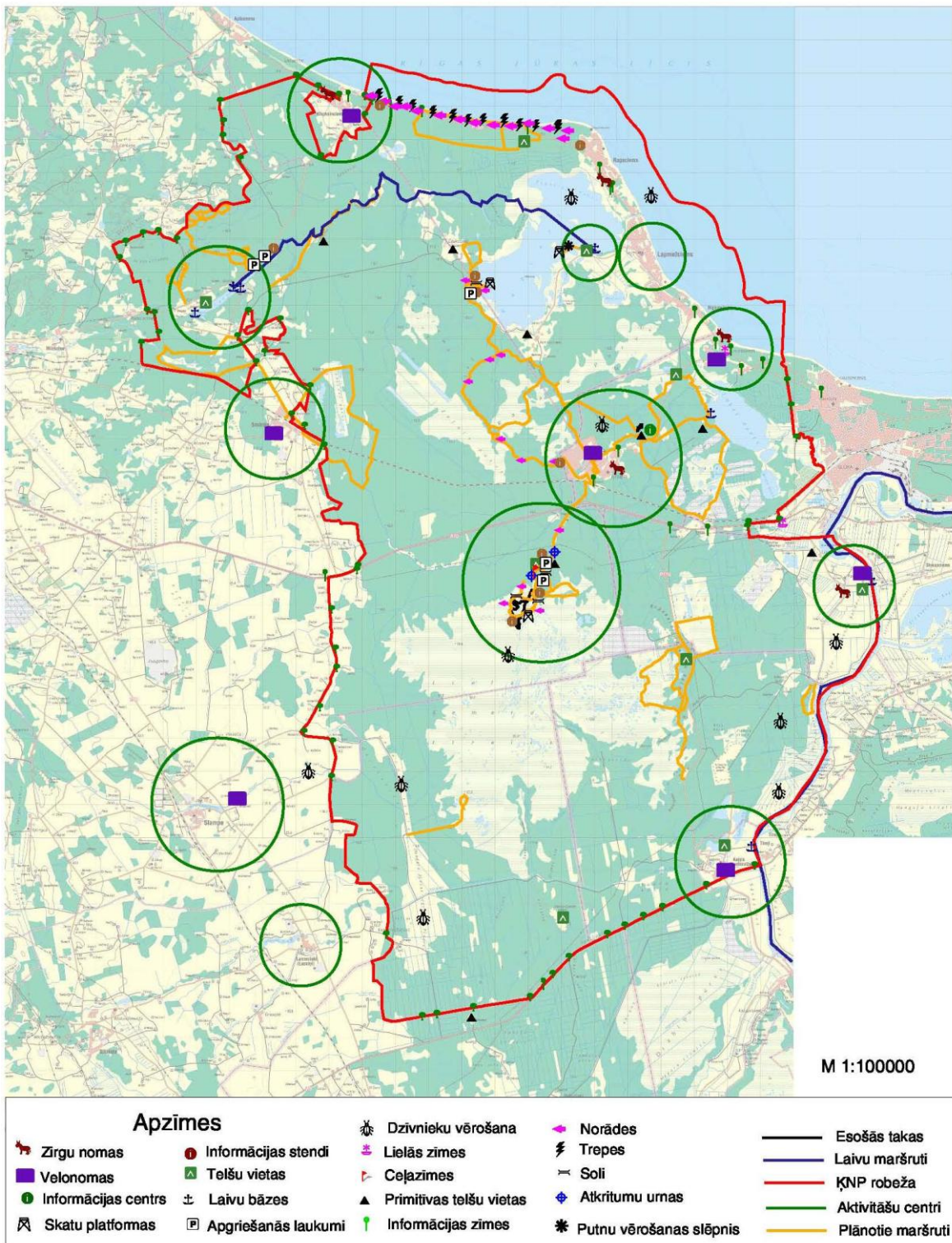
APZĪMĒJUMI:

- Naktsmītne
- Kaitborda vieta
- Laivu bāze
- Makšķerēšanas vietas
- Muzejs
- Pastaigu taka
- Peldvieta
- Putnu vērošanas vieta
- Kalnu slēpošanas trases
- Sporta objekts
- Zilā karoga pludmale
- Jahtklubs
- Izklaides lidojumi

Tūrisma maršuti:

- Kino Tukumā un apkārņē
- Pār kalniem uz jūru
- Pa vēstures takām
- Apkārt Engures ezeram
- Gar jūras krastu
- Apkārt Ķemeru nacionālajam parkam
- EuroVelo maršruts EV10

16.attēls. Tūrisma infrastruktūra

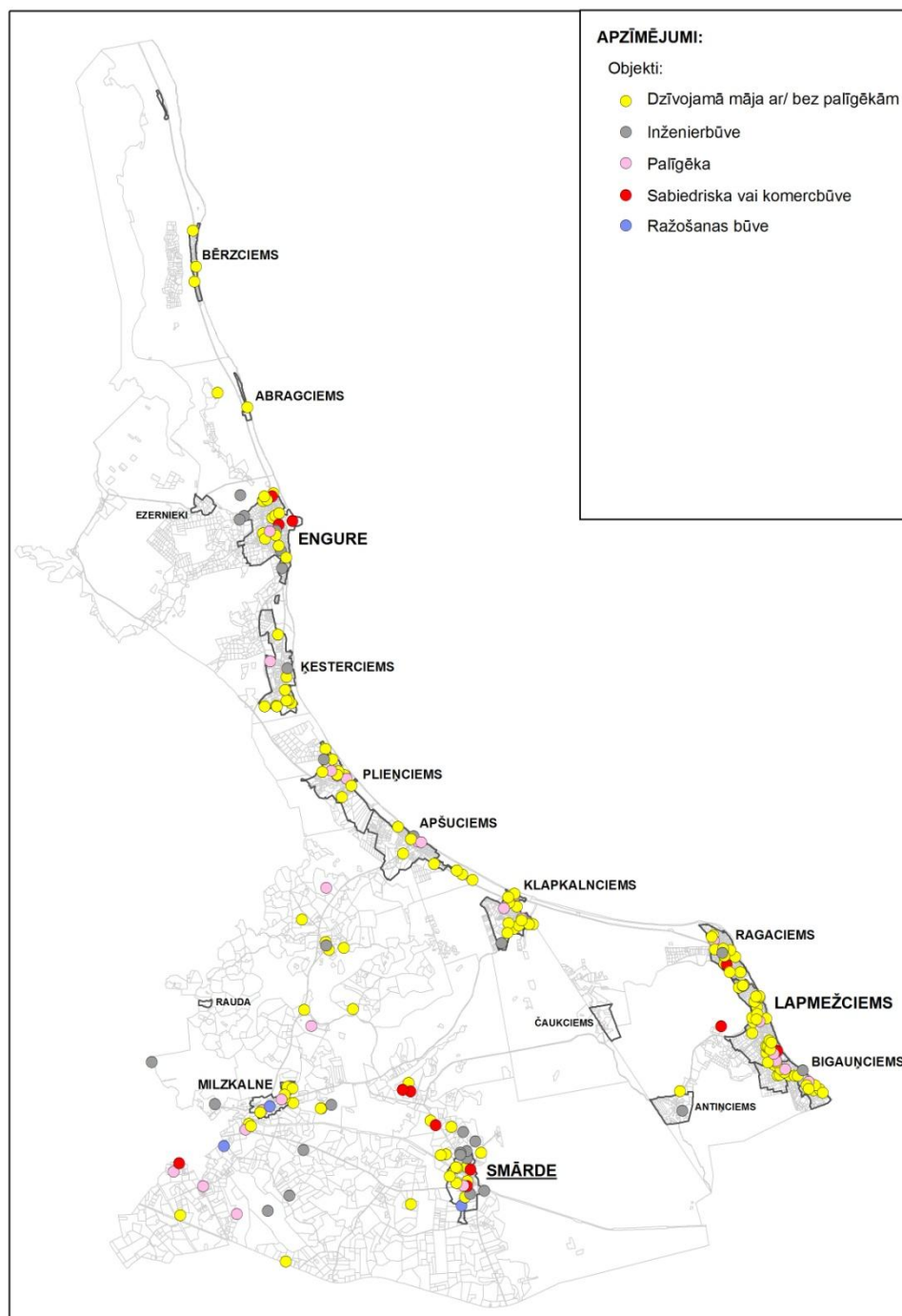
16a.attēls. Tūrisma infrastruktūras attīstības vīzija Ķemeru nacionālajā parkā²⁶²⁶ attēls – Ķemeru nacionālā parka Dabas aizsardzības plāns

5.6. Būvniecības aktivitātes

Izstrādājot Teritorijas plānojumu, izvērtētas būvniecības aktivitātes (izsniegtās būvatļaujas un ekspluatācijā pieņemtās būves) novada teritorijā laika

periodā no 2010.gada janvāra līdz 2012.gada janvārim. Kā redzams 17.attēlā, lielākā aktivitāte bijusi dzīvojamo māju būvniecībā ciemu teritorijā

17.attēls. Būvniecības aktivitāte 2009.-2011.g.²⁷

²⁷ izmantota Engures novada Būvvaldes sniegtā informācija

6. INŽENIERINFRASTRUKTŪRA

6.1. Transporta infrastruktūra

6.1.1. Autoceļi, ceļi un ielas

Novada teritoriju šķērso valsts galvenais autoceļš, valsts reģionālie un vietēji autoceļi. Teritorijas apdzīvoto vietu un objektu sasaisti nodrošina pašvaldības, komersantu un māju ceļi.

Valsts galvenais autoceļš - A10 Rīga – Ventspils šķērso novada teritoriju dienvidu daļā, būtiska transporta maģistrāle novada sasniegšanai. Vidējā diennakts satiksmes intensitāte 2010.gadā - 6330 automašīnu diennaktī²⁸.

Valsts reģionālie autoceļi:

- **P98** Jelgava (Tušķi) – Tukums savieno autoceļu A10 ar Tukuma pilsētu un Jelgavu.
- **P128** Sloka – Talsi šķērso Lapmežciema un Engures pagastus, nozīmīga saikne piejūras ciemiem ar Jūrmalu, Mērsragu un Rīgu. Vasaras sezonā autoceļu būtiski noslogo atpūtnieku plūsmas, novietojot automašīnas ceļa malās. Engures pagasta ciemos nav izbūvētas gājēju infrastruktūras (ietves, pārejas u.c.).
- **P131** Tukums – Ķesterciems – Mērsrags – Kolka, nozīmīga saikne piejūras ciemiem ar Mērsragu, Tukumu un Rīgu. Autoceļa posms ir daļa no perspektīvā Eiropas velomaršruta EV10.

Valsts vietējie autoceļi:

- **V1441** Rideļi – Engure - asfaltēts autoceļš, kas savieno Engures ciemu ar valsts reģionālo autoceļu P128 Talsu virzienā.
- **V1446** Tukums – Milzkalne – Smārde – Slampe – asfaltēts autoceļš, savieno Smārdes ciemu ar autoceļu A10 un Tukumu.
- **V1448** Milzkalne – Cērkste – Apšuciems – asfaltēts autoceļš;
- **V1449** Valgums – Klapkalnciems – asfaltēts autoceļš;

- V1472 Lapmežciems - Antiņciems – Jāņukrogs – savieno Antiņciemu ar pagasta centru.
- **V1475** Ozolpils – Smārde - grants seguma autoceļš;
- **V1476** Kalēji – Durbe – grants seguma autoceļš, savieno Smārdi un Tukumu.

Pašvaldības ceļi un ielas

Engures novada pašvaldības valdījumā ir 129,355 km ceļu, 15,405 km (12%) no tiem ir ar asfaltbetona segumu²⁹.

7.tabula. Engures novada pašvaldības ceļi

	ar asfaltbetona segumu	ar grants segumu	kopā
Engures pagasts	6,145	14,580	20,72 5
Lapmežciema pagasts	0,3	14,4	14,7
Smārdes pagasts	8,96	84,97	93,93
Engures novads	15,405	113,95	129,3 55

Ielu kopgarums – 58,3 km, no kurām 17,8 km ar asfaltbetona segumu (30%).

8.tabula. Engures novada pašvaldības ielas

Pagasts	ar asfaltbetona segumu (km)	ar grants segumu	kopā
Engures pagasts	7,2	20,4	27,6
Lapmežciema pagasts	1,8	19,2	21
Smārdes pagasts	8,8	1,0	9,7
Engures novads	17,8	40,5	58,3

²⁸ VAS „Latvijas Valsts ceļi” informācija, www.lvceli.lv

²⁹ Engures novada pašvaldības informācija

18.attēls. Engures novada transporta infrastruktūra.

Pašvaldības ceļu un ielu saraksts iekļauts Apbūves noteikumu 2.pielikumā. Esošais ceļu tīkls nodrošina nepieciešamās saites starp ciemiem. Jaunu ceļu vai ielu ierīkošana nepieciešama vienīgi līdz ar jauno apbūves teritoriju apgūšanu.

Ielu apgaismojums izveidots Jūras un Skolas ielās Engurē, Talsu šosejā un Liepu ielā Lapmežciemā, visās ielās Milzkalnē un Smārdē, kā arī gar autoceļu P131 Engurē un Bērzciemā, gar autoceļu P128 Lapmežciemā un Ragaciemā. Ietves izbūvētas gar Jūras un Skolas ielām Engures pagastā, Talsu šoseju un Liepu ielu Lapmežciemā. Milzkalnē izbūvēts 1,2 km garš gājēju – velosipēdistu ceļš. Ietves izbūvētas arī gar P131 autoceļu Engurē un Bērzciemā un aptuveni 7 km garā posmā gar P128 autoceļu no Bigauņciema līdz Ragaciemam. Novadā trūkst veloceliņu.³⁰

6.1.2. Dzelzceļš

Engures novadā atrodas divi stratēģiskās (valsts) nozīmes dzelzceļa infrastruktūras iecirkņi - Torņakalns – Tukums II un Tukums II – Jelgava³¹.

Dzelzceļa infrastruktūras iecirknis Torņakalns – Tukums II ir elektrificēts, šķērso Smārdes pagasta teritoriju, pasažieru vilcieni apstājas divos pieturas punktos – Smārdē un Milzkalnē.

Dzelzceļa infrastruktūras iecirknis Tukums II – Jelgava nelielā posmā šķērso Smārdes pagasta DR daļu, bez pieturas vietām novada teritorijā. Tiek veikti kravu pārvadājumi.

6.1.3. Sabiedriskais transports

Autobusu satiksme ik dienu tiek veikta starp Lapmežciemu un Rīgu un Enguri un Rīgu. Autobusu satiksmes nav starp Smārdi un Rīgu (to aizstāj pasažieru vilcienu satiksme). Apmierinoša ir autobusu satiksme starp Enguri un Tukumu un Lapmežciemu un Tukumu, bet nav savienojošo reisu starp pagastu centriem un Smārdi, kas ierobežo iedzīvotāju iespējas nokļūt novada administratīvajā centrā.

6.1.4. Osta

Engures osta ir viena no septiņām Latvijas mazajām ostām. Platība – 18,15 ha, 5,65 ha – sauszeme. Ostā tiek pārkrautas vietējām ražotnēm nepieciešamās kravas, 2010.gadā tika pārkrauts 297 tonnas kravu,

ostā ienāca un izgāja 168 kuģi. Ostas hidrotehniskās būves, tajā skaitā moli, zvejas piestātnes un zvejas kuģu remonta slīps, ir sliktā tehniskajā stāvoklī. Engures osta ik gadus apkalpo ap 250 jahtu. Ostā nav jahtām pielāgotu stāvvietu kvalitatīva servisa nodrošināšanai.

Piekrastes sanešu plūsmas dēļ Engures osta aizsērē. Šī procesa dēļ nepieciešama regulāra ostas padziļināšana. Sanešu plūsmas negatīvo ietekmi būtiski palielina molu sliktais tehniskais stāvoklis³². Sarežģītas nekustamo īpašumu īpašumtiesības ostas teritorijā.

6.1.5. Lidlauks

Lidlauks Tukums atrodas Smārdes pagasta DR daļā, 750 metrus uz Z no valsts galvenā autoceļa A10 Rīga - Ventspils, lidlauka platība - 256 ha.

Saskaņā ar Rīgas plānošanas reģiona telpisko plānojumu, lidlauku perspektīvā plānots attīstīt kā starptautisku lidostu, specializējoties kravas pārvadājumos un perspektīvu attīstīt kā pasažieru lidostai. Lidlauku apsaimnieko SIA „Tukums Airport”. Lidlaukam Civilās aviācijas aģentūra 2007.gadā izdevusi apliecību, kas nosaka darbības veidu „Neregulāri pasažieru, pasta un kravas pārvadājumi”, atļaujot lidojumus veikt tikai dienā. Kopš 2010.gada lidlauks tehniski ir piemērots lidmašīnu apkalpošanai visas diennakts garumā.

Pasažieru terminālis varēs vienlaikus apkalpot 500 pasažierus. Izveidots robežsardzes un muitas punkts. Lidlauku izmanto mazās aviācijas vajadzībām, tai skaitā lidmašīnu remontam, izklaides lidojumiem. Kopš 2011.gada marta lidlaukā darbojas radiobāka, kas nodrošina un uzlabo gaisa satiksmes vadības pakalpojumus Rīgas lidostas termināla zonā³³.

Skrejceļa betonētā daļa ir 2 502 m gara un 44 m plata.³⁴ Šādi parametri ļauj uzņemt platas fizelāžas pasažieru lidmašīnas, kas spēj veikt starpkontinentālus lidojumus.

³⁰ Engures novada integrētās attīstības programma 2012. – 2018.gadam, SIA “NK konsultāciju birojs”

³¹ 20.10.1998. MK noteikumi Nr.411 „Noteikumi par stratēģiskās un reģionālās nozīmes dzelzceļa infrastruktūras iedalījumu”.

³² informācija - Engures novada integrētās attīstības programma 2012. – 2018.gadam, SIA “NK konsultāciju birojs”

³³ informācija - Engures novada integrētās attīstības programma 2012. – 2018.gadam, SIA “NK konsultāciju birojs”

³⁴ SIA “Tukums Airport”, www.tukums-airport.lv

TERITORIJAS PLĀNOJUMA UZDEVUMI

- Apbūves noteikumos un Kartē noteikt un attēlot valsts autoceļu un pašvaldības ceļu aizsargjoslas;
- Kartē attēlot valsts autoceļu A10 Rīga un P98 un A10 un Tukuma ielas Ķemeru krustojumu rekonstrukcijas projektu risinājumus³⁵;
- noteikt teritorijas perspektīvo autostāvvietu izvietojumu gar autoceļu P128;
- noteikt un Kartē attēlot plānoto ielu sarkanās līnijas teritorijās, kur plānota apbūve, bet nav nodrošināta piekļūšana. Sarkanās līnijas precizējamas lokālpilāņojumus un detālpilāņojumus;
- atbilstoši ielu funkcijām, noteikt ielu dalījumu maģistrālajās un vietējās nozīmes ielās;
- Kartē attēlot Engures ostas teritoriju un noteikt tās izmantošanu Apbūves noteikumos;
- Kartē attēlot lidlauka teritoriju, noteikt tā atļauto izmantošanu, attēlot gaisa satiksmes radītā paaugstinātā trokšņa zonu, attēlot aizsargjoslas ap navigācijas būvēm un teritorijas lidlauka aizsardzībai.

6.2. Ūdensapgāde un notekūdeņu savākšana

6.2.1. Ūdensapgādes sistēmas

Centralizētas ūdensapgādes sistēmas izbūvētas Engurē, Ķesterciemā, Lapmežciemā, Smārdē un Milzkalnē. Sistēmas pakalpojumus izmanto 25–30 % novada iedzīvotāju. Katrā no ūdensapgādes sistēmām izveidotas divas artēziskās akas, no kurām viena ir rezervē. 2010.gadā 25 ūdens ņemšanas vietās iegūti 853,888 tūkst.m³ ūdens (9.tabula). Sadzīves vajadzībām izmantoti 638,756 tūkst.m³, ražošanas vajadzībām - 91,921 tūkst.m³. Ūdens zudumi – 124,288 tūkst.m³³⁶.

³⁵ izstrādātājs SIA „Ceļuprojekts”

³⁶ dati no Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datubāzes Nr.2. „Ūdens”, <http://www.lursoft.lv>

9.tabula.2010.gadā iegūtā pazemes ūdens apjoms

pagasts	vietu skaits	iegūtais pazemes ūdens (tk.m ³)
Engures pagasts	6	109,5
Lapmežciema pagasts	2	39,246
Smārdes pagasts	17	705,142
kopā	25	853,888

Ūdensapgādes sistēmu raksturojumu skatīt 10.tabulā.

10.tabula. Ūdensapgādes sistēmas.

Apdzīvotā vieta	Sistēmas raksturojums
Engure	Sistēma izveidota 1977. gadā, rekonstruēta 2007. gadā, tehniskais stāvoklis labs. Uztādīti atdzelžošanas filtri. Sistēmā 2 art. urbumi un „Unda”- 1 art. urbums. sistēmas pakalpojumus izmanto 470 iedzīvotāji (44% no iegūtā ūdens), ražošanas objekti un iestādes
Ķesterciems	Atpūtas bāzes „Albatross” sistēmas pakalpojumus izmanto ap 100 iedzīvotāju. Ūdens ņemšanas vieta novecojusi, nepieciešama tīklu paplašināšana
Lapmežciems	Sistēma izveidota 1972. gadā. 2007. gadā uzstādīta atdzelžošanas iekārta. Sistēma nodrošina ūdens padevi ar izaru sadalošā tīkla palīdzību ciema centrā izvietotajai sabiedriskai un komunālai apbūvei, katlu mājai, kā arī Ezera ielas malā izveidotajai individuālai apbūvei. Ūdens sistēmā tiek padots no divām artēziskām akām, kas izurbtas Liepu ielas malā 1989.gadā 140 m dziļumā. Ūdens patēriņa nevienmērības regulēšanu un spiedienu tīklā nodrošina ūdens tornis ar

	<p>tvertnes. Sistēmas pakalpojumus izmanto 877 iedzīvotāji, iestādes un uzņēmumi izmanto ~5% no iegūtā ūdens apjoma. Augsti ūdens zudumi sistēmā - 2010.gadā ~48% no kopējā iegūtā ūdens daudzuma. Ūdensapgādes tīkli ir novecojuši, uzsākta to rekonstrukcija, ūdensapgādes sistēmu nepieciešams paplašināt.</p>
Smārde	<p>Sistēma būvēta 1968.gadā., pieejama ciema D daļā no dzelzceļa. Ūdensgūtve, ūdens sagatavošanas un uzglabāšanas sistēmas un daļa no ūdensapgādes tīkliem ir novecojuši. 2010. – 2011.gadā veikta ūdensapgādes sistēmas rekonstrukcija. Sistēmas pakalpojumus izmanto 450 iedzīvotāji, ap 45% no iegūtā ūdens izmanto ražošanas objekti un iestādes.</p>
Milzkalne	<p>Sistēmas pakalpojumus izmanto 238 iedzīvotāji daudzdzīvokļu mājās, sistēmai pieslēgtas arī individuālās mājas. Uzstādīta ūdens atdzelžošanas stacija.</p>
Rauda	<p>Pansionāta „Rauda” ūdensapgādes sistēma. Gadā tiek izlietoti ~30 tūkst.m³ ūdens. Uzstādīta ūdens atdzelžošanas stacija.</p>

Abragciema kempingā, Bērziemā, Plienčiemā, Apšuciemā un Ragaciemā zivju pārstrādes uzņēmumiem, Klakalnciemā – atpūtas bāzē „Ronīši” izbūvētas atsevišķas ūdensapgādes sistēmas uzņēmumu vajadzībām.

Citur novadā dzeramo ūdeni iegūst no dziļurbumiem un akām. Atsevišķas pēdējos gados celtās vai rekonstruētās dzīvojamās mājas nodrošinātas ar individuāliem ūdens urbumiem, tomēr lielākajā daļā dzīvojamo māju un viensētu ir ūdens pumpji, grodu vai seklas cauruļveida akas.

6.2.2. Notekūdeņu savākšana un attīrīšana

Centralizētas notekūdeņu savākšanas sistēmas izveidotas Engurē, Ķesterciemā, Lapmežciemā, Smārdē, Milzkalnē un Raudā un to pakalpojumus izmanto aptuveni 20% novada iedzīvotāju. 2010.gadā 10 notekūdeņu novadīšanas vietās novadīti 1405,396 tūkst.m³ notekūdeņu (Smārdes pagastā 6 vietās 1305.894 tūkst.m³ un Engures pagastā 4 vietās 99,502 tūkst.m³). Saražotas 282,9 tonnas dūņu, no kurām 3,3 tonnas izmantotas lauksaimniecībā, 1,2 tonnas kompostētas, bet 278,4 tonnas dūņu uzglabātas³⁸.

11.tabula. Notekūdeņu savākšanas sistēmas

<i>Apdzīvotā vieta</i>	<i>Sistēmas raksturojums</i>
Engure	<p>bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas ietaises būvētas 1976.gadā, rekonstruētas 1984. un 1989.gadā. To projektētā jauda – 800 m³/dnn, faktiskais noslogojums – ap 250 – 300 m³/dnn. Iekārtas būvētas SIA „UNDA” ražotnes apkalpošanai, pieslēgtas arī citas iestādes un 126 dzīvokļi daudzdzīvokļu mājās. Notekūdeņu attīrīšanas ietaises atrodas Engures ostas teritorijā, tiešā jūras krastā. Attīrīšanas ietaises ir sliktā stāvoklī, normatīvi attīrīti notekūdeņi tiek novadīti jūras līcī, nav dūņu lauku, dūņas tiek izvestas uz Ķesterciemam.</p>
Ķesterciems	<p>SIA „Albatross” notekūdeņu attīrīšanas sistēma Ķesterciemā būvēta uzņēmuma ražotnes apkalpošanai, notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm pieslēgti 36 dzīvokļi divās daudzdzīvokļu mājās, ~100 iedzīvotāji. Maksimālā jauda- 300 m³/dnn. Attīrīti notekūdeņi tiek novadīti jūras līcī. Attīrīšanas iekārtas un</p>

³⁷ dati no Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datubāzes Nr.2. „Ūdens”, <http://www.lursoft.lv>

³⁸ dati no Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datubāzes Nr.2. „Ūdens”, <http://www.lursoft.lv>

	tīkli ir novecojuši.
Lapmežciems	Sistēma izbūvēta 1991.gadā. 2008. – 2009.gadā rekonstruēta kanalizācijas sūkņu stacija, savāktie notekūdeņi tiek novadīti uz SIA „Jūrmalas ūdens” notekūdeņu attīrīšanas iekārtām Slokā. Notekūdeņu savākšanas tīkli ir nolietoti. Lapmežciemā notekūdeņu savākšanas sistēmu izmanto ražošanas uzņēmums un ap 545 iedzīvotāju - 9 daudzdzīvokļu un ap 150 individuālās dzīvojamās mājas.
Smārde	Sistēma izbūvēta 1968. – 1982.gadā. 2010.gadā rekonstruētas bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un kanalizācijas spiedvads. Sistēma izbūvēta ciema D daļā no dzelzceļa. Attīrīšanas iekārtu jauda – 300 m ³ /dnn. Kanalizācijas tīklus izmanto ~450 iedzīvotāji un SIA „A3” ražotne. Kanalizācijas kolektors un notekūdeņu pārsūkņēšanas stacija ir novecojuši.
Milzkalne	Milzkalnē kanalizācijas sistēma izbūvēta 1989.gadā, tās jauda – 200 m ³ /dnn. Sistēmu izmanto ~520 iedzīvotāju (dzīvojamais sektors, skolas un muižas ēkas, uzņēmumi). Notekūdeņi tiek attīrīti komunālajās un industriālajās attīrīšanas ietaisēs un novadīti dīķi un upē.
Rauda	Pansionāta “Rauda” attīrīšanas iekārtu projektētā jauda 120 m ³ /dnn, sistēmu izmanto 550 iedzīvotāju, normatīvi tīri notekūdeņi tiek novadīti grāvī.

Apšuciema cehā ir nelielas jaudas attīrīšanas iekārtas, notekūdeņi tiek novadīti Lāčupītē, Abragciema kempingā, atpūtas bāzē „Ronīši” un Bērzciema zivju ceha ražošanas notekūdeņus pēc attīrīšanas iesūcina. Pārējā pagasta teritorijā izmanto dažādas hermetizācijas izsmeļamās bedres un notekūdeņi tiek izvesti uz attīrīšanas iekārtām.

TERITORIJAS PLĀNOJUMA UZDEVUMI

- Apbūves noteikumos un Kartē attēlot centralizēto ūdensapgādes sistēmu urbumus un to aizsargjoslas un notekūdeņu attīrīšanas ietaišu atrašanās vietas un to aizsargjoslas;
- Apbūves noteikumos iekļaut noteikumus ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas plānošanai un objektu būvniecībai, nosakot, ka ciemos dzīvojamās mājas jānodrošina ar centralizētas ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas inženierkomunikācijām. Ciemu teritorijās, kur nav izbūvētas centralizētas notekūdeņu savākšanas inženierkomunikācijas, atsevišķi novietotām ēkām ar notekūdeņu daudzumu līdz 5 m³ diennaktī, kā pagaidu risinājums pieļaujama decentralizētas notekūdeņu savākšanas sistēmas izveidošana, kas nodrošina līdzvērtīgu vides aizsardzības līmeni.

6.3. Meliorācija un lietusūdeņu kanalizācijas sistēma

Smārdes pagastā 2447,9 ha no lauksaimniecībā izmantojamās zemes ir meliorēta³⁹, novada teritorijā meliorācijas sistēmas izveidotas daļēji iztaisnojot nelielās upes (Teitupe u.c.). Lapmežciema pagastā nav meliorētu lauksaimniecībā izmantojamo zemju. Lapmežciema novada meliorācijas sistēma sastāv no uzpludināta Kaņiera ezera ar dambjiem un slūžām un nosusināšanas grāvjiem, kuri savienoti ar mazo upju tīklu, vai tieši ietek jūrā⁴⁰.

Apgūstot jaunas teritorijas apbūvei, esošās meliorācijas sistēmas rekonstruējamas. Daudzām meliorācijas sistēmām nepieciešama atjaunošana, jo to stāvoklis pasliktinās, meliorētām lauksaimniecības zemēm aizaugot - neapsaimniekošanas rezultātā nosusināšanas sistēmas nefunkcionē. Novada pārmitrās un purvainās teritorijas nosacīti piemērotas apbūvei, pirms to apbūves veicama inženiertehniskā sagatavošana.

³⁹ Smārdes pagasta teritorijas plānojums 2006.-2018.g., Paskaidrojuma raksts, izstrādātājs SIA „Projektu birojs „Dace””

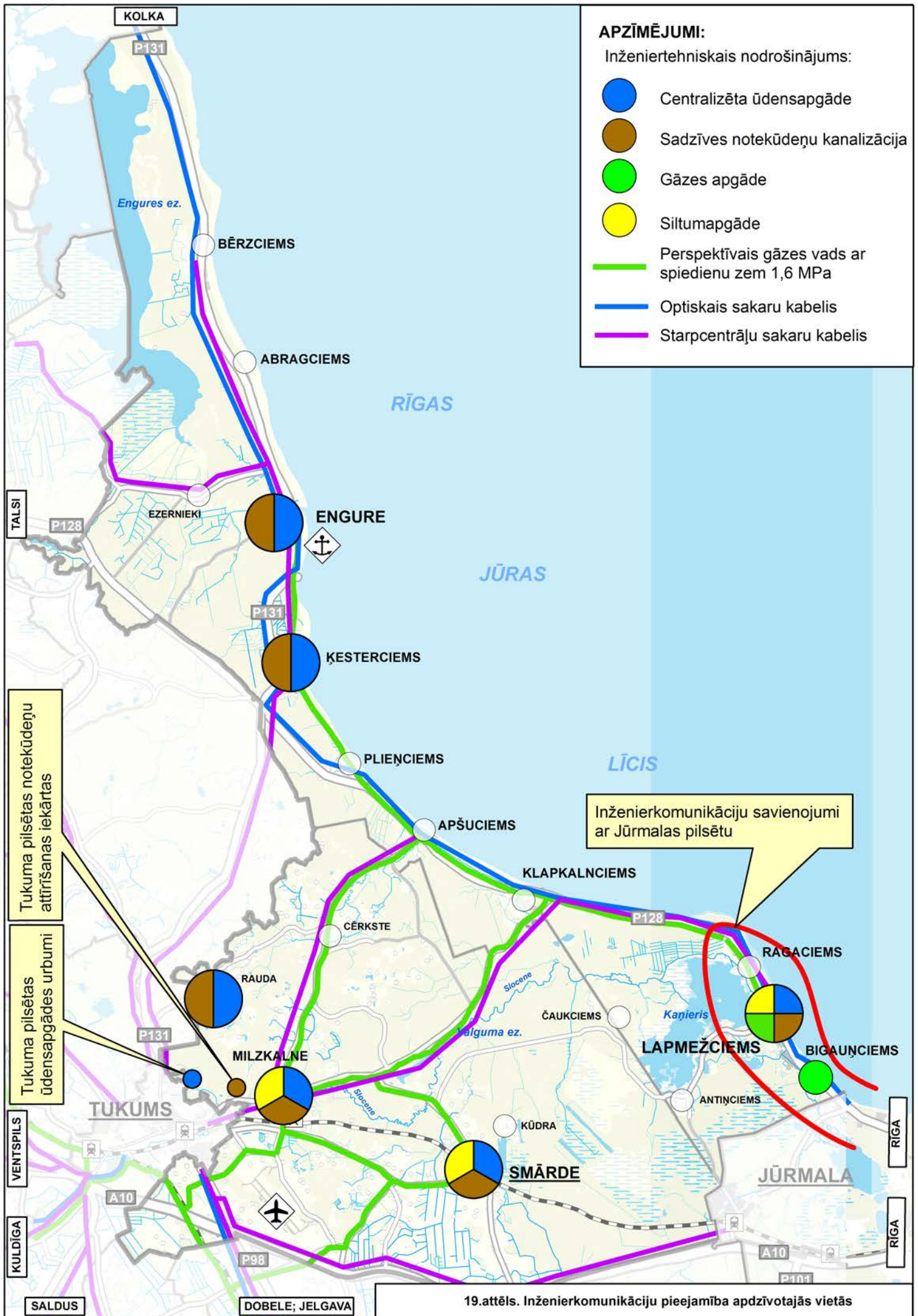
⁴⁰ Lapmežciema novada teritorijas plānojums 2009.-2020.g., Paskaidrojuma raksts, izstrādātājs SIA „Pilsētprojektēšanas birojs”

Engures pagastā un Lapmežciema pagastā nav izbūvēta lietus ūdens kanalizācija. Smārdē lietus kanalizācija izbūvēta vienīgi Meža ielā.

attēlojamās lokālpāņojumos un detālpāņojumos.

TERITORIJAS PLĀNOJUMA UZDEVUMI

- Apbūves noteikumos noteikt prasības meliorācijas sistēmu ekspluatācijai un būvniecībai, ūdenstilpju un grāvju ierīkošanai.
- Mēroga noteiktības dēļ, aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm nav attēlotas, tās

APZĪMĒJUMI:

Inženiertehniskais nodrošinājums:

- Centralizēta ūdensapgāde
- Sadzīves notekūdeņu kanalizācija
- Gāzes apgāde
- Siltumapgāde
- Perspektīvais gāzes vads ar spiedienu zem 1,6 MPa
- Optiskais sakaru kabelis
- Starpcentrāļu sakaru kabelis

Tukuma pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas

Tukuma pilsētas ūdensapgādes urbūmi

Inženierkomunikāciju savienojumi ar Jūrmalas pilsētu

19.attēls. Inženierkomunikāciju pieejamība apdzīvotajās vietās

6.4. Siltumapgāde

Centralizētas siltumapgādes sistēmas izveidotas Engurē, Lapmežciemā, Smārdē un Milzkalnē (12.tabula)

ciems	siltumapgādes sistēmas raksturojums
Engure	Vidusskolas katlu māja apsilda arī pirmsskolas izglītības iestādi un dzīvojamo māju ar deviņiem dzīvokļiem (16 iedzīvotāji). Katlu mājas jauda – 1,8 MW, rekonstruēta 2008.gadā, apkurei izmanto malku.
Lapmežciems	2009.gadā uzstādīta katlu māja, kas darbojas ar dabas gāzi. Katlu mājā divi katli, katra jauda – 700 kW.
Smārde	Uzstādīta ar koksni kurināma katlu māja, kas rekonstruēta 1994.gadā. Katlu mājā divi apkures katli ar kopējo jaudu 2,0 MW. Siltumapgādes sistēmas pakalpojumus izmanto 66 dzīvokļi daudzdzīvokļu mājās un skola
Milzkalne	Uzstādīta jauna ar koksni apkurināma katlu māja. Katlu māja apkurina uzņēmuma SIA „Šlokenbeka” bitumena ražotni, kā arī vairāk nekā 100 dzīvokļus ar > 400 iedzīvotājiem

TERITORIJAS PLĀNOJUMA UZDEVUMI

- Apbūves noteikumos inženierkomunikāciju būvniecības kārtībai.
- Mēroga noteiktības dēļ aizsargjoslas ap siltumapgādes tīkliem. Kartē nav attēlotas, tās attēlojamas lokālplānojumos, detālplānojumos un zemes ierīcības projektos.

6.5. Energoapgāde

Novada teritoriju šķērso maģistrālā (110kV) elektrolīnija, elektroapgādi patērētājiem nodrošina vidēja sprieguma (20kV) un zemsprieguma (0,42kV) elektrolīnijas.. Saskaņā ar elektropārvades tīklu savienojuma „Kurzemes loks” elektrolīniju rekonstrukcijas projektu, paredzēts veikt 330 kV elektropārvades tīkla izbūvi Kurzemes reģionā, izmantojot un pārbūvējot esošo 110 kV elektropārvades līniju Smārdes pagastā⁴¹. (20.attēls)

TERITORIJAS PLĀNOJUMA UZDEVUMI

- Kartē attēlot 110 kV un 20kV elektrolīnijas, 20kV/0,42kV transformatoru punktus, 110 kV elektrolīniju aizsargjoslas.
- Apbūves noteikumos noteikt inženierkomunikāciju būvniecības kārtību.

6.6. Gāzes apgāde

Lapmežciema novada gāzes piegāde tiek nodrošināta no AS “Latvijas Gāze” vidējā spiediena 325 mm diametra gāzes vada, kas ir izbūvēts no *Jaunķemeru – Ķemeru* ceļa krustojuma. Lapmežciemā esošās daudzstāvu ēkas ir gazificētas no Liepu ielas gāzes regulēšanas punkta (GRP), gazificēta ir Lapmežciema novada katlu māja.

AS „Latvijas Gāze” izstrādājusi perspektīvās gāzes apgādes plānojumu – gazifikācijas shēmu, izvērtējot perspektīvā gāzesvada izbūves iespējamību no esošā maģistrālā gāzesvada līdz Tukuma pilsētai un tālākā perspektīvā caur Smārdes pagastu līdz Apšuciemam un Engurei⁴². Teritorijas plānojuma periodā jaunu gāzes apgādes inženierbūvju būvniecība novada teritorijā netiek plānota.

6.7. Komunikācijas

Fiksētos un mobilos telekomunikāciju pakalpojumus novadā nodrošina visi sakaru operatori, kas darbojas Latvijā. Novada teritorijā pieejama digitālā televīzija, fiksētie interneta pakalpojumi, visās novada bibliotēkās izvietoti publiski interneta piekļuves punkti.

⁴¹ 15.07.2011. AS „Latvenergo” nosacījumi Nr.01VL00-13/553 Teritorijas plānojuma izstrādei

⁴²Tukuma rajona teritorijas plānojums 2007.-2019.g., Paskaidrojuma raksts, izstrādātājs SIA „Reģionālie projekti”

APZĪMĒJUMI:

— esošs vidējā spiediena gāzesvads

KŪDRA; SMĀRDE

ENGURE; KOLKA

LAPMEŽCIEMS

BIGAŅCIEMS

Rīgas Jūras līcis

20a.attēls. Gāzes apgādes shēma

JŪRMALA; RĪGA

6.8. Mazās hidroelektrostacijas

Novada teritorijā darbojas divas mazās hidroelektrostacijas:

Ridelu dzirnavu HES izbūvētas uz Kalnupes, hidroiekārta – sifontipa TM-5 turbīna. Dzirnavu ēka būvēta 1840.gadā, 1996.gadā HES sāka darboties ar veco turbīnu, 2002.gadā vecā Frenisa tipa turbīna nomainīta pret jaunu sifontipa turbīnu.

Šlokenbekas HES izbūvēts uz Slocenes, hidroiekārta - čehu trīs sifona turbīnas: divas TM-5 un viena TM-3. HES ierīkota 2001.g. līdzās vecajām Šlokenbekas ūdensdzirnavām, kuras būvētas ap 1780.g. Ūdensrats tajās darbojies līdz 1927.g., Frenisa turbīna – līdz 1967.g.⁴³.

7. Dabas un kultūrvēsturiskais mantojums

7.1.Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti

50,7% (20 033,88 ha) no Engures novada teritorijas aizņem īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, no kurām četras ir Natura 2000 teritorijas.

7.1.1.Ķemeru nacionālais parks

Natura 2000 teritorija. Ķemeru nacionālā parka kopējā platība ir 38165 ha, t.sk. 1954 ha jūras akvatorijās. Engures novada teritorijā nacionālais parks aizņem – Engures pagastā 400 ha; Lapmežciema pagasta teritorija visa atrodas parka teritorijā (tikai 14% pagasta teritorijas atrodas parka neitrālajā zonā), Smārdes pagastā atrodas 8490 ha no nacionālā parka teritorijas.

Ķemeru nacionālais parks izveidots, lai saglabātu šīs teritorijas dabas, kultūrvēsturiskās un kurortoloģiskās vērtības, lai aizsargātu minerālūdeņu un ārstniecisko dūņu veidošanās procesus, kā arī veicinātu nenoplicinošu saimniecisko darbību.

No nacionālā parka teritorijā noteiktajām funkcionālajām zonām Engures novada teritorijā atrodas:

- Dabas rezervāta zona - Krievu sala;
- Dabas lieguma zonas:
 - Lustūžkalna liegums;
 - Ķemeru liegums.
- Ainavu aizsardzības zona;
- Neitrālās zonas:
 - Smārdes Kūdra;
 - Jaunķemeris, Bigauņciems, Lapmežciems un Ragaciems;
 - Smārde.

Izstrādāti parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un dabas aizsardzības plāns.

7.1.2.Dabas liegumi

Plienciema kāpa

Natura 2000 teritorija, atrodas pie Plienciema (daļēji iekļaujas ciema robežās), platība 52 ha, aizsardzībā kopš 1987.gada. Izteikts mūsdienu piekrastes kāpu valnis, klāts ar vecu priežu mežu, raksturīgas smiltāju augu kopas, kultūrvēsturiska nozīme. Liegumā vērojamas izteiktas jaunākajam jūras krastam raksturīgās reljefa formas, savdabīga augu un dzīvnieku valsts un ekosistēmas. Izstrādāts dabas aizsardzības plāns.

Apšuciema zāļu purvs

pie Apšuciema DA robežas, platība 15 ha, aizsardzībā kopš 2004.gada. Nozīmīga vieta Biotopu Direktīvas I pielikuma biotopu 7210* Kaļķaini zāļu purvi ar dižo aslapi un 7230 Kaļķaini zāļu purvi ar rūsgano melnceri. Teritorija ar savdabīgu hidroloģisko režīmu - periodiski applūstoša starpkāpu ieplaka. Sastopamas četras īpaši aizsargājamās augu sugas, kas raksturīgas kaļķainiem zāļu purviem. Starpkāpu ieplaka blakus Lāčupītei, kurā izveidojies kaļķains zāļu purvs un slapjākajās vietās sastop dižas aslapes audzes. Vietām purvmiršu audzes. Perifērijā purvaini meži, galvenokārt priežu purvājs.

7.1.3.Dabas parki

Engures ezers

Natura 2000 teritorija, atrodas Engures pagasta Z daļā, kopējā platība 19992 ha. Dabas parkā noteiktas 4 funkcionālās zonas: regulējamā režīma zona, dabas lieguma zona, dabas parka zona, neitrālā zona. Teritorija veidota kā līgdojošo un caurlejošo putnu aizsardzības teritorija (teritorijā līgdo 186 putnu sugas), taču arī ezera apkārtnē ir izcili bioloģiski daudzveidīga un bagāta teritorija: te konstatētas 844

⁴³ Mazās hidroenerģētikas asociācijas informācija, www.mhea.lv

vaskulāro augu sugas. Sastopami Latvijā un Eiropā reti biotopi (piem., kaļķaini zāļu purvi ar rūsgano melnceri, pārejas purvi un slīkšņas u.c.). Izstrādāti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un dabas aizsardzības plāns.

Milzukulns

Atrodas Smārdes pagastā, dibināts 1987.g., platība 74 ha. Noteiktas funkcionālās zonas- regulējamā režīma zona, dabas lieguma zona, dabas parka zona. Teritorija izveidota nogāžu un gravu mežu ar liepu, vīksnu un osi aizsardzībai. Teritorijā sastopami priežu un egļu meži. Konstatētas aizsargājamas dzīvnieku sugas - lielais tritons, ūdrs un baltmuguras dzenis. Izstrādāti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un dabas aizsardzības plāns.

7.1.4. Aizsargājamā jūras teritorija „Rīgas līča rietumu piekraste”

Aizsargājamā jūras teritorija atrodas Rīgas līča rietumu daļā, tās kopējā platība 132173 ha. Aizsargājamā teritorija atrodas iepretim Engures un Lapmežciema pagastiem. Izveidošanas mērķis ir aizsargāt Eiropas Savienības nozīmes biotopus - rifus, kas aizņem 19 252 ha, ka arī putnu sugas, kuru populācijas lielums aizsargājamajā teritorijā sasniedz starptautiski nozīmīgas vietas kritēriju - brūnkakla gārgales, melnkakla gārgales, tumšās pīles, kākauļi un mazie ķīri⁴⁴. Izstrādāti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un dabas aizsardzības plāns.

7.1.5. Dabas pieminekļi:

Aizsargājamie ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi:

Sēra dīki

Natura 2000 teritorija, atrodas Lapmežciema pagasta D daļā, Ķemeru nacionālajā parkā, platība - 12,7 ha - Sērūdeņradi saturošu ūdeņu izplūdes vieta.

Sēravoti Zalajā purvā

Atrodas Smārdes pagastā, Ķemeru nacionālā parka teritorijā, platība - 27,9 ha. Tipiska sērūdeņraža avotu formēšanās vieta pamatiežu (Salaspils svītas ģipšainie ieži) un kvartāra nogulumu (kūdra) kontakta zonā. Sērūdeņraža saturs līdz 49,1 mg/l. Lielākais avots - Akiņa veido 1,5 m garu, 1,0 m platu piltuvi.

Aizsargājami dendroloģiskie stādījumi

Igora Medņa Lāčupes dendroloģiskie stādījumi atrodas Engures pagastā Apšuciemā, Lāčupītes krastā, teritorija- 8,1 ha, valsts aizsardzībā kopš 2001.g. Stādījumos dominē dažādu šķirņu rododendri, daudz kailsēkļu- balteglu, īvju, paciprešu u. c.

Novada teritorijā aug 36 dižkoki.

TERITORIJAS PLĀNOJUMA UZDEVUMI

- Plānoto novada teritorijas izmantošanu noteikt saskaņā ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izveidošanas mērķiem un to izmantošanu regulējošajiem normatīvajiem aktiem.
- Kartē attēlot īpaši aizsargājamo teritoriju un to funkcionālo zonu robežas, attēlot dabas pieminekļu atrašanās vietas.
- Apbūves noteikumos norādīt normatīvos aktus, saskaņā ar kuriem veicama īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izmantošana.

7.2 Jūras piekraste

Pludmales un krasti

Sastopamas gan smilts pludmales (piemēram, no Klapkalnciema līdz Ragaciema ragam), smilts pludmales ar oļu un dolomīta šķembu piejaukumu (piemēram, no Ragaciema līdz Siliņupes ietekai, Bigauņciemā)

Pludmalē un jūras seklūdens joslā dominē smilšaini nogulumi, pēc spēcīgām vētrām arī ar dolomītmerģeļa šķembām. Pludmale parasti šaura – 10 – 20 m. Atsevišķos, vairākus simtus metrus garos iecirkņos, jūra intensīvi nograuz pamatkrastu, sevišķi Ragaciema ragu, un ar mežu apaugušās kāpas uz ziemeļiem no Siliņupītes kā arī Bigauņciemā. Pēc regulāro stacionāro mērījumu datiem Engurē, Ragaciema ragā un Bigauņciemā gada vidējie krasta noskalošanas ātrums sasniedz 2 – 2,5 m gadā. Piekrastes joslā starp Lāčupītes grīvu un Ragaciemu ir sastopami akumulācijas procesi, kur jūras krasts pat nedaudz pieaug.

Kāpas

Pārstāvētas embrionālās kāpas. Tās ir daudzveidīgas gan sugu sastāva, gan augu sabiedrību un to

⁴⁴ Aizsargājamās jūras teritorijas „Rīgas līča rietumu piekraste” dabas aizsardzības plāns, biedrība „Baltijas Vides forums”, 2009.g.

struktūras ziņā. Plašāk šīs kāpas pārstāvētas vietās, kur notiek aktīvāki akumulācijas procesi, - starp Lāčupītes grīvu un Ragaciemu. Priekškāpas jeb baltās kāpas izplatītas līdzīgi kā embrionālās kāpas, daudzviet veidojot vienotu primāro kāpu kompleksu. Pelēkās kāpas veidojas pārsvarā piekrastes posmā iepretī Gausajai jūdzei. Tās ir jaunas pelēkās kāpas, kuru platums ir tikai daži metri.

Īpaši aizsargājami biotopi.

Eiropas Savienības sugu un biotopu Direktīvas (92/43/EEC) I pielikumā ietvertie biotopi:

- embrionālās kāpas
- priekškāpas
- ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas
- mežainas jūrmalas kāpas
- viengadīgu augu sabiedrības uz sanesumu joslām.

No dabas aizsardzības viedokļa nozīmīgākās teritorijas ir Klapkalnciems – Ragaciems, Siliņupes grīva.

Ar aizsargājamiem biotopiem aizņemtās piekrastes teritorijas Engures un Lapmežciema pagastu teritorijas plānojumos iekļautas krasta kāpu aizsargjoslā. Teritorijās starp ciemiem visur stiepjas mežainās jūrmalas kāpas ar atsevišķām vērtīgām priežu audzēm.

Krasta kāpu priežu meži -Gausajā jūdžē saglabājušies vecu mežu nogabali -pilda krasta aizsargjoslas funkcijas.

Piekrastes bioloģisko daudzveidību palielina upju grīvas. To krastos sastopamas ūdensaugu sugas, pārsvarā niedres, meldri, u.c. Upes ar saviem sanesumiem bagātina pludmali un primārās kāpas, radot apstākļus šo biotopu augāju attīstībai. Posmā

no Starpiņupes ietekas līdz bijušajai raķešu bāzei jūlija beigās – septembra sākumā ir ārkārtīgi pievilcīga vieta caurceļojošiem ūdensputniem, bridējputniem.

7.2. Mikroliegumi

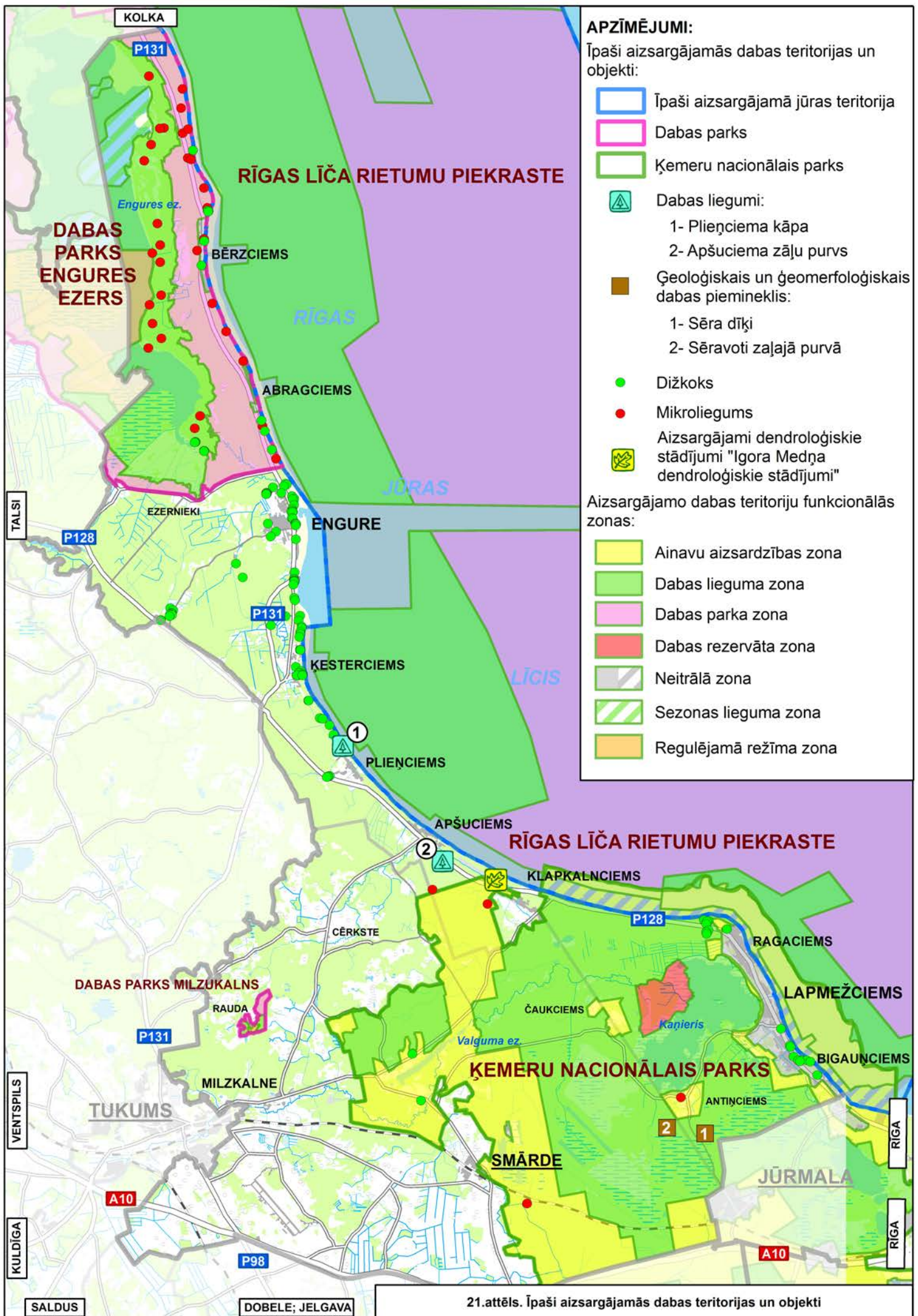
Engures novada pašvaldības teritorijā **izveidoti 35 mikroliegumi** (skatīt 20.attēlu un Grafiskās daļas Karti). Mikroliegumu izmantošanu nosaka 30.01.2001. MK noteikumi Nr.45 "Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi"

7.3. Nozīmīgas ainavu teritorijas

Galvenie ainavas veidojošie elementi ir reljefs, mežu masīvi, lauksaimniecībā izmantojamās zemes (tīrumi, pļavas, ganības u.c.), purvi, un pārmitrās teritorijas, kultūrvēsturiskie un dabas aizsardzības objekti, lineārie ainavu elementi (ceļi, dzelzceļš, gaisvadu elektrolinijas, meliorācijas grāvji u.c.), apdzīvotās vietas (ciemi, viensētas).

Saskaņā ar funkcionālo pieeju ainavu raksturojumā, lielāko platību novadā aizņem mežu ainava un aizsargājamās teritorijas. Kā unikālas ainavas izdalāmas:

- jūras piekrastes ainavas – Lapmežciema, Bigauņciema, Ragaciema un citu piejūras ciemu apdzīvotā piekraste;
- ūdeņu un purvu ainavas Ķemeru nacionālajā parkā.
- Engures ezera ainavas.
- Milzukulns un tā apkārtnē
- teritorija ap Cērksti.
- teritorija ap Šlokenbekas dzirnavezeru;

21.attēls. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti

7.4.Kultūras pieminekļi

13.tabula. Engures novada kultūras pieminekļi:

Pieminekļa nosaukums	Aizsardzības Nr.	Vērtības grupa/ Pieminekļa veids	Atrašanās vieta				
				Dzirnavu klēts	6835	Valsts nozīmes Arhitektūra	Milzkalne
				Mazā un lielā ratnīca	6840	Valsts nozīmes Arhitektūra	Milzkalne
				Muižas dzīvojamā ēka	6841	Valsts nozīmes Arhitektūra	Milzkalne
				Klētis (2)	6839	Valsts nozīmes Arhitektūra	Milzkalne
Engures pilskalns (Marijas, Baznīcas kalns)	2283	Valsts nozīmes Arheoloģija	Engures pagasts				
Siliņupes apmetne	2306	Valsts nozīmes Arheoloģija	Lapmežciema pagasts	Nocietinājuma mūra fragmenti ar 2 vārtu torņiem un caurbrauktuvi.	6842	Valsts nozīmes Arhitektūra	Milzkalne
Kaņiera pilskalns	2307	Valsts nozīmes Arheoloģija	Lapmežciema pagasts				
Šlokenbekas viduslaiku pils	2324	Valsts nozīmes Arheoloģija	Milzkalne	Zvejnieku sēta "Lielkristi"	6807	Valsts nozīmes Arhitektūra	Engures pagasts
Milzkalnes Baznīcas kalns - kulta vieta	2320	Valsts nozīmes Arheoloģija	Milzkalne	Somu jēgeru kauju vieta	8334	Vietējās nozīmes Vēsture	Lapmežciema pagasts
Ūdru Milzkalns - pilskalns	2322	Valsts nozīmes Arheoloģija	Smārdes pagasts	Engures luterāņu baznīca	8754	Vietējās nozīmes Arhitektūra	Engure, Jūras iela 58
Paugu viduslaiku kapsēta	2305	Vietējās nozīmes Arheoloģija	Lapmežciema pagasts	Pieminekļis latviešu strēlniekiem (K.Zāle)	4425	Vietējās nozīmes Māksla	Smārdes pagasts, Smārde
Sēravotu Veselības avots - kulta vieta	2321	Vietējās nozīmes Arheoloģija	Smārdes pagasts				
Zvejnieku sēta "Skaras"	6136	Valsts nozīmes Arhitektūra	Bērziems				
Zvejnieku-zemnieku sēta "Andricas"	6137	Valsts nozīmes Arhitektūra	Ķesterciems				
Lapmežciema sedums ar 5 tīklu būdām	6138	Vietējās nozīmes Arhitektūra	Lapmežciems				
Šlokenbekas muižas apbūve	6838	Valsts nozīmes Arhitektūra	Milzkalne				
Ūdensdzirnavas	6834	Vietējās nozīmes Arhitektūra	pie Milzkalnes				
Krogs	6836	Vietējās nozīmes Arhitektūra	Milzkalne				

Nozīmīga kultūras pieminekļu koncentrācijas vieta ir **Šlokenbekas viduslaiku pils un muižas apbūves komplekss** Smārdes pagasta Milzkalnē. Šlokenbekas pils ir Latvijā vislabāk saglabājies nocietinātais muižas centrs. Vēstures rakstos pirmoreiz minēta pēc 1484. gada. Gadu gaitā tā piederējusi vairākām dzimtām. No senākās muižas apbūves saglabājušās mūra sienās esošās šaujamlūkas. No 1997. gada decembra Šlokenbekas muižas ansamblis nodots Satiksmes ministrijas valdījumā, kas izvietojusi Latvijas ceļu muzeju.

Engures luterāņu baznīca ir viena no retajām koka baznīcām, vienīgā novadā, kas nav nopostīta vai pārbūvēta par mūra baznīcu. Tā uzcelta 1804. gadā, bet vēlāk vairākkārt pārbūvēta un remontēta. Baznīcā ievēribas cienīgi ir altāris, kancele (1835) un ērģeles, kuras būvētas 1853. – 1854. gadā.

Piemīņas akmens I Pasaules karā kritušajiem somu jēgeriem Klapaknciemā uzstādīts vietā, kur apglabāti pieci I Pasaules kara kaujās kritušie somu karavīri.

2004. gada maijā te svinīgi tika atklāts no jauna, sākotnēji 1929. gadā uzstādītais, un Padomju okupācijas laikā nojauktais, piemineklis.

7.5.Vēsturiskā apbūve

Ar mērķi saglabāt piekrastei raksturīgu kultūrvēsturisko ainavu, identitāti un raksturu, Teritorijas plānojumā jānosaka vēsturiskās apbūves teritorijas piekrastes ciemos.

Šajās teritorijās jāizvirza papildu arhitektūras prasības esošo būvju rekonstrukcijai un jaunu būvniecībai.

7.6.Kultūrvēsturiski nozīmīgi objekti un teritorijas

Kā kultūrvēsturiski nozīmīgi objekti uzskatāmi dzirnavas, brāļu kapi, piemiņas vietas un pieminekļi.

22.attēls. Kultūras piemiekļi un vēsturiskā apbūve

8.Vides kvalitāte un riski

8.1.Virszemes ūdeņu kvalitāte

Virszemes ūdenobjekti ietilpst Ventas baseina apgabalā. Kopumā vērtējot ūdenobjektu ekoloģisko kvalitāti novada teritorijā, pēc Ventas baseina apgabala apsaimniekošanas plāna datiem, var secināt, ka to kvalitāte ir laba vai vidēja, izņemot Valguma ezera ūdens kvalitāti, kas ir novērtēta kā ļoti slikta un piekrastes daļa – Rīgas līča mēreni atklātais akmeņainais krasts, kur ūdens kvalitāte novērtēta kā slikta. Būtiskākās slodzes uz ūdenobjektiem ir no punktveida piesārņojuma – notekūdeņu radītās slodzes, kā arī plūdu apdraudējums piekrastē.

Saimnieciskās aktivitātes praktiski neietekmē Engures ezera un Kaņiera ūdens kvalitāti, jo šo ezeru sateces baseini novada robežās ir reti apdzīvoti. Slocenes upe vietā, kur tā no Tukuma puses ietek Smārdes pagastā, uzskatāma par antropogēni ietekmētu – vidēji piesārņotu. Piesārņojuma līmenis ir pietiekami zems, lai upes ūdenī varētu norisināties pašattīrīšanās process, tomēr piesārņojums laika gaitā ir ietekmējis Valguma ezeru, veicinot tajā eitrofikācijas procesus

Virszemes ūdens kvalitātes novērtēšanai uz Slocenes upes Engures novada administratīvā teritorijā izvietotas 2 virszemes ūdens kvalitātes monitoringa stacijas, kā arī Engures ezerā (ārpus novada administratīvās teritorijas) izvietota viena virszemes ūdens kvalitātes monitoringa stacija. Piekrastē piecās vietās tiek veikts peldūdens ūdens monitorings.

8.2.Notekūdeņu ietekme uz vidi.

2010. gadā 10 novadīšanas vietās Engures un Smārdes pagastos novadīti 1397,164 tūkst. m³ notekūdeņu. Paliekošais piesārņojums veidoja 89,9 tonnas (raksturojums 14.tabulā)⁴⁵

Būtiskākās notekūdeņu ietekmes uz vidi:

- Tukuma pilsētas notekūdeņu attīrīšanas ietaises kā esošs un potenciāls piesārņojuma avots Slocenes upē un Valguma ezerā;
- attīrīšanas iekārtas Milzkalnē, kur notekūdeņi tiek novadīti Slocenes upē;
- novecojušas Smārdes ciema attīrīšanas ietaises;

14.tabula. Notekūdeņu radītais paliekošais piesārņojums

Pagasts	Piesārņ. dati	Vielu daudzumi, t/gadā						
		Suspendētās vielas	BSP ₅	ĶSP	Naftas produkti	P _{kop}	P-PO ₄	N _{kop}
Engures	24,58428	2,17900	3,51400	11,33600	0,0	1,02850	0,80610	3,02600
Smārdes	65,34546	4,59900	4,75360	42,50760	0,03000	1,07670	0,22500	7,13340
Kopā:	89,92974	6,77800	8,26760	53,84360	0,03000	2,10520	1,03110	10,15940

⁴⁵ Ūdens informatīvā sistēma (2 – Ūdens) Statistikas Organizācijas, kas atskaitās ar formu „Nr.2-Ūdens”. Kopsavilkums, www.meteo.lv

8.3. Gaisa kvalitāte

8.3.1. Stacionārie gaisa piesārņojuma avoti

Stacionāros gaisa piesārņojuma avotus galvenokārt veido siltumapgādes un karstā ūdens ražošanas objekti – katlu mājas (pēc valsts statistikas pārskata „Nr.2-Gaiss” katlu mājas veido 5 izmešu avotus), kurās, kā kurināmo izmanto malku, šķidro kurināmo un dabas gāzi. Pārējie stacionārie avoti veidojas no degvielas uzpildes staciju pildņu laukumiem (4 avoti) un zivju pārstrādes ražošanas iekārtām (kūpināšanas iekārtas). No Engures novada stacionārajiem gaisa piesārņojuma avotiem gaisā tiek emitēts galvenokārt slāpekļa dioksīds, oglekļa oksīds, oglekļa dioksīds, sēra dioksīds, PM10, cietās izkliedētās daļiņas un piesātinātie oglekļa dioksīdi no degvielas uzpildes staciju pildnēm.

Saskaņā ar valsts statistikas pārskata „Nr.2-Gaiss” datiem var secināt, ka neviens stacionārā izmešu avots nepārsniedz atļaujās vai apliecinājumos noteiktos emisijas limitus.

Nevienam no stacionārajiem gaisa piesārņojuma avotiem Engures novadā nav nepieciešama A kategorijas atļauja, kas norāda uz faktu, ka novadā nav stacionāro gaisa piesārņojuma avotu, kas rada draudus cilvēku veselībai un apkārtējai videi.

8.3.2. Mobilie piesārņojuma avoti

Šādi avoti novadā ir autotransports, dzelzceļa, aviācijas un jūras transports. Visaugstākā satiksmes intensitāte ir uz valsts galvenā autoceļa A10, vidējā diennakts satiksmes intensitāte 2010.gadā bija 6330 aut./dnn, kravas autotransporta gada vidējā dnn intensitāte veidoja 871 aut./dnn. Augsta satiksmes intensitāte ir vērojama arī uz valsts reģionālā autoceļa P128 posmā no Jūrmalas līdz pagriezienam uz Tukumu, vidēja satiksmes intensitāte ir uz valsts reģionāliem autoceļiem P128 posmā no pagrieziena uz Tukumu līdz Talsiem, P98 un P131. Vislielākā satiksmes intensitāte uz valsts reģionāliem autoceļiem P128 un P131, kas stiepjas gar piekrasti, ir vasaras sezonā, aktīvās atpūtas un tūrisma sezonas laikā. Dati par autotransporta radīto piesārņojuma apjomu un ietekmi Latvijā netiek veikti.

Zemās satiksmes intensitātes dēļ aviācijas un jūras transporta ietekme uz gaisa kvalitāti Engures novadā ir zema. Dzelzceļa līnija Torņakalns – Tukums II ir elektrificēta un pasažieru vilcienu kustība līnijā piesārņojumu nerada. Līnijā Tukums II – Jelgava ir

augsta kravas vilcienu kustības intensitāte, līnija skar nelielu un salīdzinoši reti apdzīvotu novada daļu.

8.4. Trokšņi

Par būtisku paaugstināta trokšņa avotu novada teritorijā uzskatāms **lidlauks Tukums un aviācijas radītais troksnis** tajā, kas ietver gan lidlauka zemes līmenī raidīto troksni - lidmašīnu motoru, rotoru, ģeneratoru, riteņu (šasijas) kustības un citādu mehānisku ierīču un aprīkojuma darbību, lidmašīnu pārvietošanos pa lidostu, gan aerodinamisko troksni, ko rada lidmašīnas kustības, īpaši paceļoties – palielinot ātrumu - ieskrienoties pa skrejceļu pirms pacelšanās un paceļoties gaisā, kā arī nolaižoties – gaisā samazinot ātrumu un bremzējot – pieskaroties skrejceļam. Gaisa kuģu pacelšanos un nolaišanos var uzskatīt par nozīmīgāko trokšņa avotu.

Mājokļi, kuri atrodas tiešā lidostu tuvumā tiek ietekmēti gan no aerodinamiskā trokšņa, gan arī no lidlauka zemes līmenī radītā trokšņa.

2011.gada beigās vēl oficiāli nav apstiprinātas pacelšanās un nolaišanās procedūras, taču, atbilstoši instrumentālo procedūru projektam, noteiktas divas pacelšanās un divas nolaišanās trajektorijas – attiecīgi ziemeļrietumu un dienvidaustrumu virzienos.

SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” 2011.gadā sagatavojusi plānotā lidlauka Tukums radītā vides trokšņa novērtējumu.

Pētījumā secināts, ka SIA „Tukums Airport” plānotā darbība un paredzētais maksimālais lidojumu skaits neradīs trokšņa radītāju Ldiena, Lvakars, Lnakts robežlielumu pārsniegumus dzīvojamās apbūves teritorijās ārpus lidostas

Nozīmīgi trokšņa avoti ir valsts nozīmes autoceļi A10, P128, P131 un dzelzceļa līnijas, tomēr trūkst datu par piesārņojuma līmeni.

TERITORIJAS PLĀNOJUMA UZDEVUMI

- Kartē attēlot gaisa satiksmes radītā paaugstinātā trokšņa zonu.
- Apbūves noteikumos noteikt papildus noteikumus teritorijās, kurās pārsniegti trokšņa robežlielumi.

8.5. Riska objekti un teritorijas

Saskaņā ar Valsts civilās aizsardzības plānu Engures novadā identificēti šādi paaugstinātas bīstamības objekti:

- dzelzceļa līnijā Tukums II – Jelgava bīstamo kravu pārvadāšanas avārijas gadījumā sekas var mainīties no nenozīmīgām līdz pat katastrofālām;
- valsts galvenais autoceļš A10 – nacionālas nozīmes paaugstinātas bīstamības transporta risku teritorija, kur tiek pārvadātas bīstamās kravas;

Citi riska objekti un teritorijas:

- iespējamās transporta avārijas dzelzceļa līnijā Rīga – Tukums II;
- aviācijas nelaimes gadījumu iespējamība lidlaukā Tukums un tai pieguļošajās teritorijās;
- I – III ugunsbīstamības klases meži;
- Rideļu dzirnavu HES un Šlokenbekas HES – B drošuma klases hidroelektrostaciju hidrotehniskās būves;
- degvielas uzpildes stacijas;
- SIA „Unda” pārstrādes uzņēmums⁴⁶;

8.6. Atkritumu apsaimniekošana

Pašvaldība organizē sadzīves atkritumu, tai skaitā sadzīvē radušos bīstamo atkritumu apsaimniekošanu atbilstoši pašvaldības saistošajiem noteikumiem par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, ievērojot atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu un Piejūras reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu.

Novada teritorijā ar sadzīves atkritumu apsaimniekošanu (savākšanu un pārvadāšanu) nodarbojas SIA „Kurzemes Ainava” (Smārdes un Engures pagastos), savukārt Lapmežciema pagastā ar atkritumu apsaimniekošanu nodarbojas SIA „Krantis”, kas tālāk atkritumus pārvadāšanai nodod SIA „Jūrmalas ATU”.

Saskaņā ar Piejūras reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu 2007.-2013.gadam ir slēgtas

un reaktivētas bijušās Smārdes un Engures pagastu sadzīves atkritumu izgāztuves.

Novadā tiek realizēta atkritumu dalītā savākšana, atsevišķi nodalot atkritumus pēc to veida. Izveidoti 14 atkritumu dalītās vākšanas punkti - četri punkti atrodas Engurē, trīs Smārdē, divi Milzkalnē un pa vienam Bērzciemā, Ķesterciemā, Plienciemā, Apšuciemā un Klapkalnciemā.

8.7. Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas

Saskaņā ar piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu datubāzi novada teritorijā atrodas viena piesārņota vieta - SIA „OVI” Smārdes degvielas bāze un deviņas potenciāli piesārņotās vietas.

1. atkritumu izgāztuve "Engure" (Engures pagasts, Bērzu ceļš)
2. SIA "MC Benzīntanks" DUS (Engures pagasts)
3. VAS Kurzemes ceļi DU Engurē (Engures pagasts)
4. bijusī DUS Engurē (Engures pagasts)
5. bijusī DUS Lapmežciemā (Lapmežciema pagasts)
6. bijusī atkritumu izgāztuve „Bērziņi” (Smārdes pagasts)
7. bijusī degvielas bāze Slavieši (Smārdes pagasts)
8. bijusī graudu kodinātava Gaiķi (Smārdes pagasts)
9. „Lidlauks Tukums” (Smārdes pagasts)

Minētajās teritorijās un objektos pirms jaunas atļautās izmantošanas uzsākšanas vai būvniecības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā jāveic izpēte. Ja saskaņā ar izpētes rezultātiem pārsniegti vides kvalitātes normatīvi vai piesārņojums apdraud vai var apdraudēt cilvēku veselību vai vidi, jāveic teritorijas sanācija.

TERITORIJAS PLĀNOJUMA UZDEVUMI

- Kartē attēlot piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu atrašanās vietas;
- Apbūves noteikumos noteikt papildus noteikumus teritorijās.

⁴⁶ izmantota Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Zemgales reģiona brigādes Tukuma daļas 14.06.2011. sniegtā informācija teritorijas plānojuma izstrādei.

22.attēls. Riska teritorijas un objekti

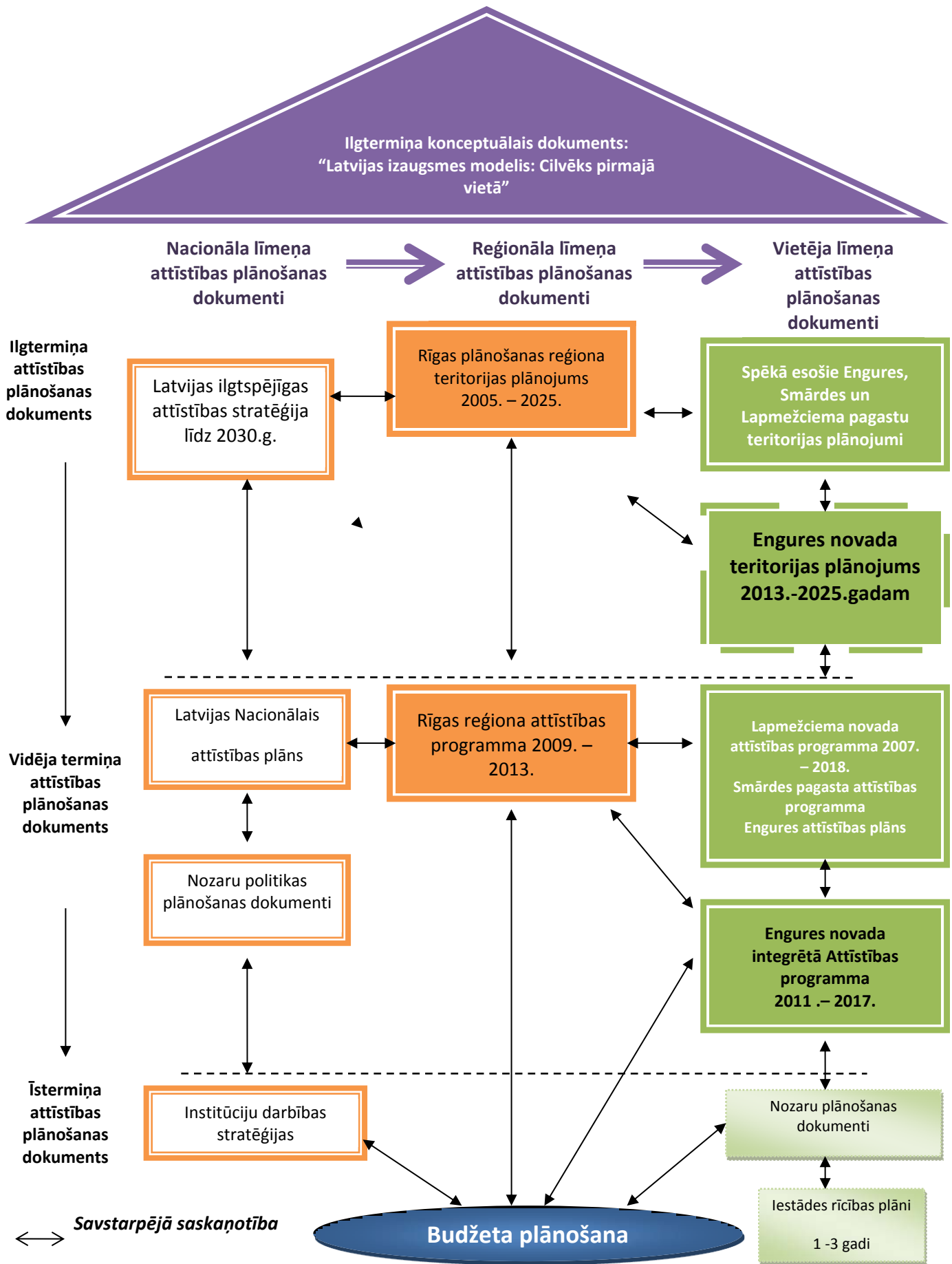
II TERITORIJAS PLĀNOJUMA RISINĀJUMU APRAKSTS UN PAMATOJUMS

1. Teritoriālais konteksts

Teritorijas attīstības plānošanas likums nosaka, ka Latvijas Republikā teritorijas attīstību plāno, izstrādājot šādus savstarpēji saskaņotus teritorijas attīstības plānošanas dokumentus:

- **nacionālajā līmenī** — Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un Nacionālo attīstības plānu;
- **reģionālajā līmenī** — plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un attīstības programmu;
- **vietējā līmenī** — vietējās pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģiju, attīstības programmu, teritorijas plānojumu, lokālpilnojumumu un detālpilnojumumu.

23.attēlā shematiski parādīta Engures novada teritorijas plānošanas un attīstības dokumentu saskaņotība un pēctecība.

1.1.Nacionālais konteksts

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam

Prioritāte (6) - Telpiskā attīstības perspektīva

Mērķi:

- Radīt līdzvērtīgus dzīves un darba apstākļus visiem iedzīvotājiem, neatkarīgi no dzīves vietas, sekmējot uzņēmējdarbību reģionos, attīstot kvalitatīvu transporta un komunikāciju infrastruktūru un publiskos pakalpojumus.
- Stiprināt Latvijas un tās reģionu starptautisko konkurētspēju, palielinot Rīgas kā Ziemeļeiropas metropoles un citu valsts lielāko pilsētu starptautisko lomu.
- Saglabāt Latvijas savdabību – daudzveidīgo dabas un kultūras mantojumu, tipiskās un unikālās ainavas.

Teritorijas plānojums izstrādāts saskaņā ar valsts līmeņa politikas plānošanas dokumentu - **Piekrastes telpiskās attīstības pamatnostādnes 2011.-2017.g.** (apstiprinātas ar 20.04.2011.g. MK rīkojumu Nr.169)

Piekrastes telpiskās attīstības politikas mērķis – attīstīt daudzveidīgu un daudzfunkcionālu piekrastes

Latvijas Nacionālais attīstības plāns

2007.-2013.gadam

Nacionālais attīstības plāns ir vidēja termiņa stratēģisks dokuments, kas :

- izvirza vidēja termiņa mērķi un prioritātes;
- veicina vienotas izpratnes veidošanos un sabiedrības iesaistīšanos;
- koncentrē uzmanību un finanšu resursus valsts un sabiedrības ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai;
- nosaka vadlīnijas visu līmeņu un nozaru plānošanas dokumentu izstrādei.

Nacionālā attīstības plāna stratēģiskais mērķis - izglītība un zināšanas tautsaimniecības izaugsmei un tehnoloģiskai izcilībai

prioritātes:

1. izglītots un radošs cilvēks;
2. uzņēmumu tehnoloģiskā izcilība un elastība;
3. zinātnes un pētniecības attīstība.

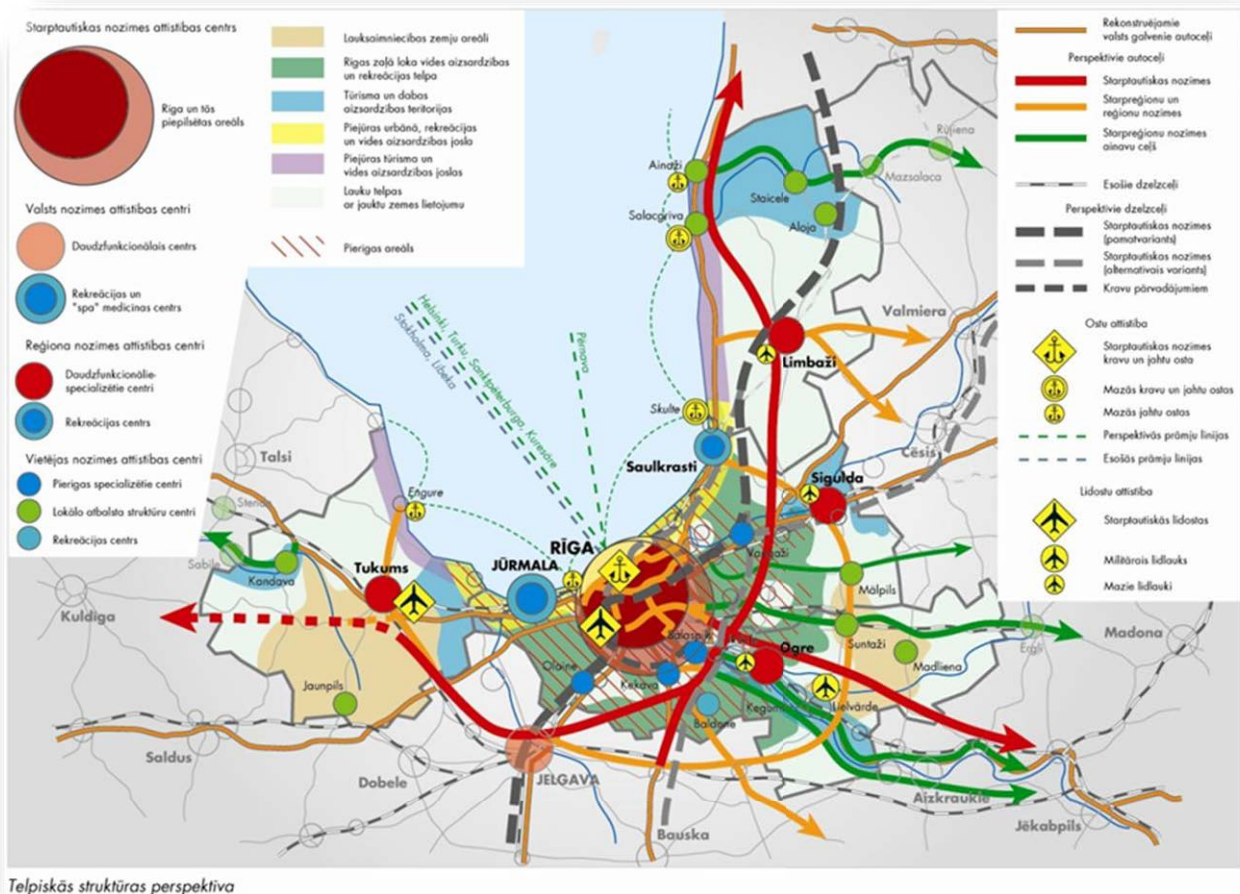
telpu, saglabājot vienoto piekrastes dabas un kultūras mantojumu un palielinot tā lomu pievienotās vērtības veidošanā piekrastē, kas sekmēs iedzīvotāju dzīves kvalitātes paaugstināšanu, Latvijas konkurētspēju Baltijas jūras reģiona telpā un atpazīstamību.

1.2. Reģionālais konteksts

Rīgas plānošanas reģiona telpiskā (teritorijas) plānojumā 2005.-2025.g. noteiktā reģiona telpiskās struktūras perspektīva un vadlīnijas ir saistošas izstrādājot Engures novada teritorijas plānojumus 2013. – 2025.g.

Saskaņā ar Rīgas plānošanas reģiona apdzīvojuma un lauku telpas perspektīvo struktūru, Engures novads iekļaujas:

- **Piejūras urbānā, rekreācijas un vides aizsardzības joslā** (Lapmežciema pagasta teritorija)
- **Piejūras tūrisma un vides aizsardzības joslā** (Engures pagasta teritorija)
- **Tūrisma un dabas aizsardzības teritorijas** (Engures, Smārdes pagastu teritorijas)
- **Lauksaimniecības zemju areālā** (galvenokārt Smārdes pagasta teritorija)
- **Lauku telpas ar jauktu (mozaikveida) zemes lietojumu** (Smārdes pag. teritorija).
- Daļa no Engures novada administratīvās teritorijas atrodas **Pierīgas reģionā** (Lapmežciema pag. teritorija).

24.attēls. Rīgas plānošanas reģiona telpiskās struktūras perspektīva⁴⁷

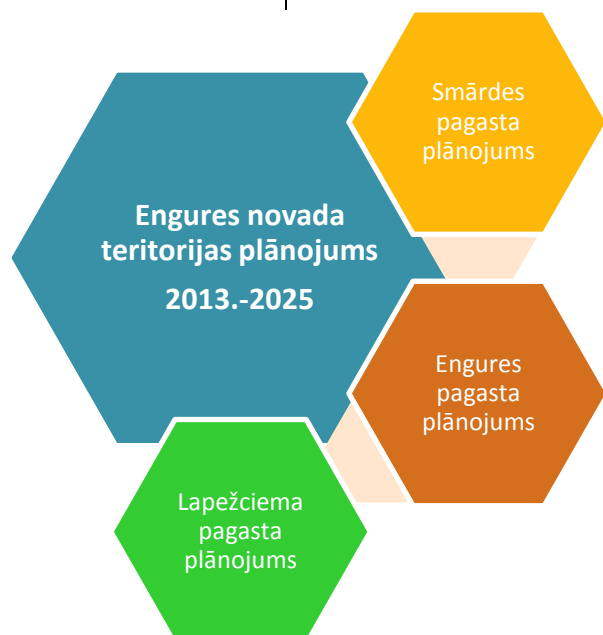
⁴⁷ attēls no Rīgas plānošanas reģiona telpiskā (teritorijas) plānojuma 2005.-2025.g., autors Rīgas plānošanas reģions, 2007.g.

Rīgas plānošanas reģiona telpiskajā (teritorijas) plānojumā 2005.-2025.g. noteiktie telpiskās struktūras attīstības virzieni vērsti uz:

- saliedētu un policentrisku apdzīvojumu;
- augstas kvalitātes infrastruktūru un satiksmi;
- dinamiskiem lauku areāliem un kvalitatīvu vidi

1.3. Spēkā esošie vietēja līmeņa teritorijas attīstības un plānošanas dokumenti:

<i>Teritorijas plānojumi</i>	<i>Attīstības programmas</i>
Engures pagasta teritorijas plānojums 2003.-2015. ar 2007.gada grozījumiem	Engures pagasta attīstības plāns
Lapmežciema novada teritorijas plānojums 2009.-2020.g.	Lapmežciema novada attīstības programma
Smārdes pagasta teritorijas plānojums 2006.-2018.g.	Smārdes pagasta attīstības programma
Engures novada teritorijas plānojums 2013.-2025.g.	Engures novada integrētā attīstības programma 2012.-2018.g.

2. Teritorijas plānojuma risinājumi

2.1. Attīstības mērķi un virzieni

Engures novada integrētā attīstības programmā 2012. – 2018.gadam⁴⁸ definēta novada **attīstības vīzija**:

Mēs Engures novadu turpmāko 20 gadu laikā izveidosim par tādu vietu, kur:

- *Katram būsīm radījuši iespēju dzīvot sociāli pilnvērtīgu dzīvi;*
- *Saglabājot unikālo dabisko vidi un attīstot fizisko infrastruktūru, būsīm radījuši ļoti pievilcīgu dzīves telpu;*
- *Būsīm attīstījuši tādu uzņēmējdarbību, kas mūs nodrošinās ar labi apmaksātām darba vietām un pārliecību par nākotni;*
- *Realizējot un saglabājot dabas dotās priekšrocības, būsīm attīstījuši kvalitatīvus un saistošus tūrisma un atpūtas pakalpojumus.*

Attīstības programma nosaka, ka novada attīstības potenciāls jāizmanto četros galvenajos attīstības virzienos (stratēģiskie mērķi)⁴⁹:

- *Cilvēkresursi* – sociāli nodrošināta, izglītota un aktīva sabiedrība. Engures novada iedzīvotāji kā noteicošā novada vērtība – tikai Engures novadā dzīvojošo un strādājošo cilvēku spējas, zināšanas un uzņēmība spēs nodrošināt veiksmīgu novada attīstību.
- *Dzīves telpa* – kvalitatīva, racionāla un pievilcīga dzīves vide. Dzīvojamās apbūves, publiskās infrastruktūras, satiksmes iespējas un inženierkomunikāciju pieejamība un kvalitāte, kā arī dabas teritoriju saglabāšana kā viens no būtiskākajiem darba un dzīves vietas izvēles kritērijiem.
- *Uzņēmējdarbība* – novads, kur attīstās augstas pievienotās vērtības ražošana un pakalpojumi.
- *Tūrisms un rekreācija* – starptautiski pazīstami, augstu novērtēti un ilgtspējīgi apsaimniekoti rekreācijas resursi.

⁴⁸ apstiprināta ar 20.12.2011. Engures novada domes lēmumu (prot. Nr.12, 22.p.)

⁴⁹ Engures novada integrētā attīstības programma 2012. – 2018.gadam, SIA "NK konsultāciju birojs"

Engures novada teritorijas plānojums ir instruments Attīstības programmā noteikto stratēģisko mērķu sasniegšanā, piešķirot tiem telpisku dimensiju.

Novada teritorijai jāattīstās kā spēcīgai funkcionālajai telpai, kļūstot par teritoriju, kur;

- attīstās policentrisks apdzīvojums;
- darbojas efektīva, iedzīvotājiem ērta un droša transporta sistēma;
- radīti priekšnosacījumi un, veiksmīgi izmantojot esošos resursus un priekšrocības, attīstās daudzpusīga uzņēmējdarbība, radot darbavietas novada un tuvāko pašvaldību iedzīvotājiem;
- uzņēmējdarbības attīstības veicināšana, dabas un kultūrvēsturisko vērtību izmantošana notiek, respektējot nākotnes paaudžu vajadzības.

2.2. Novada vēlamā telpiskā attīstība

Vēlamās novada telpiskās struktūras attīstības virzieni balstīti uz Attīstības programmā noteiktajiem stratēģiskajiem attīstības mērķiem, ņemot vērā Rīgas plānošanas reģiona teritorijas plānojumā noteikto vēlamā reģiona telpiskās struktūras perspektīvu.

Teritorijas plānojumā noteikti trīs telpiskās struktūras pilnveidošanas virzieni:

- **policentrisks apdzīvojums** - telpiski un funkcionāli saliedētas novada teritorijas pilnveidošana - apdzīvojuma ilgtspējības paaugstināšana, telpiski sakārtotu un funkcionāli vienotu apdzīvoto vietu attīstība, maksimāli racionāla un efektīva apdzīvoto vietu izmantošana;
- **daudzveidīgas lauku teritorijas** – esošo resursu efektīva izmantošana, nodrošinot kvalitatīvas dzīves vietas, tūrisma, atpūtas, tradicionālo nozaru un daudzveidīgas uzņēmējdarbības iespējas, respektējot kultūras mantojuma un dabas teritoriju aizsardzības noteikumus.
- **inženierinfrastruktūra un satiksme** – teritoriju un objektu pilnveidošana un kvalitātes uzlabošana, veicinot cilvēku, kravu

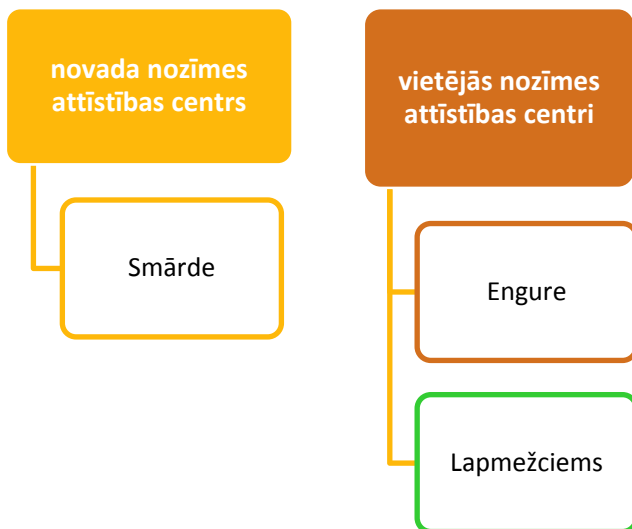
un informācijas pārvietošanās iespējas, palielinot nodarbinātību teritorijā un piesaistot investīcijas;

2.2.1. Policentrisks apdzīvojums

Novada apdzīvojumam jādarbojas kā vienotai sistēmai, kuras sastāvdaļas spētu savstarpēji papildināt viena otru un vienlaicīgi veicinātu apkārtējo lauku teritoriju attīstību.

Policentriskas attīstības pamats ir apdzīvoto vietu dalījums **attīstības centros** - teritorijās, kurās ir noteikta resursu (tai skaita cilvēkresursu), sociālo un ekonomisko aktivitāšu koncentrācija un kas veicina arī apkārtējās teritorijas attīstību.

Teritorijas plānojumā **Smārde** noteikta kā novada nozīmes attīstības centrs, **Engure un Lapmežciems** - kā vietējās nozīmes attīstības centri.

Pārējos novada apdzīvojuma centros pieejamas ievērojami mazākas sociālās un ekonomiskās aktivitātes un šo ciemu kā attīstības centru pašreizējais potenciāls ir nepietiekošs, lai ietekmētu plašāku lauku apvidu saimniecisko darbību un paaugstinātu vai dažādotu apkārtējām teritorijām pieejamos pakalpojumus.

Novada apdzīvojuma elementus vieno ceļu tīkls, nodrošinot iedzīvotāju kustību novada teritorijā un savienojot to ar tuvākajiem nacionālās un reģionālās nozīmes attīstības centriem (Rīgu, Jūrmalu, Tukumu u.c.)

Policentriskās struktūras ietvaros tiek izdalītas divu veidu telpiskās vienības (25.attēls):

- piejūras urbānās teritorijas, ko veido 10 piejūras ciemi;
- lauku telpas urbānās teritorijas, ko veido pārējās novada apdzīvotās vietas.

Novada apdzīvojuma centrālo asi veido piejūras ciemi (piejūras urbānās teritorijas), kuras telpiski organizē un savieno valsts reģionālie autoceļi P128 un P131.

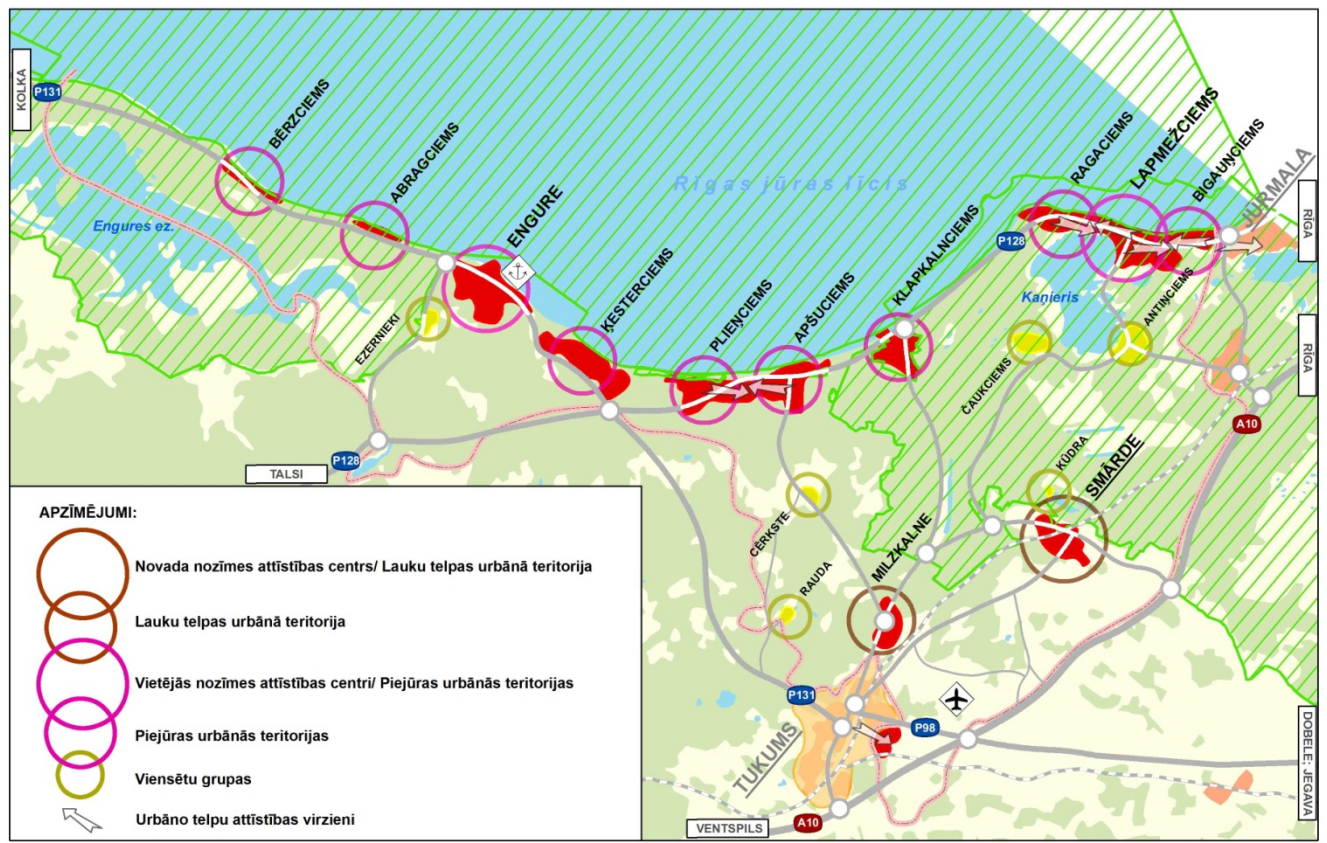
Piejūras apdzīvojuma attīstībā arī turpmāk noteicošā loma būs lielākajiem ciemiem – vietējās nozīmes attīstības centriem Engurei un Lapmežciemam. Bērciems, Abragciems, Ķesterciems, Plieņciems, Apšuciems, Klakalnciems, Ragaciems un Bigauņciems attīstīsies kā dzīvojamās apbūves teritorijas ar papildus rekreācijas, tradicionālās ražošanas un atsevišķām sociālām funkcijām.

Smārdes ciemam kā novada nozīmes centram arī turpmāk būs dominējošs stāvoklis starp apdzīvotajām vietām lauku telpā (teritorijā ārpus piejūras). Smārdē tiks koncentrētas novada sociālās un ekonomiskās aktivitātes.

Milzkalne kā otra lielākā apdzīvotā vieta lauku telpā attīstīsies kā dzīvojamās apbūves, publisko un rekreācijas objektu teritorija. Rauda pildīs specializētas aprūpes funkcijas, nodrošinot dzīvojamās teritorijas, pārējās blīvāk apdzīvotās vietas – Ezernieki, Cērkste, Čaukiems, Antiņciems, Kūdra funkcionēs kā nelielas, nosacīti kompaktas dzīvojamās apbūves teritorijas bez papildus funkcijām. Teritorijas plānojums veicina viensētu un to grupu pastāvēšanu lauku teritorijā.

Novada policentriskā attīstība sekmējama, īstenojot līdzsvarotu attīstību, - stiprinot attīstības centru un pārējo ciemu potenciālu un veicinot to mijiedarbību, vienlaicīgi nodrošinot augstu dzīves kvalitāti dažādajās vidēs.

25.attēls. Engures novada plānotā apdzīvojuma struktūra

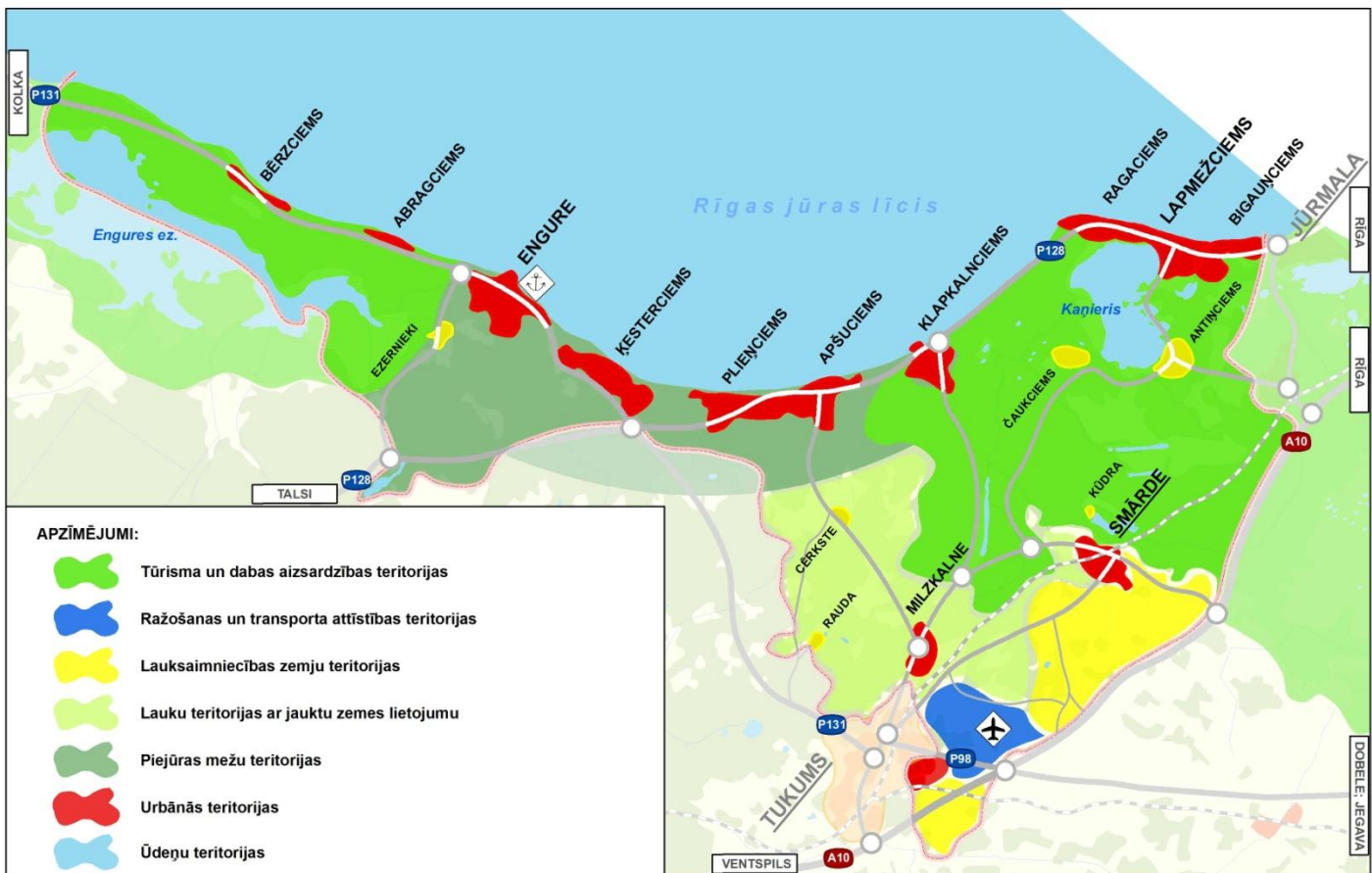
2.2.2. Daudzveidīgas lauku teritorijas

Novads raksturojas ar daudzveidīgām lauku telpām – 50 km gara Rīgas līča piekraste ar 10 piejūras ciemiem, meža un mozaīkveida ainavas centrālajā teritorijā, lauksaimniecībā izmantojamās zemes areāls starp Smārdes ciemu un Tukumu, plašas aizsargājamās dabas teritorijas novada austrumu un ziemeļu daļās.

Teritorijas plānojumā lauki tiek saglabāti kā dzīves, darba un atpūtas vietas, ievērojot dabas resursu racionālu un ilgtspējīgu izmantošanu.

Teritorijas plānojumā izdalītas funkcionāli un novada attīstībai telpiski nozīmīgākās lauku attīstības teritorijas (26.attēls), nosakot novada perspektīvo lauku teritoriju attīstības struktūru - vēlamo telpisko attīstību un galvenos telpiskās attīstības teritorijas. Dažādo lauku attīstības teritoriju veidu noteikšana pamatojas uz esošajiem attīstības resursiem un teritoriju raksturu.

26.attēls. Engures novada nozīmīgākās lauku attīstības teritorijas

Teritorijas plānojumā noteiktajās lauku attīstības teritorijās, paredzētās funkcijas būs prioritāras, bet pārējās – pakārtotas, nekonektējot un neapdraudot prioritārās funkcijas īstenošanu.

Tūrisma un dabas aizsardzības teritorijas

Ķemeru nacionālā parka un dabas parka „Engures ezers” teritorijas, kurās prioritāte ir ilgtspējīga tūrisma attīstība saskaņā ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izmantošanas nosacījumiem. Teritorijās jāattīsta augstvērtīga tūrisma infrastruktūra. Citas dinamiskas saimnieciskās darbības, kas var radīt kaitējumu dabas teritorijām vai tūrisma attīstībai, kā arī liela apjoma tūrisma aktivitātes, kas neatbilst aizsargājamo teritoriju izmantošanas noteikumiem, nav pieļaujamas.

Teritorijas jūras līča piekrastē uzskatāmas par nacionālo vērtību, prioritāte - ilgtspējīga piekrastes attīstība, sabalansējot vides aizsardzības, sociālās, ekonomiskās un kultūrvides attīstības intereses. Pamatojoties uz kultūrvēsturiskajām un izcilajām dabas vērtībām un resursiem, jāattīsta kā rekreācijas

un tūrisma teritorijas ar nelieliem, ainavas mērogam atbilstošiem objektiem un infrastruktūru, ievērojot vides aizsardzības prasības un ņemot vērā riskus (krasta eroziju, applūšanas risku u.c.) un nodrošinot kvalitatīvus dzīves apstākļus vietējiem iedzīvotājiem un atpūtas iespējas novada viesiem.

Lauksaimniecības zemju teritorijas

Ņemot vērā īpaši aizsargājamo teritoriju, mežu, purvu īpatsvaru novadā, lauksaimniecība nav uzskatāma par dominējošu saimniecības nozari novadā, tomēr iespējams izdalīt teritoriju starp Smārdes ciemu un Tukuma lidlauku un teritoriju uz D no Tukuma, kurā ir potenciāls lauksaimniecībai.

Šajos areālos, kurus raksturo lielākās lauksaimniecības vienlaidu platības un relatīvi augstāka zemes auglība, lauksaimniecība uzskatāma par prioritāti, veicinot lauksaimniecības attīstību. Nav atbalstāma plaša lauksaimniecības zemju lietošanas kategorijas maiņa citos lietošanas veidos, tostarp lielāku platību apmežošana. Teritorijā saglabājamas esošās viensētas

Lauku teritorijas ar jauktu zemes lietojumu

Teritorijas uz A no Tukuma, ap Milzkalni, Raudu līdz Cērkstei noteiktas kā teritorijas ar jauktu - daudzveidīgu zemes lietojumu, kurās prioritāte ir aktivitāšu daudzveidošana visās nozarēs, zemju racionāla apsaimniekošana, ainavu kopšana, samazinot neizmantotās lauksaimniecības zemju platības un saglabājot kultūrvēsturiskās vides un ainavu vērtību. Teritorijas plānojums atbalsta tradicionālās lauksaimniecības attīstību teritorijā un saimniecības dažādošanu – lauku tūrisms, ilgtspējīga mežsaimniecība, rekreācijas un atpūtas iespējas, pakalpojumi u.c.

Piejūras mežu teritorijas

Lauku attīstības teritorijā ietilpst piejūras meži ārpus īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām, kas daļēji iekļaujas ierobežotas saimnieciskās darbības joslā. Prioritāte - ilgtspējīga piekrastes attīstība, mežu teritorijas izmantojot mežsaimnieciskajai darbībai un rekreācijai, ņemot vērā vides aizsardzības prasības.

Ūdeņu teritorijas

Novada vērtība un attīstības resurss ir ezeri un teritoriju šķērsojošās upītes un to ainava. Lielākie novada ezeri – Engures ezers, Kaņieris un Valguma ezers atrodas īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās, to izmantošana ir vides aizsardzība. Pārējiem novada ezeriem un upēm un to piekrastes teritorijām ir rekreācijas funkcija. Gar ūdeņu teritorijām nav pieļaujama vienlaidus apbūves attīstīšana, jāsaglabā pārvietošanās iespējas gar to krastiem.

Urbānās teritorijas

Teritorijas plānojums paredz attīstīt novada telpisko struktūru, maksimāli izmantojot esošo apdzīvojuma potenciālu, veicina esošo apdzīvojuma centru attīstību, papildinot to funkcijas atbilstoši pieejamajiem resursiem un ģeogrāfiskā izvietojuma diktētiem priekšnoteikumiem. Teritorijas plānojumā noteiktas 16 novada ciemu robežas. Jaunās apbūves veidošana tiek veicināta esošajos apdzīvojuma centros. Kā prioritāte teritorijās noteikta kvalitatīvas dzīvojamās teritorijas ar daudzveidīgiem pakalpojumiem.

Piejūras apdzīvotajās vietās par prioritāti uzskatāmas kvalitatīvas dzīvojamās apbūves teritorijas ar pieejamiem pakalpojumiem, rekreācijas iespējas novada viesiem, tūrisms, sabalansējot vides aizsardzības, rekreācijas un tūrisma attīstības intereses ar citu saimniecisko darbību.

Ražošanas un transporta attīstības teritorijas

Ražošanas un transporta attīstības teritorija noteikta ņemot vērā ģeogrāfisko novietojumu, Tukuma tuvumu, esošo teritorijas izmantošanu un transporta infrastruktūras objektus – industriālo parku un ražošanas teritorijas, Tukuma lidlauku, valsts autoceļus A10 un P98, dzelzceļa līniju. Teritorijas attīstības prioritātes – transporta infrastruktūra, daudzveidīga ražošana un pakalpojumi. Dzīvojamā apbūve teritorijā veidojama, izvērtējot transporta infrastruktūras ietekmi.

2.2.3. Inženierinfrastruktūra un satiksme

Teicama sasniedzamība ir būtiska jebkuras teritorijas kā veseluma un tās atsevišķu elementu attīstībai, saimnieciskās darbības funkcionēšanai un iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai.

Novadam ir stratēģiski izdevīgs novietojums, tas saistīts ar blakus esošajām apdzīvotajām vietām un tālākām teritorijām valstī ar valsts autoceļiem, dzelzceļa līnijām, jūras ceļiem, attīstās gaisa satiksme.

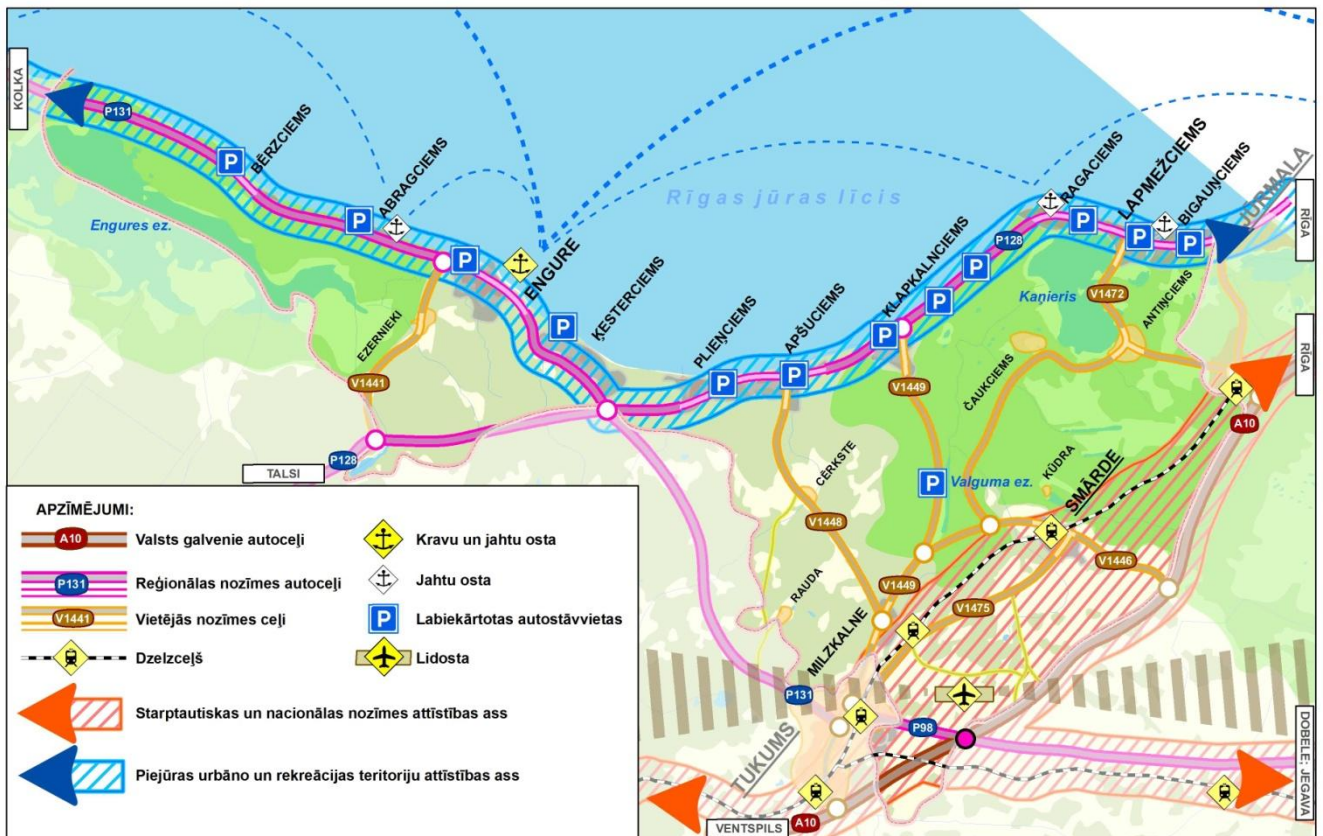
Teritorijas plānojums atbalsta spēcīgas transporta sistēmas veidošanos:

- uzlabojot autoceļu infrastruktūras kvalitāti un satiksmes drošību;
- uzlabojot dzelzceļa infrastruktūras kvalitāti;
- veicinot novada sasniedzamību pa jūras un gaisa ceļiem.

Transporta infrastruktūras attīstībā izdalāmas divas galvenās assis (27.attēls):

- starptautiskas un nacionālas nozīmes attīstības ass;
- piejūras urbāno un rekreācijas teritoriju attīstības ass.

27.attēls. Transporta infrastruktūra

Starptautiskas un nacionālas nozīmes attīstības ass

Transporta mezgls nodrošina novada starptautisku un valsts iekšēju sasniedzamību. Galvenie transporta ass elementi:

- valsts galvenais autoceļš A10 Rīga – Ventspils un valsts reģionālās nozīmes autoceļš P98 Jelgava (Tušķi)-Tukums
- valsts reģionālais autoceļš P131 Tukums – Ķesterciems – Mērsrags – Kolka kā daļa no starpreģionālas nozīmes lokveida autoceļa no Engures līdz Saulkrastiem;
- dzelzceļa infrastruktūras iecirkņi Torņakalna-Tukums II un Tukums II-Jelgava;
- Tukuma lidosta.

Teritorijas plānojums atbalsta visu kategoriju autoceļu un dzelzceļa līniju kvalitātes uzlabošanu un satiksmes drošības palielināšanu.

Svarīga nozīme novada un visa Rīgas reģiona attīstībai ir Tukuma lidostas kā pasažieru un kravu pārvadājumus nodrošinošas lidostas attīstībai.

Piejūras urbāno un rekreācijas teritoriju attīstības ass

Transporta ass ir būtiska piejūras apdzīvoto vietu funkcionālai sasaistei. Galvenie transporta ass elementi:

- valsts reģionālie autoceļi Jūrmalas un Mērsraga virzienā P128 Sloka – Talsi un P131 Tukums – Ķesterciems – Mērsrags – Kolka ar perspektīvajām labiekārtotām autostāvvietām, kas sekmēs piekrastes izmantošanu rekreācijai, saudzējot vides teritorijas;
- Engures osta, jahtu ostas Abragciemā un Ragaciemā,
- EuroVelo EV10 velomaršruts;

Engures osta un jahtu ostas ir ievērojams novada attīstības resurss, kurās atbalstāma esošas infrastruktūras sakārtošana. Veicināma zvejniecības, zivju pārstrādes un jahtu ostas attīstība Engures ostā un jahtu ostu attīstība Abragciemā un Ragaciemā, iekļaujas vienotā ostu tīklā ar citām esošām un plānotām jahtu ostām jūras piekrastē.

Inženierinfrastruktūras attīstība

Inženierinfrastruktūras attīstība ietver satiksmes inženierbūvju (autoceļi, pašvaldības ceļi un ielas u.c.) un inženiertehniskās infrastruktūras – ūdensapgāde, notekūdeņu savākšana un attīrīšana, gāzes apgāde, elektroapgāde, siltumapgāde u.c. objektu un būvju attīstību.

Teritorijas plānojumā galvenās satiksmes un inženierkomunikāciju teritorijas un objekti noteikti kā Transporta infrastruktūra (TL) un Tehniskā apbūve (T). Grafiskās daļas kartē attēloti plānoto autoceļa A10 Ventspils – Rīga satiksmes mezglu rekonstrukcijas risinājumi. Lai nodrošinātu esošo un jaunveidojamo apbūves teritoriju funkcionēšanu, Teritorijas plānojumā paredzēta esošā ceļu tīkla saglabāšana, ciemos plānotas teritorijas jaunu ielu būvniecībai, nodrošinot piekļūšanu neapbūvētajām teritorijām.

Teritorijas plānojums nosaka, ka ciemu teritorijās esošajām un jaunveidojamajām apbūves teritorijām, kurās apbūve ir primārā zemes izmantošana, jāparedz pieslēgumi centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas tīkliem. Lokāli risinājumi pieļaujami vienīgi kā pagaidu variants.

2.2.4. Kopīgās interešu teritorijas

Teritorijas plānojuma izstrādē izvērtēti blakus esošo pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumenti un definētas kopīgās interešu teritorijas un objekti (28.attēls).

Kopīgās intereases ar Tukuma novadu:

- Ķemeru nacionālā parka resursu ilgtspējīga izmantošana;
- meža aizsargjosla ap Tukuma pilsētu;

- apbūves paplašināšanās Engures novadā ap Tukuma pilsētu;
- Tukuma lidlauks un Smārdes Industriālais parks;
- Tukuma pilsētas notekūdeņu attīrīšanas ietaises un ūdens ņemšanas vietas;
- jaunas apbūves plānošana Smārdes pagastā pie pilsētas dienvidu robežas;
- valsts autoceļu A10 un P98 krustojuma rekonstrukcija;
- EuroVelo 10 veloceļa attīstība;
- pansionāts „Rauda”;

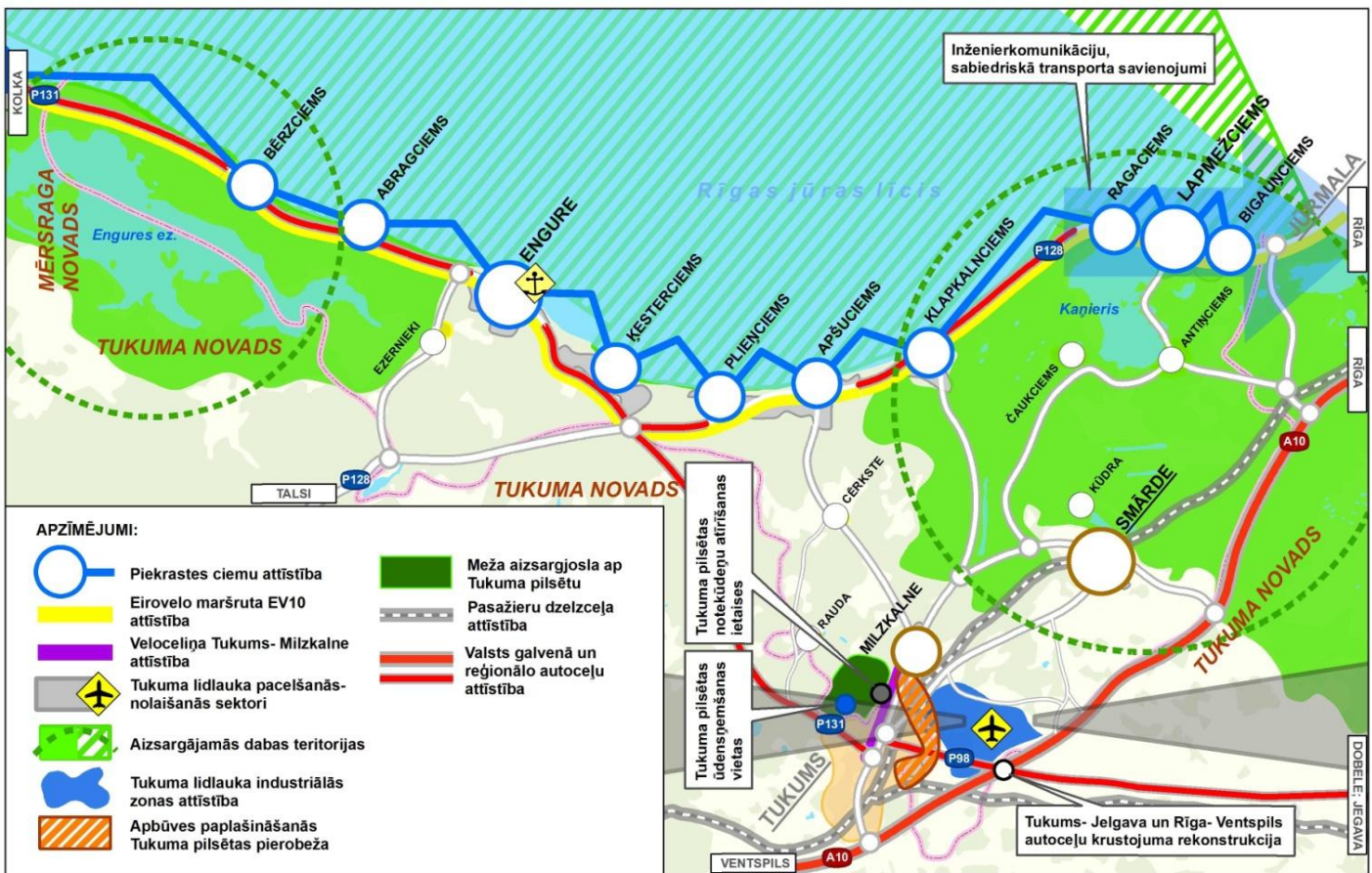
Kopīgās intereases ar Jūrmalas pilsētu:

- Ķemeru nacionālā parka resursu ilgtspējīga izmantošana;
- valsts galvenā autoceļa infrastruktūras sakārtošana (tai skaitā autoceļa A10 Rīga-Ventspils šauro posmu rekonstrukciju);
- satiksmes uzlabošana un attīstības veicināšana, veloceļu maršrutu izstrāde;
- EuroVelo 10 veloceļa attīstība;
- inženierkomunikāciju izmantošana un attīstība (Lapmežciema novads);
- Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslas saskaņošana;
- jahtu tūrisms;

Ar Mērsraga novadu:

- valsts reģionālo autoceļu satiksmes uzlabošana un attīstības veicināšana;
- dabas parka Engures ezers aizsardzība un ilgtspējīga izmantošana;
- Mērsraga un Engures ostu sadarbība, jahtu tūrisms;

28.attēls. Kopīgu interešu teritorijas

2.3.Teritorijas funkcionālais zonējums

Līdz Engures novada teritorijas plānojuma 2013.-2025.gadam spēkā stāšanās dienai, novada teritorijā

ir spēkā trīs atšķirīgi novada teritoriālo vienību teritorijas plānojumi, kas nosaka atšķirīgu atļauto teritorijas izmantošanu un izmantošanas aprobežojumus.

Engures pagasta teritorijas plānojuma karte

Smārdes pagasta teritorijas plānojuma karte

Lapmežciema pagasta teritorijas plānojuma karte

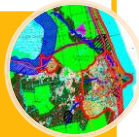
Teritorijas plānošanā, plānojot nekustamo īpašumu izmantošanu, ar zonējuma palīdzību tiek parādītas un reizē nodalītas konkrētās teritorijas dažādu vietu atšķirīgās funkcijas, strukturālās un arī vizuālās pazīmes jeb dažādās izmantošanas.

Spēkā esošajos teritorijas plāņos noteiktais funkcionālās zonas uzskaitītas 29.attēlā.

29.attēls. Spēkā esošajos teritorijas plāņos noteiktās funkcionālās zonas

- DABAS PAMATNES TERITORIJAS, VALSTS UN PRIVĀTIE MEŽI (D)
- LAUKSAIMNIECĪBAS TERITORIJAS (L)
- MAZSTĀVU, SAVRUPMĀJU UN LAUKU APBŪVES DZĪVOJAMĀS TERITORIJAS (M)
- SAVRUPMĀJU DZĪVOJAMĀ APBŪVE MEŽAPARKĀ (MP)
- DAUDZSTĀVU DZĪVOJAMĀS TERITORIJAS (DzD)
- JAUKTAS DARĪJUMU, ATPŪTAS UN DZĪVOJAMĀS TERITORIJAS (J)
- SABIEDRISKO IESTĀŽU TERITORIJAS (S)
- JAUKTAS RAŽOŠANAS TERITORIJAS (R)
- ATPŪTAS OBJEKTU TERITORIJAS (A)
- OSTAS TERITORIJA (O)
- LĪNIJBŪVJU TERITORIJAS (T)
- KAPSĒTAS
- ATKRITUMU IZGĀZTUVE
- TURPMĀKĀS IZPĒTES UN PLĀNOŠANAS TERITORIJAS

Engures pagasts

- Individuālo ģimenes māju (savrupmāju) apbūves teritorijas (SDZ)
- Mazstāvu daudzdzīvokļu māju apbūves teritorija (MDZ)
- Jaukta dzīvojamās un sabiedriskās (darījumu) iestāžu apbūves teritorija (J)
- Sabiedriskās (darījumu) apbūves teritorijas (S)
- Komunālās apbūves teritorijas (N)
- Ražošanas apbūves teritorijas (R)
- Meža teritorijas (MT)
- Lauksaimniecības teritorijas (L)
- Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (Z)
- Mazdārziņu un ģimenes dārzu teritorija (D)
- Dabas teritorijas rekreācijai (A)
- Līnijbūvju teritorijas (LT)
- Lidlauka teritorija (LL)
- Tālākas izpētes teritorija

Smārdes pagasts

- Savrupmāju (ģimenes māju) apbūves teritorija (SDZ)
- Daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorija (DDz)
- Savrupmāju (ģimenes māju) apbūves teritorija krasta kāpu aizsargjoslā (SKDz)
- Jauktas apbūves teritorija (J)
- Jauktas apbūves teritorija krasta kāpu aizsargjoslā (JA)
- Publiskās apbūves teritorija (P)
- Tehniskās apbūves teritorija (T)
- Apstādījumi un dabas teritorija (A)
- Apstādījumu teritorija ar savrupmāju apbūvi (ASDz)
- Apstādījumu teritorija ar jauktu apbūvi (AJ)
- Apstādījumi un dabas teritorija ĶNP ainavu aizsardzības zonā (AA)
- Apstādījumu teritorija ar savrupmāju apbūvi ĶNP ainavu aizsardzības zonā (AS)
- Lauksaimniecībā izmantojamas teritorijas ar viensētu apbūvi ĶNP ainavu aizsardzības zonā (AV)
- Dabas teritorija ĶNP dabas lieguma zonā (LA)
- Ceļu ainavu veidošanas teritorija ĶNP dabas lieguma zonā (LC)
- Kapsētas
- Viensēta ĶNP dabas lieguma zonā
- Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas ĶNP dabas rezervāta zonā (RZ)
- Autoceļi un ielas (I)
- Virszemes ūdens objektu akvatorijs (Ū)
- Pludmale

Lapmežciema pagasts

Funkcionālā zonējuma izstrāde ir viens no teritorijas plānošanas galvenajiem mērķiem.

Teritorijas izmantošanas veidu iedalījums tiek veidots, balstoties uz atšķirīgu izmantošanas veidu galveno grupu noteikšanu. Tajā pašā laikā katra izmantošanas veida telpiskās struktūras elementu vienojošās pazīmes ir to funkcija, telpiskais risinājums un novietojums, pieejamība.

Funkcionālā zonējuma risinājumu izstrādē ievēroti šādi plānošanas principi:

- stratēģiska pieeja;
- elastība;
- vērtību respektēšana;
- telpiskās struktūras pamatelementu akcentēšana;
- bez vajadzības neierobežot – samērības princips;
- pēctecība – saglabāt būtību (tiesiskā paļāvība);
- nepārtrauktība – nodrošināt turpmākas plānošanas iespējas;
- indivīdu un sabiedrības interešu līdzsvarošana;

Nosakot apbūves teritoriju funkcionālās zonas, papildus teritorijas plānojumos noteiktajai izmantošanai izvērtēti zemes vienību nekustamā īpašuma lietošanas mērķi un zemes vienību esošās platības (skatīt 2.pielikumu). Saglabāts esošajos teritorijas plānojumos noteiktais atšķirīgais jaunveidojamo zemes vienību lielums un atšķirīgie apbūves parametri.

Teritorijas plānojumā noteiktais funkcionālais zonējums balstīts uz sekojošiem principiem:

- klasifikācija izveidota ar mērķi identificēt galvenās izmantošanas grupas, nosakot pēc iespējas mazāku to skaitu;
- nosakot vienotas funkcionālās zonas, iespēju robežās apvienotas pagastu teritorijas plānojumos noteiktās zonas ar līdzīgiem izmantošanas un apbūves noteikumiem;
- pagastu teritorijas plānojumos definētās funkcionālās zonas, kuras nav iespējams apvienot būtiski negrozot izmantošanas un apbūves prasības, Teritorijas plānojumā saglabātas;
- ievērojot pēctecības principu, iespēju robežās maksimāli saglabāts šobrīd spēkā esošais regulējums attiecībā uz teritorijas izmantošanu un apbūvi (atļautā izmantošana, noteiktās minimālās jaunveidojamo zemesgabalu platības, maksimālais apbūves blīvums un apbūves intensitāte, minimālā brīvā teritorija, atļautais būvju augstums u.c. apbūves rādītāji);
- ja, apvienojot līdzīga satura funkcionālās zonas, spēkā esošajos pagastu apbūves noteikumos noteiktas būtiski atšķirīgas prasības apbūvei, grozījumos saglabāts atšķirīgais regulējums.

Spēkā esošo plānotās (atļautās) izmantošanas veidu pārejas tabula iekļauta Paskaidrojuma raksta 3.pielikumā.

Detalizētu katras funkcionālās zonas atļauto izmantošanu - jaunveidojamo zemes vienību minimālās platības, un apbūves parametrus - maksimālo apbūves blīvumu, maksimālo intensitāti, minimālo brīvo teritoriju, atļauto stāvu skaitu un maksimālo atļauto būvju augstumu **skatīt Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 1.pielikumā.**

15.tabula. Teritorijas plānojumā noteiktais funkcionālais zonējums

Nr.	Funkcionālā zona	Apzīmējums (krāsa/burti)	Definīcija
1.1.	MAZSTĀVU DZĪVOJAMĀ APBŪVE	DzM	Teritorija, kur galvenā izmantošana ir dzīvojamo māju apbūve, bet papildus izmantošana – citu atļauto būvju būvniecība un teritorijas izmantošana
1.2.	MAZSTĀVU DZĪVOJAMĀ APBŪVE mežaparkā	DzM1	Teritorija, kur primārā izmantošana ir dzīvojamo māju apbūve mežaparkā vai teritorijā ar palielinātu apstādījumu īpatsvaru, bet papildus izmantošana – citu atļauto būvju būvniecība un izmantošana
1.3.	MAZSTĀVU DZĪVOJAMĀ APBŪVE krasta kāpu aizsargjoslā	DzM2	Teritorija krasta kāpu aizsargjoslā, kur galvenā izmantošana ir dzīvojamo māju apbūve vietās, kur ir esoša vai bijusi apbūve, bet papildus izmantošana - citas atļautās izmantošanas
1.4.	MAZSTĀVU DZĪVOJAMĀ APBŪVE Ķemeru nacionālā parks ainavu aizsardzības zonā	DzM3	Dzīvojamo māju apbūves teritorija Ķemeru nacionālā parka ainavu aizsardzības zonā ar palielinātu apstādījumu īpatsvaru, bet papildus izmantošana – citu atļauto būvju būvniecība un izmantošana
2.	DAUDZSTĀVU DZĪVOJAMĀ APBŪVE	DzD	Teritorija, kurā galvenais izmantošanas veids ir daudzdzīvokļu māju un rindu māju dzīvojamā apbūve, bet papildus izmantošana - citas atļautās izmantošanas
3.1.	JAUKTA APBŪVE	J	Teritorija, kurai raksturīga daudzfunkcionāla jeb jaukta tipa izmantošana - dzīvojamo māju, komercdarbības un sabiedrisku būvju apbūve
3.2.	JAUKTA APBŪVE krasta kāpu aizsargjoslā	J1	Teritorija krasta kāpu aizsargjoslā, kurai raksturīga daudzfunkcionāla jeb jaukta tipa izmantošana - dzīvojamo māju, komercdarbības un sabiedrisku būvju apbūve vietās, kur ir esoša vai bijusi iepriekšēja apbūve
4.	PUBLISKĀ APBŪVE	P	Teritorija, kurā galvenā izmantošana ir sabiedrisku un komercdarbības būvju apbūve, bet papildus izmantošana - citas atļautās izmantošanas Ar publiskās apbūves teritorijām tiek apzīmēta sabiedrisko un komerciestāžu apbūve, kas neatšķiras pēc to lomas telpiskajā struktūrā (neatšķiras ar būvju apjomiem, teritorijas iekārtojumu u.tml.), taču tām ir dažādas funkcijas.
5.1.	RAŽOŠANAS APBŪVE	R	Teritorijas, kurās galvenā izmantošana ir ražošanas, transporta un noliktavu uzņēmumu apbūve, bet papildus izmantošana - citas atļautās izmantošanas
5.2.	RAŽOŠANAS APBŪVE,	Rk	Teritorija, kurā galvenā izmantošana ir derīgo izrakteņu ieguve

Nr.	Funkcionālā zona	Apzīmējums (krāsa/burti)	Definīcija
	kurā galvenā izmantošana ir derīgo izrakteņu ieguve		
6.	TEHNISKĀ APBŪVE	T	Teritorijas, kurās galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir valsts, pašvaldības un komersantu inženierbūves un transporta infrastruktūras būves, bet papildus izmantošana - citas atļautās izmantošanas
7.	TRANSPORTA INFRATSRUKTŪRA	TL	Teritorijas, kur galvenais izmantošanas veids ir valsts un pašvaldības kopējas izmantošanas transports - ielu un ceļu tīkls, laukumi, dzelzceļš un citas inženierbūves
8.	LIDLAKS	LL	Zemes vienības, ēkas un būves, kas nepieciešamas lidlauka darbībai un attīstībai
9.	OSTA	O	Engures ostas sauszemes un jūras ostas akvatorija teritorija, kur galvenā izmantošana ir ostas darbības nodrošināšanai un attīstībai nepieciešamo būvju būvniecība un izmantošana, bet papildus izmantošana – citu atļauto būvju būvniecība un izmantošana
10.	LAUKU ZEMES	L	Zemes vienības, kur galvenais izmantošanas veids ir lauksaimnieciska izmantošana un viensētu apbūve, bet papildus atļauta mežsaimnieciska izmantošana, sabiedriskas, komercdarbības, ražošanas un tehniskas būves
11.	MEŽI UN PURVI	M	Teritoriju primārais izmantošanas veids - vides aizsardzība, mežsaimnieciskā darbība un teritoriju izmantošana rekreācijai, bet papildus izmantošana – citu atļauto būvju būvniecība un izmantošana.
12.	DĀRZI	D	Teritorijas, kurās galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir augļu un sakņu dārzu ierīkošana ģimenes vajadzībām ar sezonas rakstura būvēm, bet papildus izmantošana – citu atļauto būvju būvniecība un izmantošana
13.1.	LABIEKĀRTOTA DABAS TERITORIJA	A	Labiekārtotas teritorijas ar estētisku un rekreācijas nozīmi
13.2.	DABAS TERITORIJA	A1	Dabas teritorijas ciemos ar estētisku vai rekreācijas nozīmi – meži, parki, pļavas, skvēri, apstādījumi.

Nr.	Funkcionālā zona	Apzīmējums (krāsa/burti)	Definīcija
13.3.	PLUDMALE	PL	Jūras krasta smilšainā zona starp jūras krasta līniju un joslu, kur sākas kāpu veģetācija un kuras galvenā izmantošana ir vides aizsardzība un rekreācija
13.4.	KAPSĒTA		Teritorija, kur galvenā izmantošana ir apbedījumu veikšana un ar to saistītas būves

2.4.Ciemu robežas un funkcionālais zonējums

Ievērojot pēctecības principu, **Teritorijas plānojumā saglabāti iepriekšējos teritorijas plānojumos noteiktie 16 ciemi ar noteiktām robežām**, to funkcionālo veidojot atbilstoši 2.3.nodaļā definētajiem principiem.

Citām vēsturiski blīvi apdzīvotajām vietām Plānojumā nav noteiktas robežas - Lielaisciems, Aizpure, Kūdra, Cērkste, Radziņciems, Ozolpils u.c.

Teritorijas plānojumā grozītas Engures, Klapakciema, Milzkalnes, Ragaciema un Smārdes ciemu robežas. Koriģētas Antiņciema robežas.

Abragciems

Abragciema robežas saglabātas iepriekšējā Engures pagasta teritorijas plānojumā noteiktajā apjomā. Visa ciema teritorija ietilpst krasta kāpu aizsargjoslā, līdz ar to funkcionālo zonējumu galvenokārt veido Mazstāvu dzīvojamā apbūve krasta kāpu aizsargjoslā, ar jauktas izmantošanas zemes vienībām D (kempings) un Z daļās. Ciema Z daļa noteikta kā vēsturiskās apbūves teritorija, izvirzot papildus nosacījumus jaunas apbūves veidošanai.

Antiņciems

Antiņciema robežas minimāli koriģētas, pieskaņojot tās Ķemeru nacionālā parka ainavu aizsardzības zonas robežām, funkcionālo zonējumu veido Lauku zemes, Meži un purvi un Mazstāvu dzīvojamā apbūve ar palielinātu brīvās teritorijas īpatsvaru Ķemeru nacionālā parka ainavu aizsardzības zonā.

Apšuciems

Teritorijas plānojumā saglabātas Engures pagasta teritorijas plānojumā noteiktās ciema robežas un plānotā teritorijas izmantošana - plānotas jaunas apbūves teritorijas abpus autoceļam V1448. Dienvidos no autoceļa būvniecības apstākļi vērtējami kā salīdzinoši labi, prioritāte –dzīvojamās apbūves un publiskas infrastruktūras izvietošana (Jaukta apbūve). Ziemeļu pusē no autoceļa V1448 teritorija apbūvei nosacīti mazāk piemērota (nepieciešama inženiertehniskā sagatavošana, rekonstruējot meliorācijas sistēmas), šeit, veidojot dzīvojamās apbūves teritorijas, maksimāli saglabājamās mežu platības, būvniecībai paredzot brīvās teritorijas un veidojot mežaparka tipa apbūvi. Pie autoceļiem P128 un V1448 plānota Jaukta apbūve (J) ar plašām izmantošanas iespējām. Esošās dzīvojamās apbūves teritorijas jūras pusē no autoceļa P128 noteiktas kā Mazstāvu dzīvojamā apbūve. Ciema piejūras Z daļa noteikta kā vēsturiskās apbūves teritorija.

Bērzciems

Saglabātas noteiktās ciema robežas, ko veido divas telpiski nesavienotas teritorijas. Z daļas noteikta kā Jaukta teritorija. Funkcionālo zonējumu ciema D daļā veido Mazstāvu dzīvojamā apbūve, Jaukta apbūve, Pludmale un Publiskā ārtelpa. Kā Ražošanas apbūve noteikta esošā ražošanas apbūves teritorija (zivju cehs). Visa ciema D daļa noteikta kā vēsturiskās apbūves teritorija.

Bigauņciems

Saglabātas Lapmežciema pagasta teritorijas plānojumā noteiktās ciema robežas un funkcionālais zonējums. Plašas Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas uz rietumiem no autoceļa P128, paredzot retinātas dzīvojamās apbūves – mežaparka veidošanu

no jūras tālākajās, šobrīd neapbūvētajās zemes vienībās. Atsevišķas Jauktas apbūves un Publiskās apbūves teritorijas. Krasta kāpu aizsargjoslā esošās apbūves teritorijas (Aizsargjoslu likuma izpratnē) noteiktas kā Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas ar ierobežotākām izmantošanas iespējām. Teritorijas bez apbūves, - kā Publiskā ārtelpa. Ciema D un DR daļās, kas iekļaujas Ķemeru nacionālā parka ainavu aizsardzības zonā, veidojamas Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas ar palielinātu brīvās teritorijas īpatsvaru.

Čaukciems

Ciema robežas saglabātas noteiktajā apjomā un atbilst Ķemeru nacionālā parka ainavu aizsardzības zonas robežai. Zonējumu veido Lauku zemes un Meži un purvi.

Engure

Engures ciema robežas nav grozītas. Ciema funkcionālo zonējumu veido plašas Mazstāvu dzīvojamā apbūves teritorijas un atsevišķas Jaukta apbūves, Publiskās apbūve un Ražošanas apbūves zonas.

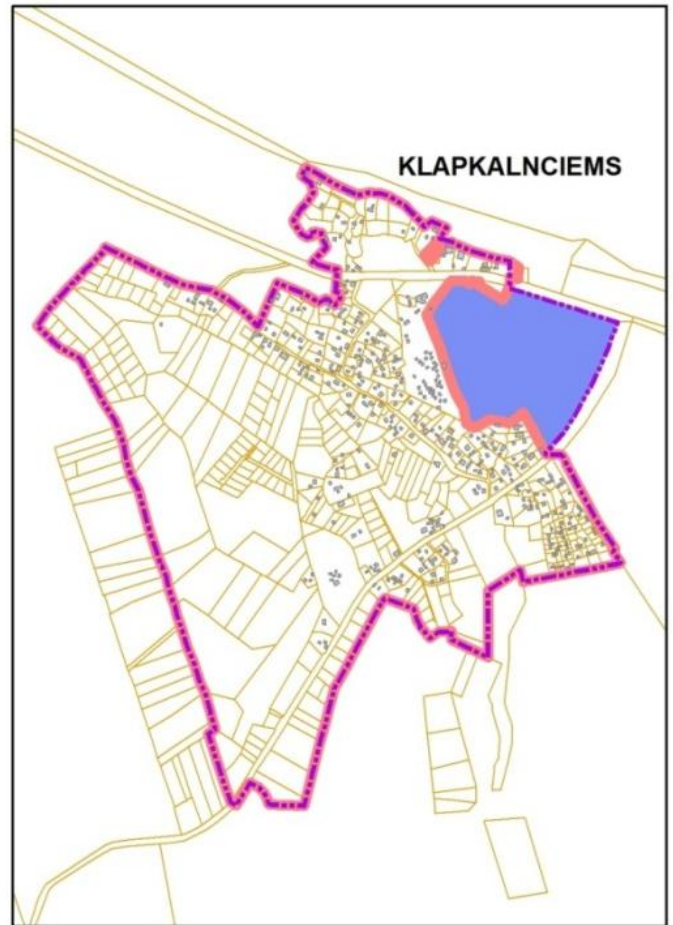
Engures ostas teritorija izdalīta kā atsevišķa zona - Osta. Teritorijas plānojumā saglabātas iepriekšējā plānojumā noteiktās perspektīvās apbūves teritorijas ciema rietumu daļā (Mazstāvu dzīvojamā apbūve mežaparkā). Noteikta vēsturiskās apbūves zona.

Ezernieki

Ezernieku ciema robežas noteiktas Engures pagasta teritorijas plānojumā attēlotajā apjomā, aptverot apdzīvotās vietas (viensētu grupas) teritoriju pie autoceļa V1441. Funkcionālās zonas - Mazstāvu dzīvojamā apbūve un Mazstāvu dzīvojamā apbūve mežaparkā.

Klapkalnciems

Klapkalnciema robežām pievienota viena zemes vienība „Saullēkti” (sastāv no divām zemes vienībām ar kadastra apzīmējumiem 90500090307 un 90500090483). Zemes vienība atrodas ciema ziemeļaustrumu stūrī, starp valsts autoceļu P128 un Lāčupīti⁵⁰

APZĪMĒJUMI: ■ Teritorijas, kas izslēgtas no ciemu teritorijām
■ Teritorijas, kas pievienotas ciemu teritorijām

Teritorijas plānojumā noteiktās ciemu robežas
 Esošās ciemu robežas

31.attēls. Klapkalnciema robežu izmaiņas

Zemes vienībā konstatēti pamati, kas reģistrēti Kadastra informācijas sistēmā (kadastra apzīmējums) 90500090483001, zemes vienības atļautā izmantošana noteikta kā Mazstāvu dzīvojamā apbūve (DzM2) - teritorija krasta kāpu aizsargjoslā, kur galvenā izmantošana ir dzīvojamo māju apbūve vietās, kur ir esoša vai bijusi apbūve, bet papildus izmantošana - citas atļautās izmantošanas.

No Klapkalnciema robežām ciema ziemeļaustrumu daļā izslēgta zemes vienība „Valsts mežs Klapkalnciems” (kadastra apzīmējums 90500090428).

Klapkalnciema zonējumu veido Mazstāvu dzīvojamā apbūve un atsevišķas Jauktas apbūves un Labiekārtotas ārtelpas teritorijas. Saglabātas Engures

⁵⁰ mēroga dēļ 31.attēlā nav saskatāma

pagasta teritorijas plānojumā plānotās plašās Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas teritorijā starp autoceļiem P128 un V1449. Gar autoceļu V1449 pie ciema Z robežas plānota Jaukta apbūve.

Ķesterciems

Saglabātas noteiktās ciema robežas, funkcionālo zonējumu veido Mazstāvu dzīvojamā apbūve un atsevišķas Jauktas apbūves teritorijas („Albatross” teritorija un teritorija Z daļā pie Ķesterciema ceļa), kā Daudzstāvu dzīvojamā apbūve noteiktas esošās apbūves teritorijas. Saglabātas spēkā esošajā Engures teritorijas plānojumā noteiktās Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas mežaparkā neapbūvētajās teritorijās ciema D, centrālajā un Z daļās, kur jau izklaidus izvietotas viensētas.

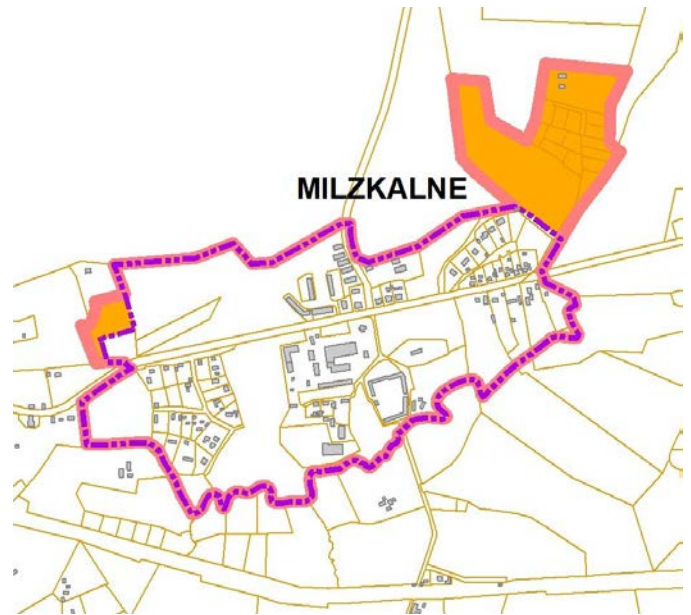
Lapmežciems

Ciema robežas saglabātas spēkā esošā Lapmežciema pagasta teritorijas plānojumā noteiktajā apjomā, funkcionālo zonējumu veido Mazstāvu dzīvojamā apbūve, centrālajā daļā - Jaukta apbūve, Publiskā apbūve, kā Daudzstāvu dzīvojamā apbūves teritorijas noteiktas esošās apbūves robežas. Ciema R daļas teritorijas Ķemeru nacionālā parka ainavu aizsardzības zonā noteiktas kā Meži un purvi. Visa apbūve krasta kāpu aizsargjoslā, izņemot bijušo armijas teritoriju, noteikta kā vēsturiskā apbūve.

Milzkalne

Grozītas ciema robežas, pievienojot dzīvojamās apbūves veidošanai zemesgabalos sadalītās teritorijas ar izbūvētu elektroapgādi ciema Z daļā un zemes vienību ciema R daļā (saņemts īpašnieka iesniegums ar lūgumu iekļaut zemes vienību ciema robežās) (32.attēls).

Ciema robežās ietilpst dzīvojamās apbūves teritorijas, Šlokenbekas muižas ansamblis, ražošanas, publiskās apbūves un dārzu teritorijas. Ciema ZA stūris notiekts kā Lauku zemes un tā attīstība plānotā tālākā plānošanas periodā.

APZĪMĒJUMI:

- Teritorijas, kas izslēgtas no ciemu teritorijām
- Teritorijas, kas pievienotas ciemu teritorijām

- Teritorijas plānojumā noteiktās ciemu robežas
- Esošās ciemu robežas

32.attēls. Milzkalnes ciema robežu izmaiņas

Pļieņciems

Saglabātas Engures pagasta teritorijas plānojumā noteiktās ciema robežas, funkcionālo zonējumu veido Mazstāvu dzīvojamā apbūve un Jauktas apbūves teritorijas ciema R daļā, saglabātas spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteiktās Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas mežaparkā neapbūvētās teritorijās ciema D daļā (plašas teritorijas), R un Z daļās.

Pļieņciema un Apšuciema teritorijas saskaras. Ciema D daļā pirms teritoriju apbūves nepieciešama teritorijas inženiertehniskā sagatavošana, izbūvējot meliorācijas sistēmas.

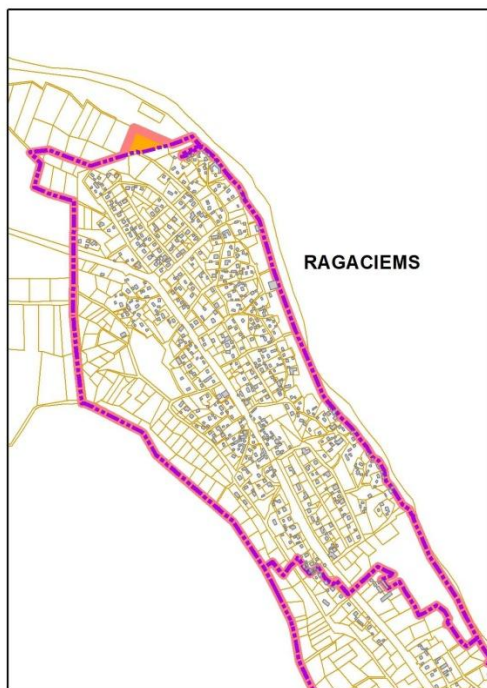
Ragaciems

Ragaciema robežās iekļauta viena zemes vienība - „Upīši”, kas atrodas ciema ziemeļu daļā (kadastra apzīmējums 90660010282). Saskaņā ar kadastra izformācijas sistēmas datiem⁵¹, zemes vienībā atrodas desmit būves. 18.06.2012. ekspertu komisijas atzinumā par teritorijā sastopamajiem biotopiem un

⁵¹ www.kadastrs.lv

sugām norādīts, ka „šajā zemes gabalā visā tā teritorijā konstatēts biotops mežainas jūrmalas kāpas, taču, tā kā teritorija agrāk izmantota kā pionieru nometne un dabā ir konstatējamas pazīmes par agrāko darbību (ēka, ēkas pamati, izmainīta zemesedze), tad šeit pieļaujama mazstāvu dzīvojamā apbūve vai rekreācijai paredzētas maza izmēra ēkas”. Zemes vienība atrodas Ķemeru nacionālā parka ainavu aizsardzības zonā un krasta kāpu aizsargjoslā, jebkāda jauna būvniecība iespējama vienīgi saskaņā ar Aizsargjoslu likuma prasībām. (33.attēls).

Ragaciema funkcionālo zonējumu galvenokārt veido Mazstāvu dzīvojamās apbūves un Jauktas apbūves teritorijas. Krasta kāpu aizsargjoslā - Mazstāvu dzīvojamās apbūve, Jaukta apbūve un Publiskā ārtelpa. Jaunpievienoto teritoriju zonējums notiekts Mazstāvu dzīvojamā apbūve Ķemeru nacionālā parka ainavu aizsardzības zonā.

APZĪMĒJUMI:

- Teritorijas, kas pievienotas ciemu teritorijām
- Teritorijas plānojumā noteiktās ciemu robežas
- Esošās ciemu robežas

33.attēls. Ragaciema robežas izmaiņas

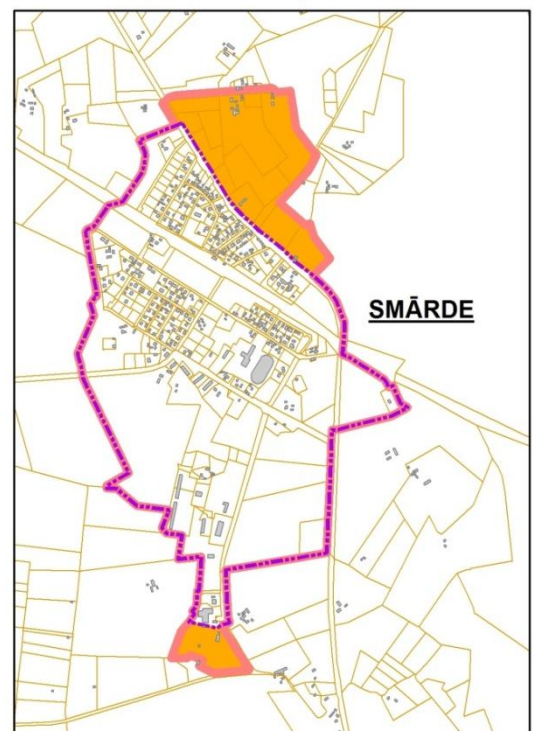
Rauda

Ciema robežas saglabātas spēkā esošajā Smārdes pagasta teritorijas plānojumā noteiktajā apjomā.

Lielākā ciema daļa atrodas Tukuma novada Sēmes pagastā. Ņemot vērā esošo jaukto teritorijas izmantošanas raksturu (Raudas pansionāta dzīvojamās un palīgēkas, daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas, dārzi), plānotā ciema izmantošana noteikta kā Jaukta apbūve.

Smārde

Smārdes ciemam pievienotas jau daļēji apbūvētās dzīvojamās apbūves teritorijas ciema Z daļā, kurās jau izbūvētas inženierkomunikācijas (elektroapgāde). Apbūvēta zemes vienība pie D robežas iekļauta ciemā. Funkcionālo zonējumu veido esošās dzīvojamās apbūves teritorijas (Mazstāvu dzīvojamā apbūve un Daudzstāvu dzīvojamā apbūve) ciema centrālajā daļā ap dzelzceļa līniju, perspektīvās Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas ciema Z un D daļā, Ražošanas, Jaukta un Publiskā apbūve ciema D daļā.

34.attēls. Smārdes ciema robežas izmaiņas

- Teritorijas plānojumā noteiktās ciemu robežas
- Esošās ciemu robežas

APZĪMĒJUMI:

- Teritorijas, kas izslēgtas no ciemu teritorijām
- Teritorijas, kas pievienotas ciemu teritorijām

2.5.Lauku teritorijas funkcionālais zonējums

Lauku teritorijas (ārpus ciemiem) funkcionālais zonējums:

- plašas teritorijas noteiktas kā **LAUKU ZEMES (L)**, piedāvājot lauku teritorijās attīstīt ne tikai lauksaimniecību, bet arī izmantot lauku teritoriju kā vietu dzīvošanai, komerciāla un sabiedriska rakstura apbūves un ražošanas apbūves attīstībai, kā arī dažāda cita rakstura būvju izvietošanai saskaņā ar Apbūves noteikumos atļauto izmantošanu;
- esošas mežu un purvu teritorijas iekļautas funkcionālajā zonā **MEŽI UN PURVI (M)**, kur primārais izmantošanas veids ir vides aizsardzība, mežsaimnieciskā darbība un teritoriju izmantošana rekreācijai;
- lidlauka *Tukums* teritorija noteikta kā LIDLAKS (LL), tai pieguļošās esošās ražošanas teritorijas, Smārdes Industriālā parka un bijušās militārā lidlauka būves iekļautas funkcionālajās zonās RAŽOŠANAS APBŪVE (R), JAUKTA APBŪVE (J), esošas un plānotās derīgo izrakteņu teritorijas kā RAŽOŠANAS APBŪVE (Rk), kur galvenā izmantošana ir derīgo izrakteņu ieguve.
- esošajām un plānotajām dzīvojamās apbūves teritorijām pie Tukuma pilsētas D robežas, pie autoceļa V1448 un uz Z no Smārdes ciema saglabāta Smārdes pagasta plānojumā noteiktā izmantošana – MAZSTĀVU DŽĪVOJAMĀ APBŪVE, pie Tukuma robežas arī JAUKTA APBŪVE.
- atsevišķi nelieli, izklaidus izvietoti esoši objekti lauku teritorijā iekļauti funkcionālajās zonās JAUKTA APBŪVE un RAŽOŠANAS APBŪVE

2.6.Teritorijas un objekti ar īpašiem noteikumiem

Teritorijas plānojuma grafiskās daļas kartē „Engures novada teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” attēlotas teritorijas un objekti ar īpašiem noteikumiem:

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti, to funkcionālās zonas

Saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem attēlotas novadā esošo īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un objektu robežas un funkcionālās zonas. Teritoriju atļauto izmantošanu nosaka vispārējie un individuālie aizsargājamo teritoriju izmantošanas noteikumi.

Kultūras pieminekļu atrašanās vietas

Kartē attēlotas kultūras pieminekļu atrašanās vietas to robežas un attēlotas aizsargjoslas. Kultūras pieminekļu izmantošanas noteikumus nosaka normatīvie akti, kas regulē kultūras pieminekļu aizsardzību.

Vēsturiskās apbūves teritorijas

Ar mērķi saglabāt piekrastei raksturīgu kultūrvēsturisko ainavu, identitāti un raksturu, Teritorijas plānojumā noteiktas vēsturiskās apbūves teritorijas piekrastes ciemos – Kartē attēlotas to robežas, Apbūves noteikumos iekļautas papildus prasības būvniecībai teritorijās.

Aizsargjoslas

Atbilstoši normatīvo aktu prasībām un mēroga noteiktībai attēlotas 10 m un platākas aizsargjoslas un visas aizsargjoslas, kas nosakāmas teritorijas plānojumā – ielu sarkanās līnijas, applūstošās teritorijas, mežu aizsargjoslas ap pilsētām u.c.

Gaisa satiksmes radītā paaugstinātā trokšņa zona

Kartē attēlota gaisa satiksmes radītā paaugstinātā trokšņa zona. Apbūves noteikumos noteikti papildus noteikumi teritorijās, kurās pārsniegti trokšņa robežlielumi.

Teritorijas lidlauka aizsardzībai

Saskaņā ar likumu „Par aviāciju” kartēs attēlotas teritorijas lidlauka aizsardzībai, kurām Apbūves noteikumos noteikti atsevišķi ierobežojumi būvniecībai

Teritorijas autostāvvietu izvietošanai Ķemeru nacionālā parka dabas lieguma zonā

Lai mērķtiecīgi novirzīta tūristu plūsmu pa takām, laipām un veicinātu trauslās piekrastes ekosistēmas saglabāšanu, Kartē attēlotas teritorijas pārdomātu stāvvietu organizēšanai un ierīkošanai. Jebkāda būvniecība teritorijās veicama vienīgi saskaņā ar Ķemeru nacionālā parka saskaņojumu un ievērojot parka izmantošanas noteikumus.

1.pielikums. Engures novada derīgo izrakteņu atradnes

1. tabula. Dolomīta atradņu raksturojums

Nr. p. k.	Nosaukums, pagasts	CaO, % MgO, % no - līdz	Spiedes pre- testība sau- sam paraugam paraugam, MPa, no-līdz	Biezums, m		Platī- ba, ha	Krājumi, tūkst.m ³ , 2006.01.01.			Izpē- tes gads	Izmantošanas nozares, ku- rām atradnes pētītas
				segkār- tas, no-līdz vid.	derīgā slāņa no-līdz vid.		izpētītie A	novērtētie N	prognozētie P		
1.	Smārde – dolomīts, Smārdes pag.	<u>28,3-29,6</u> 19,3-20,5	38 - 74	<u>0,5-3,5</u> -	<u>1,6-4,0</u> 2,9	3,5	49,9	50,3	-	1958	kaļķu ražošanai

2. tabula. Māla atradņu raksturojums

Nr. p. k.	Nosaukums, pagasts	Kvalitātes raksturojums		Biezums, m		Platība, ha	Krājumi, tūkst. m ³ , 2006.01.01.			Izpē- tes gads	Izmantošanas nozares, ku- rām atradnes pētītas
		māla frakcija <0.005 mm, % no-līdz	CO ₂ saturs, % no-līdz	segkār- tas no-līdz vid.	derīgā slāņa no-līdz vid.		izpētī- tie A	novēr- tētie N	progno- zētie P		
1.	Smārde – māls, Smārdes pag.	41,0-57,6	3,0-10,1	<u>0,5-1,9</u> -	<u>1,1-2,5</u> 1,8	28,0	-	492,8	-	1954	ķieģeļu ražošanai

3. tabula. Saldūdens kaļķieža atradņu raksturojums

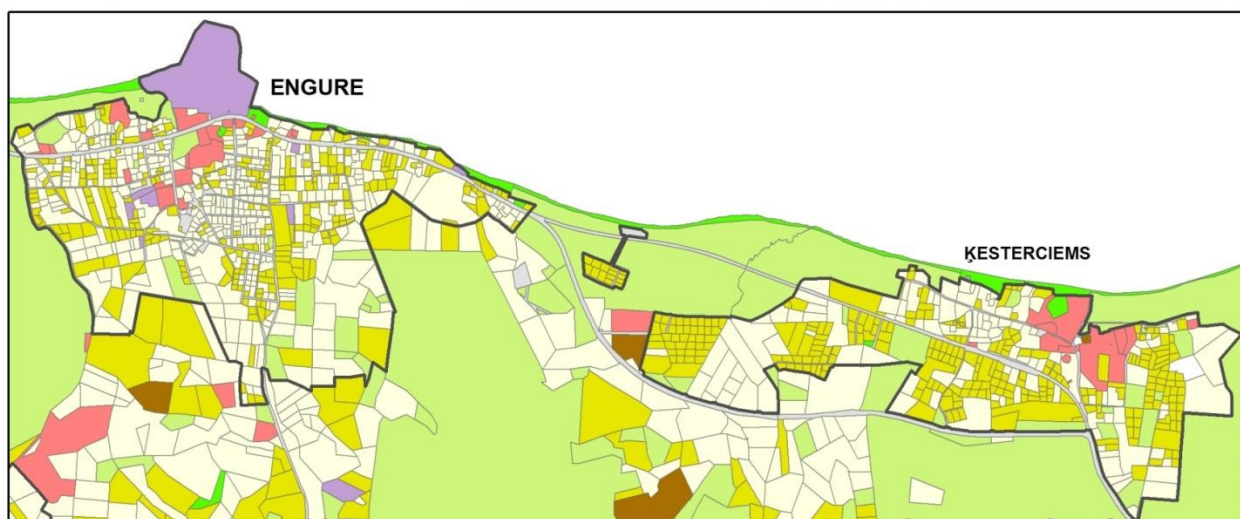
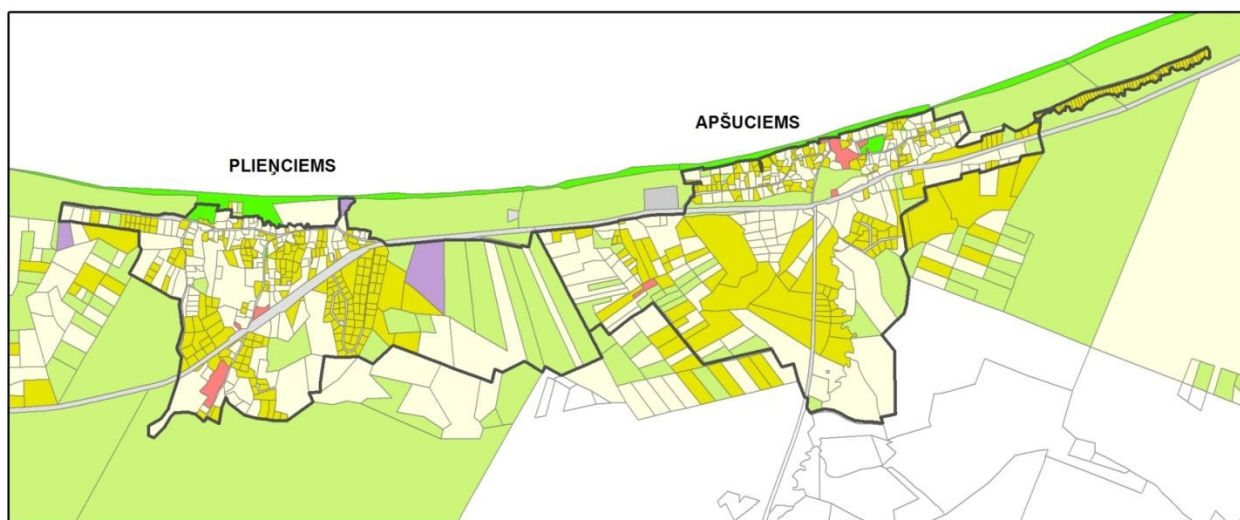
Nr. p. k.	Nosaukums, pagasts	CaCO ₃ , % saturs, % no-līdz	Frakcijas <0,25 mm saturs, % no-līdz	Biezums, m		Platība, ha	Krājumi, tūkst.m ³ , izpētes gadā			Izpē- tes gads	Izmantošanas nozares, kurām atradne pētīta
				segkārtas no-līdz vid.	derīgā slāņa no-līdz vid.		izpētītie A	novērtētie N	progno- zētie P		
1.	Brūži, Smārdes pag.	82,5-91,5	69,4-74,0	<u>0,2-1,4</u> 0,6	<u>0,3-2,5</u> 1,3	1,6	26,2	-	-	1954	augšnes kaļķošanai

4. tabula. Smilts un smilts-grants atradņu raksturojums

Nr. p. k.	Nosaukums, pagasts	Kvalitātes raksturojums		Biezums, m		Platība, ha	Krājumi, tūkst. m ³ , 2006.01.01.			Izpētes gads	Izmantošanas nozares, kurām atradnes pētītas
		grants un akmeņi >5,0 mm, % no-līdz	smilts <5,0 mm, % no-līdz	segkārtas no-līdz vid.	derīgā slāņa no-līdz vid.		izpētītie A	novērtētie N	prognozētie P		
1.	Bērziņi, Smārdes pag.	0,0-55,6	44,4-100	<u>0,3-4,8</u> 1,4	<u>1,6-16,4</u> 7,1	13,1	496,1	-	-	1988 2005	būvniecībai, ceļu būvei
2.	Bērziņi II, Smārdes pag.	0,0-74,1	25,9-100	<u>0,0-3,9</u> -	<u>8,1-15,2</u> 13,1	28,2	3736,4	-	-	1990	ceļu būvei
3.	Radziņciems, Smārdes pag.	0,0-40,5	59,5-100	<u>0,0-1,5</u> -	<u>0,6-8,6</u> 3,7	1,7	42,6	-	-	2003	ceļu būvei
4.	Rīdeļi, Engures pag.	vid.12,3	nav datu	nav datu	vid.12,0	22,9	-	-	4000	1979	būvniecībai, ceļu būvei
5.	Ruži, Smārdes pag.	7,4-27,3	78,7-92,6	<u>1,3-1,7</u> 1,5	<u>9,5-16,5</u> 13,2	23,5	125,8	-	-	2004	būvniecībai, ceļu būvei
6.	Tukums I, Smārdes pag.	22,0-64,0	10,5-53,0	<u>0,0-1,3</u> -	vid.10,1	5,7	418,7	-	-	1950 1953	dzelzceļu uzbērumiem
7.	Valgums, Smārdes pag.	0,0-31,6	68,4-100	<u>0,1-0,3</u> 0,2	<u>1,3-9,9</u> 4,2	11,5	484,0	-	-	1975	ceļu būvei

5.tabula. Ūdens horizontu raksturojums

Pagasts	Ūdens horizonts (komplekss)	Urbuma dziļums,m	Līmenis, m	Sausne, g/l	Kopēja cietība, mekv/l	SO ₄ , mg/l	Piezīmes
Engures	Q	30-32	3.5	0.2-0.5	4-8		
	D3gj	50-100	+2-6	0.3-0.9	4.4- 13.9	15-150	atsevišķos urbumos SO ₄ līdz 330 -480 mg/l
	D2br	76-174	2-8	0.3-0.5	5-7.4	40-120	
Lapmežciema	D3gj+am	30-140	+0.2-7.5	0.6-0.8	8-12	220-340	atsevišķos urbumos sausne līdz 1.1g/l, SO ₄ līdz 560mg/l
Smārdes	D3pl-aml	45-100	0.5-66	0.35-0.6	6-10	20-40	atsevišķos urbumos sausne līdz 1.3g/l, SO ₄ līdz 300-400mg/l
	D3am	56-120	6-42	0.2-0.5	4-9	20-110	
	D3gj	110-210	9-60		8-14	80-300	
	D2ar+br	300-330	35-50	0.2-0.35	3-5	5-50	

1.daļa. Engures novada ciemu nekustamo īpašumu lietošanas mērķi¹

APZĪMĒJUMI:

▭ Ciema robeža

▭ Zemes vienību robeža

▭ 0101 - Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība

▭ 0201 - Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība

▭ 0202 - Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu

▭ 0501 - Dabas pamatnes, parki, zaļās zonas un citas rekreācijas nozīmes objektu teritorijas, ja tajās atļautā saimnieciskā darbība nav pieskaitāma pie kāda cita klasifikācijā norādīta lietošanas mērķa

▭ 0907 - Kapsētu teritorijas un ar tām saistīto ceremoniālo ēku un krematoriju apbūve

▭ 0301 - Publiskie ūdeņi

▭ 0600 - Neapgūta individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme

▭ 0601 - Individuālo dzīvojamo māju apbūve

▭ 0701 - Vienstāva un divstāvu daudzdzīvokļu māju apbūve

▭ 0702 - Trīs, četrus un piecus stāvu daudzdzīvokļu māju apbūve

▭ 0801 - Komerccdarbības objektu apbūve

▭ 0901 - Izglītības un zinātnes iestāžu apbūve

▭ 0902 - Ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūve

▭ 0903 - Valsts un pašvaldību pārvaldes iestāžu apbūve

▭ 0905 - Reliģisko organizāciju ēku apbūve

▭ 0908 - Pārējo sabiedriskās nozīmes objektu apbūve

▭ 1001 - Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve

▭ 1002 - Noliktavu apbūve

▭ 1003 - Lauksaimnieciska rakstura uzņēmumu apbūve

▭ 1004 - Zivsaimniecību un zivjaudzētavu apbūve

▭ 1005 - Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu apbūve

▭ 1107 - Jūras ostas un jūras ostu terminālu apbūve

▭ 1101 - Zeme dzelzceļa infrastruktūras zemes nodalījuma joslā un ceļu zemes nodalījuma joslā

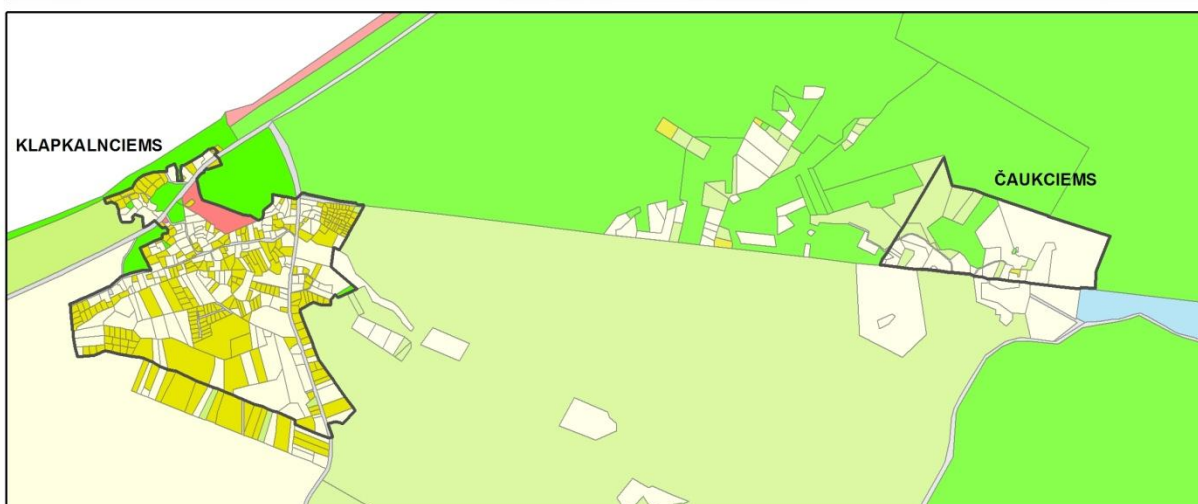
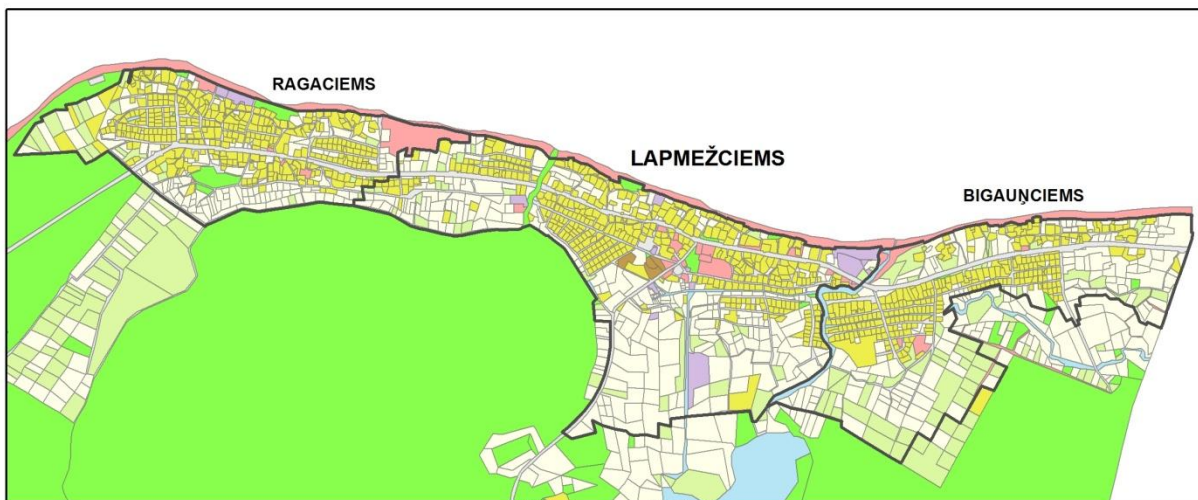
▭ 1103 - Dzelzceļa staciju, autoostu, civilo lidostu un upju ostu apbūve

▭ 1105 - Atsevišķi nodalītas atklātas autostāvvietas

▭ 1201 - Ar maģistrālajām elektropārvades un sakaru līnijām un maģistrālajiem naftas, naftas produktu, ķīmisko produktu, gāzes un ūdens cauruļvadiem saistīto būvju, ūdens ņemšanas un notekūdeņu attīrīšanas būvju apbūve

▭ 0906 - Valsts aizsardzības nozīmes objektu, drošības, policijas, ugunsdzēsības un glābšanas, robezsardzes un soda izciešanas iestāžu apbūve

¹ attēlu sagatavošanā izmantoti Valsts zemes dienesta izsniegtā kadastra informācija teritorijas plānojuma izstrādei

APZĪMĒJUMI:

 Ciema robeža

 Zemes vienību robeža

 0101 - Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība

 0201 - Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība

 0202 - Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu

0501 - Dabas pamatnes, parki, zaļās zonas un citas rekreācijas nozīmes objektu teritorijas, ja tajās atļautā saimnieciskā darbība nav pieskaitāma pie kāda cita klasifikācijā norādīta lietošanas mērķa

0907 - Kapsētu teritorijas un ar tām saistīto ceremoniālo ēku un krematoriju apbūve

 0301 - Publiskie ūdeņi

 0600 - Neapgūta individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme

0601 - Individuālo dzīvojamo māju apbūve

0701 - Vienstāva un divstāvu daudzdzīvokļu māju apbūve

 0702 - Trīs, četrus un piecus stāvu daudzdzīvokļu māju apbūve

 0801 - Komerccarbības objektu apbūve

0901 - Izglītības un zinātnes iestāžu apbūve

0902 - Ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūve

0903 - Valsts un pašvaldību pārvaldes iestāžu apbūve

0905 - Reliģisko organizāciju ēku apbūve

0908 - Pārējo sabiedriskās nozīmes objektu apbūve

 1001 - Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve

1002 - Noliktavu apbūve

1003 - Lauksaimnieciska rakstura uzņēmumu apbūve

1004 - Zivsaimniecību un zivjaudzētavu apbūve

1005 - Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu apbūve

1107 - Jūras ostas un jūras ostu terminālu apbūve

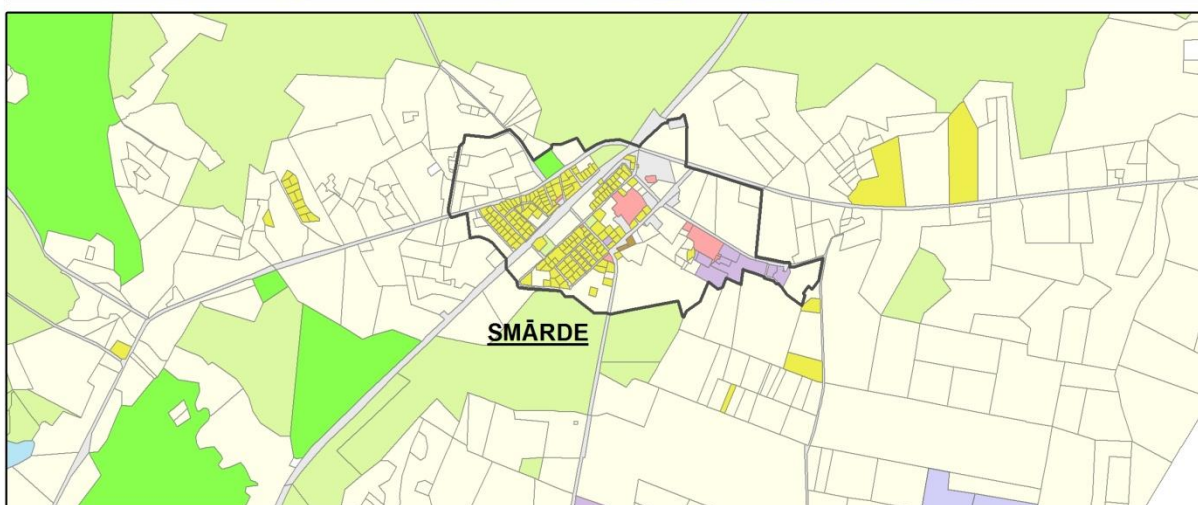
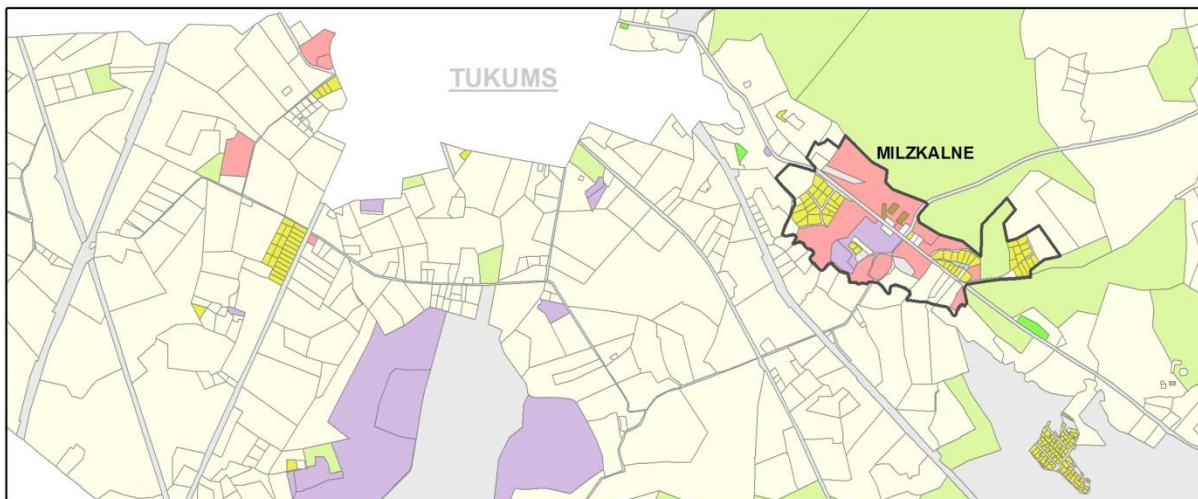
 1101 - Zeme dzelzceļa infrastruktūras zemes nodalījuma joslā un ceļu zemes nodalījuma joslā

1103 - Dzelzceļa staciju, autoostu, civilo lidostu un upju ostu apbūve

1105 - Atsevišķi nodalītas atklātas autostāvvietas

1201 - Ar maģistrālajām elektropārvades un sakaru līnijām un maģistrālajiem naftas, naftas produktu, ķīmisko produktu, gāzes un ūdens cauruļvadiem saistīto būvju, ūdens ņemšanas un notekūdeņu attīrīšanas būvju apbūve

0906 - Valsts aizsardzības nozīmes objektu, drošības, policijas, ugunsdzēsības un glābšanas, robezsardzes un soda izciešanas iestāžu apbūve

APZĪMĒJUMI:

 Ciema robeža

 Zemes vienību robeža

 0101 - Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība

 0201 - Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība

 0202 - Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu

0501 - Dabas pamatnes, parki, zaļās zonas un citas rekreācijas nozīmes objektu teritorijas, ja tajās atļautā saimnieciskā darbība nav pieskaitāma pie kāda cita klasifikācijā norādīta lietošanas mērķa

0907 - Kapsētu teritorijas un ar tām saistīto ceremoniālo ēku un krematoriju apbūve

 0301 - Publiskie ūdeņi

 0600 - Neapgūta individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme

0601 - Individuālo dzīvojamo māju apbūve

0701 - Vienstāva un divstāvu daudzdzīvokļu māju apbūve

 0702 - Trīs, četru un piecu stāvu daudzdzīvokļu māju apbūve

 0801 - Komerccarbības objektu apbūve

0901 - Izglītības un zinātnes iestāžu apbūve

0902 - Ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūve

0903 - Valsts un pašvaldību pārvaldes iestāžu apbūve

0905 - Reliģisko organizāciju ēku apbūve

0908 - Pārējo sabiedriskās nozīmes objektu apbūve

 1001 - Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve

1002 - Noliktavu apbūve

1003 - Lauksaimnieciska rakstura uzņēmumu apbūve

1004 - Zivsaimniecību un zivjaudzētavu apbūve

1005 - Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu apbūve

1107 - Jūras ostas un jūras ostu terminālu apbūve

 1101 - Zeme dzelzceļa infrastruktūras zemes nodalījuma joslā un ceļu zemes nodalījuma joslā

1103 - Dzelzceļa staciju, autoostu, civilo lidostu un upju ostu apbūve

1105 - Atsevišķi nodalītas atklātas autostāvvietas

1201 - Ar maģistrālajām elektropārvades un sakaru līnijām un maģistrālajiem naftas, naftas produktu, ķīmisko produktu, gāzes un ūdens cauruļvadiem saistīto būvju, ūdens ņemšanas un notekūdeņu attīrīšanas būvju apbūve

0906 - Valsts aizsardzības nozīmes objektu, drošības, policijas, ugunsdzēsības un glābšanas, robezsardzes un soda izciešanas iestāžu apbūve

APZĪMĒJUMI:

 Ciema robeža

 Zemes vienību robeža

 0101 - Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība

 0201 - Zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība

 0202 - Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta ar normatīvo aktu

0501 - Dabas pamatnes, parki, zaļās zonas un citas rekreācijas nozīmes objektu teritorijas, ja tajās atļautā saimnieciskā darbība nav pieskaitāma pie kāda cita klasifikācijā norādīta lietošanas mērķa

0907 - Kapsētu teritorijas un ar tām saistīto ceremoniālo ēku un krematoriju apbūve

 0301 - Publiskie ūdeņi

 0600 - Neapgūta individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme

0601 - Individuālo dzīvojamo māju apbūve

0701 - Vienstāva un divstāvu daudzdzīvokļu māju apbūve

 0702 - Trīs, četru un piecu stāvu daudzdzīvokļu māju apbūve

 0801 - Komerccarbības objektu apbūve

0901 - Izglītības un zinātnes iestāžu apbūve

0902 - Ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūve

0903 - Valsts un pašvaldību pārvaldes iestāžu apbūve

0905 - Reliģisko organizāciju ēku apbūve

0908 - Pārējo sabiedriskās nozīmes objektu apbūve

 1001 - Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve

1002 - Noliktavu apbūve

1003 - Lauksaimnieciska rakstura uzņēmumu apbūve

1004 - Zivsaimniecību un zivjaudzētavu apbūve

1005 - Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu apbūve

1107 - Jūras ostas un jūras ostu terminālu apbūve

 1101 - Zeme dzelzceļa infrastruktūras zemes nodalījuma joslā un ceļu zemes nodalījuma joslā

1103 - Dzelzceļa staciju, autoostu, civilo lidostu un upju ostu apbūve

1105 - Atsevišķi nodalītas atklātas autostāvvietas

1201 - Ar maģistrālajām elektropārvades un sakaru līnijām un maģistrālajiem naftas, naftas produktu, ķīmisko produktu, gāzes un ūdens cauruļvadiem saistīto būvju, ūdens ņemšanas un notekūdeņu attīrīšanas būvju apbūve

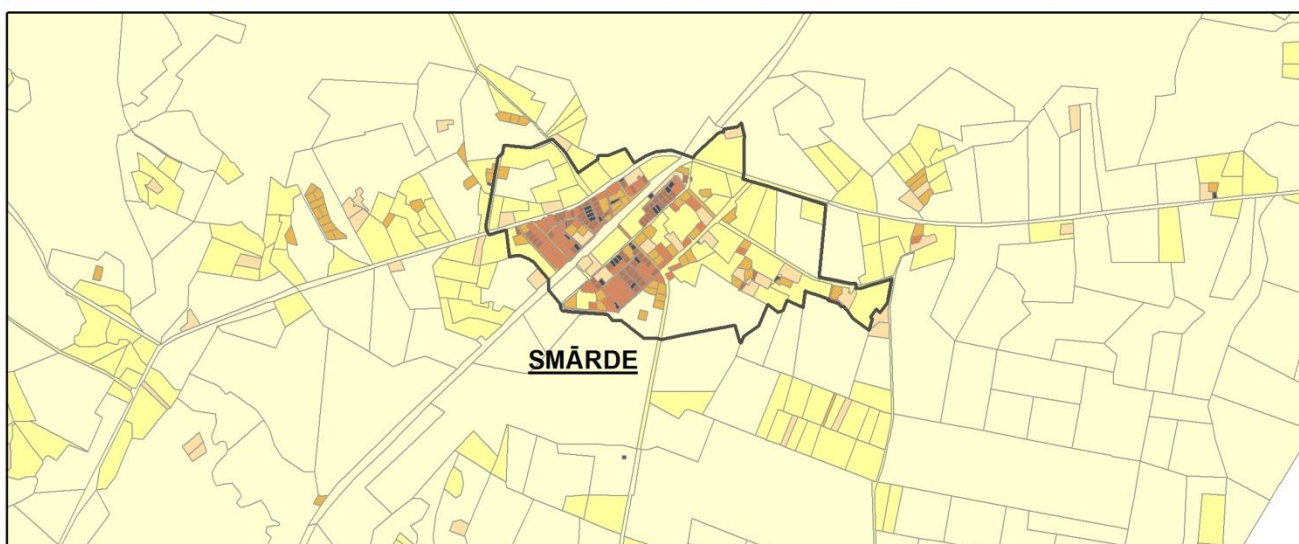
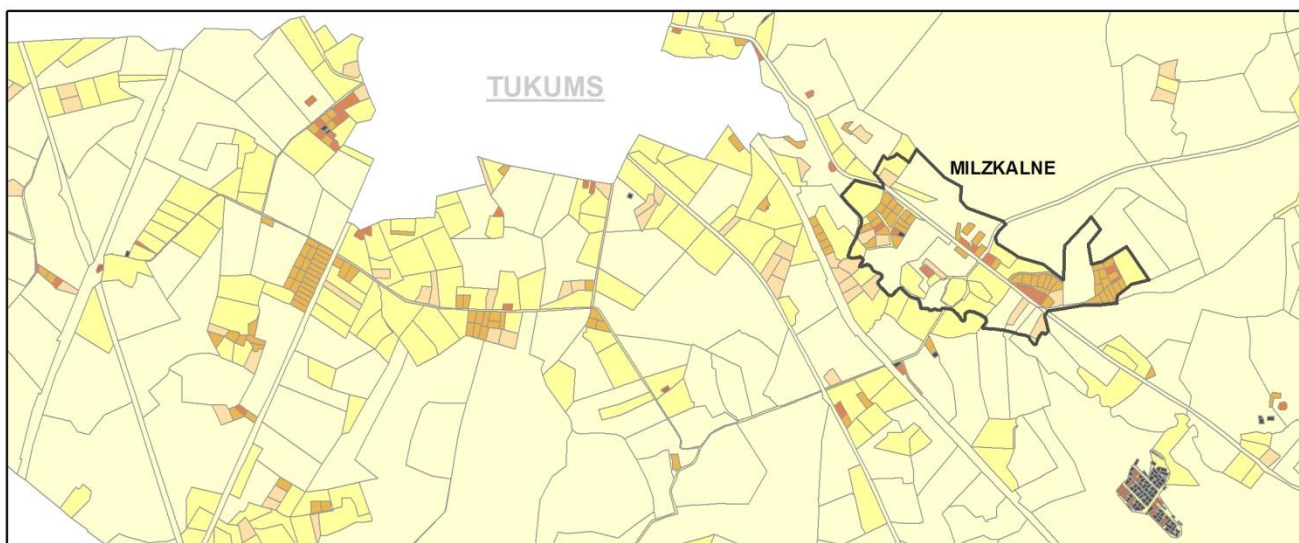
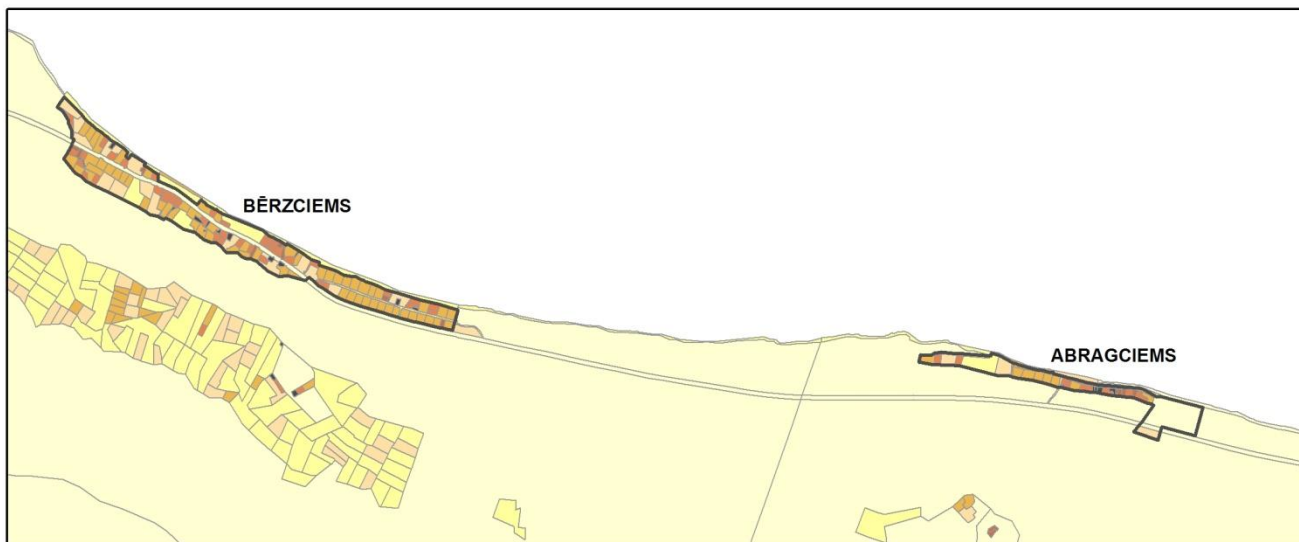
0906 - Valsts aizsardzības nozīmes objektu, drošības, policijas, ugunsdzēsības un glābšanas, robežsardzes un soda izciešanas iestāžu apbūve

2.daļa. Engures novada ciemu esošo zemes vienību platības

APZĪMĒJUMI: Platība (m²)

	< 1200		1500- 2500		5000- 10 000		> 50 000
	1200- 1500		2500- 5000		10 000- 50 000		Ciema robeža

APZĪMĒJUMI: Platība (m²)

	< 1200		1500- 2500		5000- 10 000		> 50 000
	1200- 1500		2500- 5000		10 000- 50 000		Ciema robeža

APZĪMĒJUMI: Platība (m²)

	< 1200		1500- 2500		5000- 10 000		> 50 000
	1200- 1500		2500- 5000		10 000- 50 000		Ciema robeža

3.pielikums. Spēkā esošo plānotās (atļautās) izmantošanas veidu pārejas tabula

MEŽI UN PURVI (M)	<ul style="list-style-type: none"> • Engures Dabas pamatnes teritorijas, valsts un privātie meži (D) • Smārdes Meža teritorijas (MT) • Lapmežciema Lauksaimniecībā un mežsaimniecībā izmantojamas teritorijas ar viensētu apbūvi ĶNP ainavu aizsardzības zonā (AV) • Smārdes Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (Z) • Lapmežciema Apstādījumi un dabas teritorija ĶNP ainavu aizsardzības zonās (AA) • Lapmežciema Dabas teritorijas ĶNP dabas lieguma zonā (LA) • Lapmežciema Ceļu ainavu veidošanas teritorija ĶNP dabas lieguma zonā (LC) • Lapmežciema Viensēta ĶNP dabas lieguma zonā • Lapmežciema Dabas teritorijas ĶNP dabas rezervāta zonā
LAUKU ZEMES (L)	<ul style="list-style-type: none"> • Engures Lauksaimniecības teritorijas (L) • Smārdes Lauksaimniecības teritorijas (L) • Lapmežciema Lauksaimniecībā un mežsaimniecībā izmantojamas teritorijas ar viensētu apbūvi ĶNP ainavu aizsardzības zonā (AV) • Smārdes Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (Z) • Lapmežciema Apstādījumi un dabas teritorija ĶNP ainavu aizsardzības zonās (AA) • Lapmežciema Dabas teritorijas ĶNP dabas lieguma zonā (LA) • Lapmežciema Ceļu ainavu veidošanas teritorija ĶNP dabas lieguma zonā (LC) • Lapmežciema Viensēta ĶNP dabas lieguma zonā • Lapmežciema Dabas teritorijas ĶNP dabas rezervāta zonā
DĀRZI (D)	<ul style="list-style-type: none"> • Smārdes <i>Mazdārziņu un ģimenes dārzu teritorija (D)</i>
LABIEKĀRTOTAS DABAS TERITORIJAS (A)	<ul style="list-style-type: none"> • Smārdes Dabas teritorijas rekreācijai (A) • Engures Atpūtas objektu teritorijas (A)
DABAS TERITORIJAS (A1)	<ul style="list-style-type: none"> • Lapmežciema Apstādījumu un dabas teritorija (A)
PLUDMALE (PL)	<ul style="list-style-type: none"> • Lapmežciema Pludmale (PL) • pludmale Engures pagastā
KAPSĒTA (K)	<ul style="list-style-type: none"> • Lapmežciema <i>Kapsētas</i> • Engures <i>Kapsētas</i>
MAZSTĀVU DZĪVOJAMĀ APBŪVE (DzM)	<ul style="list-style-type: none"> • Engures Mazstāvu, savrupmāju un laiku apbūves dzīvojamās teritorijas (M) • Smārdes Individuālo ģimenes māju (savrupmāju) apbūves

	<p>teritorijas (SDZ)</p> <ul style="list-style-type: none"> Lapmežciema Savrupmāju (ģimenes māju) apbūves teritorija (SDz)
MAZSTĀVU DZĪVOJAMĀ APBŪVE (DzM1)	<ul style="list-style-type: none"> Engures Savrupmāju dzīvojamā apbūve mežaparkā (MP)
MAZSTĀVU DZĪVOJAMĀ APBŪVE (DzM2)	<ul style="list-style-type: none"> Lapmežciema Savrupmāju (ģimenes māju) apbūves teritorija krasta kāpu aizsargjoslā (SKDz) Engures Mazstāvu, savrupmāju un laiku apbūves dzīvojamās teritorijas (M) , kas atrodas krasta kāpu aizsargjoslā
MAZSTĀVU DZĪVOJAMĀ APBŪVE (DzM3)	<ul style="list-style-type: none"> Lapmežciema Apstādījumu teritorija ar savrupmāju apbūvi (ASDz) Lapmežciema Apstādījumu teritorijas ar savrupmāju apbūvi ĶNP ainavu aizsardzības zonā (AS)
DAUDZSTĀVU DZĪVOJAMĀ APBŪVE (DzD)	<ul style="list-style-type: none"> Engures Daudzstāvu dzīvojamās teritorijas (DzD) Smārdes Mazstāvu daudzdzīvokļu māju apbūves teritorija (MDZ) Lapmežciema Daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorija (DDz)
JAUKTA APBŪVE (J)	<ul style="list-style-type: none"> Smārdes Jaukta dzīvojamās un sabiedriskās (darījumu) iestāžu apbūves teritorija (J) Lapmežciema Jauktas apbūves teritorijas (J) Engures Jauktas darījumu, atpūtas un dzīvojamās teritorijas (J) Lapmežciema Apstādījumu teritorija ar jauktu apbūvi (AJ)
JAUKTA APBŪVE (J1)	<ul style="list-style-type: none"> Lapmežciema Jauktas apbūves teritorija krasta kāpu aizsargjoslā (JA) Engures Jauktas darījumu, atpūtas un dzīvojamās teritorijas (J) – krasta kāpu aizsargjoslā
PUBLISKĀ APBŪVE (P)	<ul style="list-style-type: none"> Smārdes <i>Sabiedriskās (darījumu) apbūves teritorijas (S)</i> Engures <i>Sabiedrisko iestāžu teritorijas (S)</i> Lapmežciema <i>Publiskās apbūves teritorija (P)</i>
RAŽOŠANAS APBŪVE (R)	<ul style="list-style-type: none"> Engures <i>Jauktas ražošanas teritorijas (R)</i> Smārdes <i>Ražošanas apbūves teritorijas (R)</i>
RAŽOŠANAS APBŪVE (Rk) Ražošanas apbūve, kurā galvenā izmantošana ir derīgo	<ul style="list-style-type: none"> visas esošās un plānotās derīgo izrakteņu ieguves vietas

izrakteņu ieguve	
TEHNISKĀ APBŪVE (T)	<ul style="list-style-type: none"> • Smārdes <i>Komunālās apbūves teritorijas (N)</i> • Lapmežciema <i>Tehniskās apbūves teritorijas (T)</i>
TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA (TL)	<ul style="list-style-type: none"> • Smārdes <i>Līnijbūvju teritorijas</i> • Engures <i>Līnijbūvju teritorijas (T)</i> • Lapmežciema <i>Autoceļi un ielas (I)</i>
LIDLAKS (LL)	<ul style="list-style-type: none"> • Smārdes <i>Lidlauka teritorija (LL)</i>
OSTA (O)	<ul style="list-style-type: none"> • Engures <i>Ostas teritorija (O)</i>